

ТАРЯЙ ВЕСОС ЛЕДЕНИЯТ ЗАМЪК

Превод от норвежки: Антония Господинова, 2006

chitanka.info

I СИС И УН

1

СИС

Крехко бяло челце си проправя път в мрака. Единайсетгодишно девойче. Сис.

Макар да е следобед, тъмнината вече обгръща всичко. Мразовита късна есен. Звезди проблясват, но луна няма, а няма и сняг, който да отразява светлината, та мракът е непрогледен въпреки звездите. Мъртвешки смълчана гора от двете страни на пътя — в този час всичко живо и зъзнецо се е спотаило в недрата ѝ.

Сис си мислеше за какво ли не, докато вървеше, топло облечена заради хапещия студ. Беше се запътила към почти непознатата за нея Ун. За пръв път ѝ се случваше да отива на среща с някого, когото не познава, и затова се вълнуваше.

Изведнъж се сепна.

Силен грохот смути нейните мисли, очакването. Сякаш разцепи тъмнината, преди да заглъхне в далечината. Беше се пропукал ледът, сковал голямото езеро малко по-надолу. Опасност обаче нямаше, напротив, беше добър знак, трещенето доказваше, че ледът е здрав. То ехтеше като пушечна стрелба и прорязваше надълбоко под повърхността му пукнатини, тънки като острие на нож — ледът обаче ставаше още по-здрав и плътен до следващото утро. Тази есен се случи необичайно дълга, студена и безснежна.

Искрящ студ. Но Сис не се страхуваше от мраза. Не *това* я тревожеше. Грохотът в мрака я беше стреснал, но момичето се овладя и продължи да върви с твърда крачка.

Пътят до Ун не беше дълъг. Сис го познаваше, беше досущ като онзи до училището, само дето трябваше да свърне малко встрани. Затова и получи разрешение да тръгне сама, въпреки че вече бе мръкнало и родителите ѝ малко се безпокояха. Следвай широкия път, предупредиха я вечерта, когато излизаше. Добре, щеше да ги послуша. Пък и самата тя се боеше от тъмнината.

Широкият път. Все пак си беше страшно да върви по него сама. Гладкото ѝ челце бе високо вдигнато, сърчицето тупкаше, сгуснено в топлото палто. Беше напрегнала слух, защото от двете страни на пътя цареше прекалено дълбока тишина и тя знаеше, че още по-наострени уши следят стъпките ѝ.

Затова трябваше да крачи неотклонно и уверено по втвърдения като камък път. Стъпките ѝ следваше да отекват отчетливо. Поддадеш ли се на изкушението да се промъкваш крадешком напред, загубен си. А да не говорим пък, ако хукнеш, обзет от безразсъдство. Тогава ужасът би те тласнал направо в *людешки* бяг.

Сис трябваше да стигне до Ун тази вечер. И щеше да успее. Мракът се спусна толкова рано, че можеше да поседи при нея достатъчно дълго и пак да успее да се прибере вкъщи преди лягане.

Интересно, какво ще науча у Ун. Със сигурност ще узная нещо. Чаках тази среща цяла есен, от първия ден, в който тази нова ученичка дойде в класа ни. Нямам представа защо.

Срещата им беше напълно ново и необичайно събитие, случи се точно онзи ден. След дълго очакване стана внезапно.

На път към Ун. С лек трепет на нетърпеливо очакване. Гладкото челце пори студеното въздушно течение.

2

УН

На път към нещо ново, вълнуващо — Сис си мислеше какво знае за Ун, докато вървеше сковано, с изпънато тяло и с високо вдигната глава, опитвайки се да потисне страха от тъмнината.

Всъщност знаеше съвсем малко. Навярно щеше да научи повече, ако разпита съседите, макар да се съмняваше в това.

Ун беше нова — пристигна тук през пролетта, от друго селце някъде надалеч, с което местните хора нямаха връзка.

Според мълвата момичето се преместило, след като през пролетта останало сираче. Майка ѝ била болна и умряла в селцето, където живеели. Нямала мъж, нито близки роднини, а тук живеела нейна по-голяма сестра, която прибрала Ун при себе си.

Лелята на Ун живееше в селцето отдавна. Сис я познаваше, макар и рядко да минаваше оттам. Жената обитаваше сам-самичка своята къщурка и се справяше с живота доколкото можеше.

Почти не я виждаха, само понякога я срещаха, запътена към магазина. Сис беше чула, че Ун била сърдечно посрещната в дома на леля си. Самата тя беше ходила там веднъж с майка си заради някакво ръкоделие, с което майка ѝ не бе могла да се справи. Това бе преди няколко години, когато никой изобщо не подозираше, че Ун съществува. Сис помнеше, че самотната ѝ леля ги беше посрещнала приветливо. Никой не бе чул лоша дума за нея.

Така настрана се държеше и Ун, след като дойде в селото: не се сприятели бързо с останалите момичета — така, както те очакваха и им се искаше. Виждаха я само да се мярка по пътя или другаде, където се срещаха хора. Гледаха се като чужди. Така и не се сдружиха. Тя беше сираче и това сякаш хвърляше върху нея друга светлина, необясним отблясък. Но момичетата знаеха, че няма да останат дълго непознати: наесен щяха да се срещнат в училище и тогава всичко щеше да се промени.

Сис също не беше правила опит да се сближи с Ун през лятото. Понякога я виждаше с нейната стара мила леля. Тогава и забеляза, че двете с Ун са почти еднакви на ръст. Поглеждаха се с учудване и отминаваха. Надали съзнаваха защо се чудят, макар за това да имаше някаква причина...

Говореше се, че Ун била много срамежлива. Звучеше любопитно. Всички момичета очакваха с нетърпение срещата в училище със срамежливата Ун.

Сис имаше специална причина за това: тя беше признатата *водачка* на класа. Бе свикнала да дава идеи за игрите в междучасията и го правеше с удоволствие. Изобщо не се замисляше защо беше така, но се радваше, че когато Ун дойде и се включи в тяхната група, ще го види и разбере.

В началото на учебната година целият клас, и момичетата, и момчетата, както винаги се струпва около Сис. Тя чувстваше, че тяхното внимание все така ѝ се нрави, затова полагаше усилия да го задържи.

Срамежливата Ун бе застанала малко встрани. Разглеждаха я изпитателно и бързо я одобриха. Изглеждаше съвсем нормално. Приятно, симпатично момиче. Съвсем като останалите.

Тя обаче не помръдваше от мястото си. Опитаха се да я привлекат по един или друг начин, но напразно. Обкръжена от групата си, Сис я чакаше да пристъпи към тях. Така протече първият ден.

Сетне минаха още няколко. Все така. Ун не показваше с нищо, че има намерение да се приближи до тях. Накрая Сис отиде при нея и я попита:

— Няма ли да дойдеш при нас?

В отговор Ун само поклати отрицателно глава.

Веднага усетиха, че си допадат. Странна светкавица проблесна помежду им. *Трябва да се сдружа с нея!* Неизвестно защо, но трябва.

Сис повтори въпроса, без да прикрива учудването си.

— Няма ли да дойдеш при нас?

Ун се усмихна стеснително.

— Нне...

— Но защо?

Ун отново се усмихна смутено.

— Не мога...

В този момент Сис усети, че двете подхващат някаква примамлива игра помежду си.

— Нещо друго ли чакаш? — попита тя, без да се церемони, за което впрочем веднага съжали, и то горчиво. Съвсем ясно бе, че момичето не чака нищо.

Ун се поизчерви.

— Не, нищо друго не чакам.

— Да де, но би било много добре, ако се присъединиш към нас.

— Не ме подкачай повече за това — отрони Ун.

Думите ѝ сякаш плиснаха студена вода върху Сис и тя млъкна. Обидена се върна при съучениците си и им разказа за разговора.

Те също престанаха да задават въпроси. Ун остана на своето място, далеч от глъчката и игрите им. Някой подметна, че е надута, макар да не изглеждаше такава. Никой обаче не посмя да я дразни, у нея имаше нещо, което ги караше да се въздържат.

В часовете веднага пролича, че тя е от най-умните в класа. Но не се фукаше с това, макар да вдъхваше у другите неволно уважение.

Сис зорко забелязваше всичко. Бе почувствала силата на Ун там, на самотното ѝ място в училищния двор. Съвсем не беше някаква беднячка и нещастница. Сис се стремеше да ръководи другите и това ѝ се удаваше, но не я оставяше усещането, че застанала надалеч, Ун беше въпреки всичко по-силната, макар и да не правеше нищо, макар да беше сама. Сис щеше да загуби битката с нея, а и приятелките ѝ май смятаха така, та не смееха да се приближат до новото момиче. Ун и Сис бяха сякаш съперничещи си партии, които обаче не воюваха помежду си и мълчаха — това засягаше само тях двете.

Не след дълго Сис започна да усеща погледа на Ун върху себе си. Тя седеше няколко чина по-назад и имаше изгодна позиция за наблюдение.

Погледите, които ѝ отправяше от мястото си, предизвикваха у Сис приятни тръпки. Толкова се радваше, че не можеше да го прикрие. Стремеше се да не го показва, въпреки че се чувстваше въввлечена в нещо непознато и хубаво. Погледите на Ун не бяха нито изпитващи, нито завистливи: стрелнеше ли ги бързо, в очите ѝ се четеше *копнеж*. И очакване. В междучасията обаче Ун се държеше, като че ли нищо не

се бе случило, и не напускаше своето неизменно място настрана от другите. Но Сис продължаваше да усеща приятната тръпка в тялото си: Ун седи и ме гледа.

Избягваше да пресреща тези очи, все още не набираше смелост — поглеждаше натам съвсем набързо, и то крадешком.

Но какво иска Ун?

Един ден ще го каже.

В училищния двор тя стоеше права, облежната на стената, без да се включва в игрите на другите. Стоеше си така, спокойно заглеждана в тях.

Търпение. Само търпение и ще дойде денят. Засега промяна нямаше и всичко си оставаше както преди — и без това достатъчно странно.

Но никой не биваше да го забелязва. На Сис се струваше, че умее да го прикрива. Но ето че една от приятелките ѝ подхвърли с доловима ревност:

— Ама колко те е обаяла тази Ун!

— Нищо подобно!

— Хайде де! Непрекъснато я гледаш. Да не би да си мислиш, че ние нищо не виждаме...

— Нима?

Приятелката ѝ се усмихна язвително.

— Всички го виждаме, Сис, и то от много време насам.

— Ще я гледам колкото си искам. Това си е моя работа!

— Ха.

Сис отмина, унесена в мислите си. И ето че най-сетне настана мигът — *днес*. Дългоочакваният ден. Затова и отиваше там. Рано сутринта, когато понечи да седне на чина си, тя намери първата бележка:

Трябва да се срещна с теб, Сис.

Подпис: Ун.

Сякаш проблесна лъч светлина.

Тя се обърна и погледите им се срещнаха. Проникнаха един в друг. Странно. Това им беше достатъчно, та кой смееше и да мисли за повече.

Бележки кръстосваха помежду им в този тъй хубав ден. Доброжелателни ръце ги подаваха от чин на чин.

И аз искам да се срещнем.

Подпис: Сис.

Кога?

Когато искаш, Ун! Може и днес.

Така да бъде!

Искаш ли да дойдеш у дома, Ун?

Не. Ти трябва да дойдеш у нас, иначе не мога.

Сис бързо се извърна. Какво беше това? Тя срещна погледа ѝ, видя Ун да кима в потвърждение на написаното в бележката. Сис не помисли и секунда, преди да изпрати отговора:

Ще дойда.

С това приключи размяната на бележки. Не си казаха и дума до края на часовете. После обаче говореха в надпревара. Тогава Сис още веднъж попита Ун дали не иска да отиде у тях.

— Но защо? — не отстъпваше новодошлата.

Сис не отвърна веднага. Настояваше, защото си мислеше, че у тях има неща, които може би липсват при лелята на Ун, пък и беше свикнала нейните приятелки да ѝ гостуват. Изпита неудобство и реши да не дава повече обяснения.

— Не, нищо, просто така.

— Нали се съгласи да дойдеш у нас.

— Да, но не мога да тръгна веднага. Трябва първо да се прибера, за да кажа на родителите си къде ще съм.

— Добре.

— Ще дойда привечер — рече Сис, сякаш омагьосана. От онова непонятното, което според нея обгръщаше Ун.

Това знаеше Сис за нея, преди да се отпрати към дома ѝ и след като бе уведомила родителите си.

Студът я пронизваше. Снегът скърцаше под краката ѝ. Ледът пращеше.

Ето че вече зърна къщичката на Ун и нейната леля. Снежnobелите брези искряха от скреж. Сърцето на Сис биеше учестено от радост и нетърпение.

3

ЕДНА-ЕДИНСТВЕНА ВЕЧЕР

Навярно Ун бе стояла до прозореца, за да я види, когато идва, защото изхвъркна навън, преди още Сис да беше стигнала до стъпалата пред входа. Бе със същия панталон, с който ходеше на училище.

— Беше тъмно, нали? — попита тя.

— Тъмно? Да, но какво от това — отговори Сис, въпреки че доста се бе напрегнала, докато премине през тъмната гора.

— А и студено, а? Ужасно студено е тук тази вечер.

— И това не е толкова страшно — отвърна Сис.

Ун продължи:

— Много се радвам, че се съгласи да дойдеш при нас. Леля ми разказа, че си идвала тук един-единствен път, и то като малка.

— Да, спомням си. Тогава не знаех, че ти съществуващ.

Измерваха се с очи, докато разговаряха. Появи се и лелята, усмихната любезно.

— Ето я и леля — представи я Ун.

— Добър вечер, Сис. Хайде, влизай бързо, много е студено, за да стоиш на прага. Ела на топло и се съблечи.

Лелята на Ун говореше мило и спокойно. Влязоха в малката топла стая. Сис събу полузамръзналите си ботуши.

— Помниш ли как изглеждаше тук, когато дойде като малка? — попита я лелята.

— Не.

— Все същото си е, точно както преди. Не съм забравила, че те доведе майка ти.

Лелята изглеждаше приказлива, та нали рядко имаше случай да побъбри с някого. Ун чакаше да остане насаме с гостенката си. Лелята обаче продължаваше:

— После се виждахме другаде, Сис. Разбира се, нямаше за какво повече да идваш в дома ми, преди Ун да се премести при мен. Сега всичко е по-различно. Щастлива съм, че тя е тук.

Ун едва сдържаше нетърпението си.

Лелята обаче не спираше:

— Хайде, Ун. Спокойно. Приготвила съм нещо топло за Сис.

— Вече не ми е студено.

— Готово е на печката — допълни лелята. — Прекалено студено и късно е, за да ходиш насам-натам в такова време. Трябваше да дойдеш в неделя.

Сис погледна Ун и отговори:

— Едва днес разбрах, че ще идвам.

Лелята се усмихна. Беше в добро настроение.

— Добре, добре.

— И трябва да се прибера вкъщи, преди мама и тате да са си легнали.

— Сега ела насам и пийни това.

Напитката беше вкусна и сгряваща. Вълнението все повече обземаше Сис. Скоро щяха да останат сами.

Ун каза:

— Имам своя стая, да идем там.

Сис трепна. Започваше се.

— Нали и ти си имаш стая у вас, Сис?

Сис кимна утвърдително.

— Хайде, ела.

Любезната и разговорлива леля май охотно би ги последвала и в стаята на момичето. Но очевидно не й позволиха. Ун категорично я отреза и тя си остана на стола.

Стаята на Ун беше много тясна и на Сис веднага й се стори доста странна. Осветяваше се от две малки лампи. На стените бяха залепени изрезки от вестници и снимка на жена, която толкова приличаше на Ун, че беше излишен въпросът коя е. След малко Сис установи, че стаята никак не е странна, напротив беше почти като нейната.

Ун погледна въпросително Сис. Тя отбеляза:

— Колко е уютна стаята ти.

— А твоята каква е? По-голяма ли е?

— Не, почти колкото тази.

— На човек не му е и нужна по-голяма.

— Да, така е.

Трябваше да си разменят няколко празни приказки, за да се поотпуснат.

Сис седеше на единствения стол с изпънати напред крака, а Ун се бе настанила на крайчеца на леглото, като поклащаше стъпала във въздуха.

Овладели стеснението, двете момичета се гледаха изпитателно. Измерваха се с погледи. Съвсем не без основателна причина. Напротив, преценяваха дали си подхождат. Погледите им се срещнаха — разбиращи, жадуващи и в същото време дълбоко смутени.

Ун скочи на пода, отиде до вратата и завъртя ключа. Сис, сепната от този звук, тутакси попита:

— Защо правиш това?

— Тя може да влезе.

— Страх ли те е от нея?

— Да ме е страх? Разбира се, че не. Друга е причината. Мислех, че двете искаме да останем насаме: ти и аз. Никой не бива да влиза тук сега.

— Не, никой не бива да влиза — съгласи се Сис и почувства прилив на радост.

Усещаше как връзката между Ун и нея започва да укрепва. Отново застинаха на местата си. Ун попита:

— На колко години си, Сис?

— На единайсет и малко отгоре.

— И аз съм на единайсет — рече Ун.

— Почти на една възраст сме.

— Да, и най-вече еднакви на ръст — отбеляза Ун.

Беше им трудно да завържат разговор, независимо от това, че изпитваха взаимно привличане. Попипваха с пръсти неща, които се намираха наоколо, попоглеждаха насам-натам. Беше спокойно и приятно топло. Топлината идваше от бумтящата печка, но не само от нея. Печката щеше малко да помогне, ако момичетата не се намираха на една и съща вълна.

Въпросът на Сис отекна в топлината на стаята:

— Харесва ли ти при нас?

— Чувствам се добре у леля.

— Разбира се, но нямах предвид това. Говоря за училището — и защо ти никога...

— А, пак значи. Нали ти казах да не ме питаш повече! — прекъсна я Ун така рязко, че Сис дълго щеше да съжалява, загдето е задала въпроса.

— Ще останеш ли тук завинаги? — Този обаче би трябвало да е безопасен. Има ли в него нещо рисковано? Едва ли, но може ли някой да се чувства напълно сигурен.

— Ще остана тук — отговори Ун, — нямам с кого другото да живея освен с леля.

Поседяха още малко така. После Ун се обади:

— Защо не ме питаш за майка ми?

— Какво?

Сис отмести очи и се вторачи в стената, като че бе хваната да върши нещо лошо.

— Не знам — отрони.

Отново срещна погледа на Ун. Не можеше да го избегне. А също и въпроса. Трябваше да отговори, защото ставаше дума за нещо важно за Ун. Тя се запъна:

— Ами чух, че е починала тази пролет.

Ун изрече високо и отчетливо:

— Мама не беше омъжена, затова и тук никой... — замълча.

Сис кимна.

Ун продължи:

— Напролет тя се разболя и умря. Боледува само седмица и умря.

— Да...

Изречените думи разрешиха напрежението в стаята. Всички съседни бяха осведомени какво се бе случило с Ун, леля й вече им го беше разказала, преди момичето да дойде при нея. Нима Ун не го знаеше? Все пак трябваше да го споменат в началото на тяхното приятелство. Трябваше да споменат и нещо друго. Ун подхвана отново:

— Знаеш ли нещо за баща ми?

— Не.

— И аз не знам, само онова, което съм чувала от мама. Изобщо не съм го виждала. Той имал кола.

— Сигурно.

— Защо говориш така?

— Ами нали повечето хора имат коли.

— Права си. Никога не съм го виждала. Нямам си никой освен леля. Ще остана завинаги при нея.

Да, помисли си Сис. Ун ще остане тук завинаги. Ясните ѝ очи държаха Сис в плен както първия път. Повече не говориха за родители. Майката и бащата на Сис те дори не споменаха. Сис беше сигурна, че Ун знае всичко за тях. Че живеят нашироко в хубава къща, че бащата има добра работа, та не се нуждаят от нищо... Какво тогава да разказва за тях. А пък и Ун нищо не попита. Като че родителите на Сис не заслужаваха това.

Не така беше относно братята и сестрите.

— Имаш ли брат или сестра, Сис?

— Не, сама съм.

— Тогава всичко е наред — каза Ун.

Сис разбра скрития смисъл в думите ѝ: тя щеше да остане тук завинаги. Приятелството им се откриваше като прекрасен път напред. Беше се случило нещо голямо.

— Да, всичко е наред. Може да се виждаме пак.

— Нали се срещаме всеки ден в училище.

— Да, срещаме се.

Усмихнаха се леко една на друга. От напрежението нямаше и следа. Всичко се развиваше както трябва. Ун свали огледалото, окачено на стената до леглото, и седна с него в скута си.

— Ела тук.

Сис не знаеше какво ще последва, но се премести до нея на леглото. Двете хванаха огледалото всяка от своя край и го вдигнаха нагоре, без да продумат, почти допрели буза до буза.

Какво виждаха?

Виждаха себе си, преди изобщо да го разберат.

Четири очи с проблясващи лъчи изпод миглите.

Изпълнили докрай цялото огледало.

Въпроси, които пламват и гаснат.

Не знам: искри и лъчи, искри и лъчи от теб към мен, от мен към теб, помежду ни, в огледалото и обратно към нас, без никакъв отговор какво е това, без никакво разяснение. Пухкавите ти алени устни, не това са моите, а колко си приличат! И косите са същите, и искрите, и

лъчите. Това сме ние. Не можем да направим нищо, всичко е като от някакъв друг свят. Картината се замъглява, потреперва, пак се прояснява, но не, не става по-отчетлива. Устни, които се усмихват. Устни от друг свят. Не, не са устни, не е усмивка, а какво е, никой не знае — само ресници, разперени над искри и лъчи.

Пускат огледалото. Поглеждат се със зачервени лица, объркани. Излъчват светлина една към друга, съществата им се сливат, загадъчен миг.

Сис пита:

— Ун, видя ли това?

Ун пита:

— И ти ли го видя?

Изведнъж се въдвори някаква неловкост. Ун потрепери. Трябваше да поседят малко, за да могат да се съвземат след странната случка.

След малко едната от тях каза:

— Нищо не се е случило.

— Не, нищо не се е случило.

— Но беше странно.

Разбира се, че нещо се беше случило, тук при тях, те само се опитваха да го прогонят. Ун окачи огледалото на мястото му, седна спокойно. И двете мълчаха, чакаха. Отвън никой не тропаше на вратата, за да влезе. Лелята ги беше оставила на мира.

Пълно спокойствие, без да е спокойно. Сис следеше Ун с поглед и виждаше как тя се насилва да мълчи. Всичко в нея подскочи, когато Ун рече бързо с изкусителни нотки в гласа си:

— Хайде да се съблечем!

Сис се опули.

— Да се съблечем?

Ун сияеше.

— Да. Просто ще си свалим дрехите. Няма ли да е забавно?

И тя веднага започна. Без колебание!

Изведнъж и на Сис се стори, че ще е забавно, та бързо я последва. За да настигне Ун и дори да я изпревари.

Ун обаче набра преднина и първа стъпи гола на пода. След малко до нея застана и Сис. Спогледаха се. Прекалено кратък, странен миг.

Сис беше готова за голямата веселба, в която трябваше да се впуснат, и се чудеше на какво ли ще играят. Но остана неподвижна. Усети как я докосва бързият поглед на Ун, видя напрегнатото ѝ лице. И тя не помръдваше. Подир по-малко от миг обаче лицето на Ун се разведри, стана успокоено и приятно за гледане.

Същевременно с някаква неестествена радост тя възкликна:

— О, не, Сис, много е студено. По-добре ще е веднага да се облечем. — И посегна към дрехите си.

Сис остана на мястото си.

— Няма ли да се забавляваме?

Тя беше готова да се хвърли презглава в леглото или нещо подобно.

— Не, прекалено студено е. Вътре няма да стане по-топло, когато навън дърво и камък се пукат от студ. Не и в тази къща.

— Струва ми се, че тук е топло.

— Не, става течение. Не го ли чувстваш, като направиш ето така?

— Може би.

Сис повтори показаното от Ун движение. Наистина духаше. Доста се усещаше. Стъклата на прозореца бяха замръзнали. Безкрайно дълго времето се бе задържало мразовито.

Сис също посегна към дрехите си.

— Бихме могли да правим нещо друго, вместо да стоим голи — добави Ун.

— Разбира се.

Сис желяеше да я попита защо се съблякоха, но не се реши и замълча. Облякоха се, без да бързат. В интерес на истината Сис се чувстваше измамена. Това ли беше всичко?

Заеха предишните си места. Само там можеше да се седне в стаята. Ун не изпускаше от очи Сис, която усещаше, че сякаш нещо иска да ѝ каже с погледа си. Целеше вероятно да засили напрежението. Сега Ун не изглеждаше радостна — онова просветление бе вероятно само моментно състояние.

Сис започна да проявява нервност.

— Няма ли да правим нещо друго? — обади се тя, за да наруши възцарилото се мълчание.

— Какво предлагаш? — отвърна Ун разсеяно.

— Иначе трябва да си тръгвам.

Думите на Сис прозвучаха като заплаха.

Ун веднага реагира:

— Не трябва да си тръгваш още!

О, не, Сис също не искаше да си върви. Тя цялата бе като изтръпнала от желание да остане.

— Нямах ли снимки от мястото, където си живяла преди? Някакъв албум?

Тези въпроси дойдоха тъкмо навреме. Ун изтича до етажерката и донесе оттам два албума.

— В единия има само мои снимки. От раждането ми досега. Кой искаш да разгледаш?

— И двата.

Заразливаша албумите. Бе снимано далечно селище, Сис не разпознаваше нито един човек на фотографиите освен Ун. Тя присъстваше навсякъде. Сега правеше кратки коментари. Албумът беше като всички останали. На една от снимките се открояваше засяла от радост девойка. Ун гордо заяви:

— Това е майка ми.

Дълго гледаха тази снимка.

— А този е баща ми — каза Ун след малко. Обикновен младеж, застанал до една кола. Явна беше и неговата прилика с момичето.

— Това е колата му — допълни тя.

Сис попита с лека уплаха:

— Къде е той сега?

Ун отговори с неохота:

— Не знам. Няма значение.

— Ясно.

— Никога не съм го виждала, не помниш ли, че ти го казах. Знам го само от тази снимка.

Сис поклати глава.

Ун добави:

— Ако можех да го откроя, навярно нямаше да дойда при леля.

— Разбирам.

Разгледаха още веднъж албума, в който имаше само фотографии на Ун. Тя винаги е била хубава, мислеше Сис. Накрая приключиха и с това занимание.

А сега какво?

Сякаш нещо предстоеше. Изведнъж по държането на Ун си пролича, че ѝ е хрумнало друго забавление. Сис очакваше този миг през цялото време и толкова беше напрегната, та чак потрепери, когато настъпи. Сякаш изскочи от завързан чувал.

Ун подхвана след дълго мълчание:

— Сис...

Трепет.

— Да?

— Искам нещо — продължи Ун и се изчерви.

Сис беше цялата нащрек.

— Е?

— Забеляза ли нещо у мен тогава? — попита Ун бързо с очи, вперени в Сис.

Сис пламна още повече.

— Не!

— Искам да ти разкажа нещо — подхвана Ун с неузнаваем глас.

Сис бе притаила дъх.

Ун замълча, но след малко добави:

— С никого не съм го споделяла.

Сис попита, заеквайки:

— Дори и с майка си?

— Не.

Мълчание.

Сис прочете тревога в погледа на Ун. Няма ли да ѝ разкаже?

Прошепна:

— Искаш ли да ми разкажеш сега?

Ун се поизправи.

— Не.

— Не...

Отново мълчание. И двете желяеха лелята да влезе при тях. Сис подхвана:

— Но ако...

— Не мога, това е!

Сис се дръпна настрани. Много догадки се въртяха в главата ѝ, съвсем безразборно, и биваха отхвърлени. Тя промълви смутено:

— Това ли искаше да кажеш?

Ун кимна.

— Да, нищо друго.

Момичето си отдъхна. Като че всичко бе преминало и нямаше да се повтори. Сис също усети облекчение. Подобно чувство ги спохождаше за втори път тази вечер. И слава богу, по-добре, отколкото да се чуе нещо, което би ги изплашило.

Поседяха още малко, успокоени.

Сис мислеше: хайде, време е вече да си тръгвам.

Ун промълви:

— Недей още, Сис.

И пак стана тихо.

Но на тази тишина не трябваше да се вярва, нима я имаше тук през цялата вечер. Подобно на нея, не трябваше да се вярва и на вятъра, променлив вихър, който бързо приижда и отминава. Уж беше затихнал, но ето че внезапно се изви неочаквано и на тласъци.

— Сис.

— Да?

— Не знам дали ще отида на небето.

Ун беше впила поглед в стената, сякаш проучваше дали ръбовете ѝ са равни.

Сис я обливаха ту студени, ту горещи вълни.

Какво?

Трябваше да си тръгва. На Ун можеше да ѝ хрумне още какво ли не.

Ун каза:

— Нали добре ме чу?

— Да!

Сис бързо рече:

— Трябва да се прибирам.

— У вас?

— Да, защото иначе ще стане много късно и нашите ще си легнат.

— Е, все още не са.

— Ще си тръгвам. — Пак тъй бързо отбеляза: — Скоро ще стане толкова студено, че по пътя ще ми замръзне носът.

Подобно дърдорене беше необходимо при настъпилото смущение, защото все някак трябваше да се излезе от тази ситуация. Налагаше се просто да избяга.

Ун се усмихна на казаното от Сис, както се полагаше, и се съгласи с нея:

— Не, не бива да замръзне.

Щастлива беше, че Сис наложи такъв обрат в разговора.

Двете отново почувстваха, че са избегнали някаква прекалено сложна тема.

Ун отключи вратата.

— Седни, ей сега ще донеса палтото ти — изкомандва тя.

Сис седеше като на тръни. Чувстваше се сякаш в опасност. Какво ли още можеше да хрумне на Ун? Но Сис нямаше да я изостави! Никога. Искаше да ѝ заяви, преди да се разделят:

„Ще ми го разкажеш следващия път. Когато искаш.“

За тази вечер бе достатъчно. Дори прекалено.

Струваше им се невъзможно да продължат. А сега към къщи, и то най-бързо. Иначе щеше да се стигне дотам, че да развалят всичко. Да изчезнат онези лъчи, които моите очи отправяха към нейните и нейните към моите.

Ун влезе с палтото и ботушите и ги нагласи до бумтящата печка.

— Нека се постопят.

— Не, трябва да тръгвам — не отстъпи Сис и започна да се обува.

Ун изобщо не продума, докато Сис се навличаше заради студа. Бръцолевенето за носа вече не помагаше, те отново се развълнуваха. Не произнесоха обичайните фрази за прощаване от рода на: „Ще дойдеш ли скоро? Не искаш ли да ме последваш вкъщи?“ Дори и през ум не им минаха. Всичко всяваше смут и уплаха. Това, което възникна между тях, си оставаше, но колко трудно беше да стоят изправени една срещу друга, лице срещу лице. Най-сетне Сис беше готова.

— Защо си тръгваш?

— Нали ти казах, че трябва да се прибирам.

— Да, но...

— Щом съм казала, значи трябва.

— Сис.

— Хайде, отвори ми.

Вратата не беше заключена, но Ун бе застанала пред нея. И двете се запътиха към лелята.

Тя седеше на стола с плетиво в ръце. Като ги видя, стана и с все същата любезност както преди заговори:

— Е, Сис? Ще тръгваш ли?

— Да, трябва да се прибирам.

— Казахте ли си всички тайни? — добродушно ги подразни лелята.

— Не тази вечер.

— Чух, че заключи вратата, Ун.

— Заключих я.

— Да, от предпазливост глава не боли — продължи лелята и веднага попита с друг тон: — Случило ли се е нещо?

— Нищо не се е случило!

— А защо сте така намусени?

— Съвсем не сме намусени.

— Добре, добре — съгласи се лелята. — Просто остарявам и май започвам да недовиждам.

— Благодаря за гостоприемството — каза Сис в опит да я прекъсне, защото само ги дразнеше и подкачаше, без нищичко да разбира.

— Чакай малко — спря я лелята. — Първо ще пийнеш нещо топло, преди да излезеш на студа.

— Не, благодаря, не сега.

— Толкова ли бързаш?

— Тя трябва да се прибира — намеси се Ун.

— Добре.

Сис стана.

— Останете си със здраве и много благодаря за вечерта.

— Подобно, Сис. Благодаря, че ни дойде на гости. Ако тичаш към къщи, вместо да вървиш, ще ти бъде по-топло. Става все по-студено и тъмнината е непрогледна. А ти, Ун, защо си така унила, нали пак ще се видите още утре сутринта.

— Разбира се — кимна Сис. — Лека нощ!

Ун остана на прага и след като леля ѝ влезе вътре. Просто така, без да продума. Какво се беше случило с тях? Чувстваха, че е невъзможно да се разделят. Наистина удивително.

— Ун...

— Да.

Сис се впусна в студената нощ. Можеше да поостане още, имаше време, но тук беше опасно. Достатъчно бе това, което се случи.

Ун не помръдваше край отворената врата, където се сблъскваха мразът и топлината. Студът минаваше покрай нея и нахълтваше в къщата. Но тя сякаш не го усещаше.

Сис хвърли поглед назад, преди да побегне. Ун не помръдваше от осветената рамка на вратата — красива, странна и плаха.

ДВЕТЕ СТРАНИ НА ПЪТЯ

Сис тичаше на път за къщи. Бързаше, борейки се отчаяно със своя страх от тъмнината.

Внезапно дочу: аз съм този, дето е встрани от пътя.

Не, не! — мислеше си само тя.

Ето, идвам, разнесе се пак гласът.

Тя побягна. Усецаше как някой я следва по петите, почти долепен до гърба ѝ.

Кой е?

Не ѝ стигаше Ун, ами и това. Нима не знаеше впрочем, че на път за дома щеше да ѝ се случи нещо такова!

Дори обаче да беше тъй, все пак трябваше да иде при Ун.

Чу се пропукване на леда. Грохотът проехтя отвъд скованата в мраз равнина и сякаш хлътна в някаква дупка. Когато ледът става поплътен, започва да поддава — в него се образуват дълги-дълги процеци. Сис подскочи, стресната от оглушителния екот.

Олюлявайки се, загубила равновесие, тя стремително си пробиваше път през мрака. Когато крачеше към Ун беше уверена и силна, сега беше друго. Без да му мисли, търти да бяга и това беше голямата ѝ грешка. Тутакси се оказа беззащитна пред онази неизвестност, която в такива вечери те дебне плътно отзад.

Пред неизвестността.

Срещата с Ун я беше разтърсила, толкова повече след като беше казала довиждане и излязла от дома на леля ѝ. Още с първите стъпки по обратния път страхът я обзе и взе да нараства като лавина. Бе беззащитна пред онова, което се спотайваше от двете страни на пътя.

Мрак, обгърнал всичко наоколо. Няма нито форма, нито име, но когато минаваш през него, съвсем отчетливо чувстваш как изпълзва и

се примъква след теб, а по гърба ти сякаш се стичат леденостудени струйки.

Точно този ужас бе обзел сега Сис. Тя просто не бе в състояние да мисли повече. Ужасно се страхуваше от тъмното.

Скоро ще стигна у дома!

Не, няма да стигнеш.

Дори не усещаше как студът хапе лицето ѝ.

Опитваше се да си представи своя дом, ярко озарен от лампи. Вътре е топло и светло. Майката и бащата, удобно настанени в креслата си, чакат своето единствено дете да се прибере. Единственото дете, което — така си бяха казали — няма да глезят и ще възпитават строго... Не, и това не помогна, тя не е *там*, не си е вкъщи, тя се намираще между двете страни на пътя.

А Ун?

Размисли се за Ун.

За чудесната, красивата, самотната Ун.

Какво ѝ е?

Спря напред устремния си бяг.

Какво ѝ е?

И пак хукна. Зад нея се приближаваше *онова*.

Ние сме от двете страни на пътя.

Тичай!

Сис тичаше презглава. Някъде откъм езерото се разнасяше мощният грохот на сковалия го лед, а ботушките ѝ звънко потропваха по замръзналата повърхност на пътя. Това я поуспокояваше — ако и стъпките си не чуваш, направо можеш да се побъркаш. Нямахше повече сили да бяга бързо, но продължаваше да тича колкото можеше.

Най-сетне пред нея засияха прозорците на дома ѝ.

Най-сетне.

Оставаше само да притича до светлината на крайпътната лампа.

Те отстъпиха — онези, дето бяха от двете страни на пътя. Изостанаха, кръгът светлина ги спря и отвъд очертанията му се раздаваше тяхното злобно ръмжене.

Сис се добра до дома, влезе при мама и татко. Баща ѝ беше шеф на кантора в селището и сега уютно, по домашно, се бе разположил в креслото си. Майка ѝ четеше книга, както обикновено, когато ѝ оставаше малко свободно време. Все още беше рано за лягане.

Те не скочиха в уплаха при вида на Сис — измъчена и премръзнала. Останаха на местата си и спокойно я попитаха:

— Какво ти е, Сис?

Тя най-напред впери изпитателен поглед в тях — нима не се страхуваха?

Не, ни най-малко. Да, само тя се страхуваше, тя, която идваше отвън.

— Какво се е случило, Сис? — попитаха те повторно и все така спокойно. Знаеха, че тя все едно няма да им отговори. А и не можеха да я успокоят — толкова бе задъхана, измъчена, от дъха ѝ яката на палтото се беше заледила, но те не намираха други думи.

— Има ли нещо, Сис?

Тя поклати глава.

— Просто тичах.

— От тъмното ли те беше страх? — попитаха я леко усмихнати, като че така би следвало да се обръща човек към всички, които се ужасяват от тъмнината.

Сис отговори:

— Съвсем мъничко...

— Съмнявам се — рече баща ѝ. — Във всеки случай ти си вече прекалено голяма, за да се боиш от нея.

— Някой би помислил, че си бягала на живот и смърт през целия път — обади се майка ѝ.

— Нали трябваше да се прибера, преди да си легнете, така ми казахте.

— Знаеш, че не си лягаме толкова рано, така че не го увъртай.

Сис се затрудни при събуването на замръзналите си ботушки и те шумно тупнаха на пода.

— Ама че сте се разбъбрили тази вечер.

— Моля, моля?

Взряха се в нея с учудване.

— Какво толкова сме казали?

Сис не отговори, беше заета с ботушите и чорапите си. Майка ѝ се надигна от креслото.

— Май не си... — започна тя, но млъкна.

Нещо в лицето на Сис я накара да спре.

— Иди да се измиеш, Сис. Ще се почувстваш по-добре.

— Добре, мамо.

Наистина се почувства по-добре. Миеше се продължително. Знаеше, че няма да избегне въпросите. Влезе и седна на един стол. Не се осмеляваше необмислено да се отпрати към стаята си. По-добре беше да остане, защото иначе щеше да стане по-лошо!

Майка ѝ каза:

— Сега изглеждаш много по-добре.

Сис чакаше. Майка ѝ продължи:

— Как прекарахте с Ун, Сис? Беше ли весело?

— Хубаво беше! — сопна се Сис.

— Съвсем не звучи така — намеси се бащата с усмивка.

Майката се сепна:

— Но какво ти е тази вечер?

Тя ги погледна. Бяха любезни, по свой начин, ала...

— Нищо ми няма — тросна се пак момичето, — но вие не спирате да ровите. Искате всичко да разберете.

— О, какви ги говориш, Сис. Иди в кухнята и хапни нещо. Всичко за вечеря е сложено на масата.

— Вечеряла съм.

Не беше, но тях какво ги засягаше.

— Тогава най-добре ще е да си легнеш. Изглеждаш много изморена. Утре сутринта всичко ще бъде наред.

— Лека нощ, Сис.

— Лека нощ.

Тя веднага се запъти към леглото. Те нищичко не разбраха. Едва когато се пъкна между завивките, почувства колко е изтощена. Странни и ужасни неща се въртяха в главата ѝ, но топлината след студа се прокрадна в нея и я приспа.

ЛЕДЕНИЯТ ЗАМЪК

Ун, ставай!

Обичайното сутрешно подвикване на леля й. И днес както всеки делник, когато Ун беше на училище. Но за момичето съвсем не беше обикновен, а особен — бе денят след срещата със Сис.

— Ун, ставай!

Такава си бе леля й, въпреки че още беше рано, тя не я оставяше да се излежава до последната минута.

Ун чуваше привичния тътен от пропукването в мрака на сивкавия като стомана лед, докато си подаваше главата изпод завивките. Сякаш бе сигнал за началото на новия ден. През нощта беше дочула подобен приглушен грохот, който сякаш известяваше, че е дълбока нощ. Още тогава й беше трудно да заспи. Дълго време остана будна след вечерта, прекарана със Сис. Мислеше за всичко, което можеше да стане, когато двете са заедно.

— Навън е по-студено от всякога — отбеляза лелята, докато приготвяше закуската.

Ун вдигна очи към ясните блещукащи звезди над къщата. На изток, докдето поглед стигаше, те избледняваха в скованото от мраз зимно или предколедно утро.

Постепенно с разреждането на мрака се очертаваха заскрежените корони на дърветата. Ун гледаше и тях, докато се приготвяше за училище.

Към училището и към Сис.

Без днес да мисли за онова, *другото!*

Изведнъж се сети, че няма да може да срещне Сис само няколко часа след като се бяха разделили по този неприятен начин. Тя я изплаши и Сис побягна. Не можеха да се срещнат веднага след случилото се! Не можеше да отиде на училище днес.

Погледна гората от заскрежени дървета, открити в избледняващия мрак. Трябваше да се скрие някъде. Да избяга. Но да не се среща със Сис.

Утре щеше да бъде различно, но днес — не. Днес не можеше да я погледне в очите.

Опита се да прогони мислите, ала те я връхлетяваха неумолимо.

Изгаряше от желание да се види със Сис, но...

Във всеки случай сега трябваше да излезе, както всеки друг ден. Безполезно ще е да заяви, че няма да ходи на училище. На леля й тези номера не минаваха. Прекалено късно беше и да се престори на болна — пък и не бе в нейния стил. Погледна се бегло в огледалото: изглеждаше съвсем здрава, затова беше излишно да лъже.

Щеше да тръгне уж за училище и да свие от пътя, преди да срещне някого. Да се отклони и скрие до края на учебния ден.

Въпреки че лелята вдигаше шум и я събуди, тя се изненада, когато видя Ун готова за излизане, с чанта в ръка:

— Толкова рано ли тръгваш?

— Да не би днес да е по-рано от друг път?

— Мисля, че да.

— Искам по-скоро да видя Сис.

Сякаш нещо я прободеше при тези думи.

— Аха. Толкова ли се сприятелихте?

— Мммм.

— Тогава няма какво да добавя. Хайде, тръгвай. Добре че имаш дебело палто, толкова е студено. Вземи си и два чифта ръкавици.

С подобни думи лелята я изпращаше всяка сутрин на училище. Трудно можеше да ги избегне. Но не и днес! След като Сис беше избягала снощи.

— Какво има Ун?

Ун се сепна.

— Не намирам ръкавиците!

— Ето ги, точно пред теб.

Тя излезе от къщата в мрака, който се оттегляше. Трябваше да измисли начин, по който да прекара този ден, и то веднага след като се скрие от погледа на леля си.

В главата й се въртеше само една мисъл: Сис.

Този път водеше към нея.

Този път водеше към Сис.

Не можеше да се срещне с нея, а само да мисли за нея.
Да не мисли за онова, другото.
Само за Сис, която открих.
Сис и аз в огледалото.
Искрици и лъчи.
Да мисля само за Сис.

На всяка крачка.

Стигна до първите заснежени дървета, зад които можеше да се скрие. Тук се отклони от пътя. Трябваше да намери някакво скривалище, където да се притаи до обичайното време за прибиране у дома, ако не иска да отговаря на въпроси.

Но къде да иде? Къде да прекара този дълъг учебен ден. А и в такъв студ? Въздухът, който поемаше, като че спираше дъха ѝ, сгъстяваше се. Щипеше бузите ѝ. Но дебелилото палто и закалката от есенния студ я спасяваха от измръзване.

Бум, разнесе се грохот изпод чернолъскавата стоманена повърхност на леда.

Чудесно, защото ѝ подсказа решение. Веднага ѝ хрумна какво ще прави: ще се разхожда по леда.

Сам-самичка.

Така денят щеше да бъде запълнен, тя нямаше да мръзне и всичко щеше да е наред.

За разходка по леда говореха в училище всички през последните дни. Ун не се намесваше в разговорите, но беше чула достатъчно, за да добие ясна представа и да разбере, че такава разходка би трябвало да започне веднага — преди да е натрупал сняг.

Имало водопад някъде там в далечината, при езерото, който образувал необичайна планина от лед през този сезон на продължителни и тежки студове. Говореше се, че приличал на замък и че никой не си спомнял такава неща да е ставало преди. Именно този замък щеше да е целта на един такъв излет. Тръгваш покрай езерото към устието на реката, след което слизаш надолу по течението към

водопада. Краткият зимен ден изцяло би бил погълнат от разходката дотам.

Ето че планът ѝ беше готов.

Но нали трябваше да го видя заедно със Сис...

Тя прогони тази мисъл с друга, по-ведра: *втория* път ще го видя със Сис — така ще е още по-добре.

Заледената повърхност на езерото беше тъй гладка и блестяща, че създаваше впечатление за нереалност. Не лед, а стомана. Нито една снежинка не беше паднала във водата, докато е замръзвала, а и след това.

Ледът беше дебел и плътен. Пукаше, трещеше и все повече се втвърдяваше. Ун побягна надолу към езерото. В такъв студ е съвсем естествено да се тича. При това искаше по-бързо да се озове там, където нямаше да срещне хора — никой не трябваше да я вижда днес.

И успя. Настойчивият вик: „Ун, ела тук!“ Гласът на нейната добра леля не стигаше до нея. Сега леля ѝ е убедена, че тя е на училище.

А какво предполагат в училище?

За това не беше помислила.

Че е болна, та нали поне веднъж и тя би могла да се разболе. Дали и Сис мисли така? Тя може би се досещаше за причината на нейното отсъствие.

Ун тичаше по скованата от студ земя, която кънтеше под стъпките ѝ. Минаваше на зигзаг между заснежените дървета, за да остане скрита от любопитни погледи. Първо щеше да прекоси леда и да поеме покрай брега.

Сис, за нея мислеше тя. За срещата им, която предстоеше утре — тогава всичко ще се е поуталожило и няма да е болезнено както днес. Но най-сетне не бе сама. Намерила бе някого, комуто ще може да разкаже всичко, скоро.

Носеше се радостна по леда, по покритата със сняг земя, между побелелите брези, които блестяха като сребро. Вече почти се беше развиделило. Тревите, покрити със сивкав скреж, стърчаха с пречупени нагоре краища — Ун докосваше бледите им широки стръкове така, че сребърният скрежец проскърцваше сухо като пясък под ботушите ѝ.

Радваше се на леда: по-плътен и по-твърд.

Такъв, какъвто трябва да бъде.

Събуден от грохота му през нощта, човек си мисли: ето, ледът става все по-дебел.

И стените на старата им дървена къща пукаха в този студ. Леля й казваше, че гредите се свиват. Ако ги чуеше през нощта, човек си мислеше: толкова е студено, че чак стените се пукат, и беше безполезно да повтаря: все по-дебел и по-дебел.

Беше стигнала до брега, без някой да я види, без дори да я забележи, та да каже за това на друг.

В този ранен час, както бе предположила, на леда нямаше никакви хора. Към обяд обикновено идваха хлапета, които можеха да се боричкат на воля, тъй като ледът беше здрав като скала, без нито едно опасно и потайно кътче. Езерото е огромно, сега представляваше една безкрайна пързалка.

Беше приятно да се взираш през прозрачния тъмен лед чак до дъното. Ун беше още малко момиче и можеше да легне по корем върху повърхността му и да затули с длани лицето си встрани, та излишна светлина да не й пречи да го наблюдава навътре.

Усещането си можеше да сравни с гледане през измито стъкло на прозорец.

Точно тогава слънцето се показва, студените му коси лъчи пронизаха леда чак до кафявото дъно, покрито с тиня, камъни и водорасли.

Малко по-навътре от брега езерото се бе заледило чак до долу. Самото му дъно беше побеляло от скреж, а върху него се разстиляше дебел блок от стоманеносивкав лед. В него бяха замръзнали широки и с формата на мечове бледи, тънки треви, а също и семенца, пращинки, дори голяма кафява мравка — всичко това примесено с перлите на въздуха, припламващи като истински бисери, когато ги докосваха слънчеви лъчи. Ледът бе сковал също и черни камъни, заоблени или остри, заедно с охлузени дървени пръчки. А пречупените папратови стъбла изпъкваха като изящна картина.

Някои от растенията се намираха на дъното, други, обгърнати от замръзваща вода, плаваха в нея. Постепенно повърхността на езерото се бе втвърдила и леденият слой беше станал непробиваем като броня.

Както бе легнала по корем, Ун наблюдаваше очарована гледката, по-прехласваща от която и да било приказка.

Нека види повече...

Изпъната върху леда, тя все още не чувстваше студа. Крехкото ѝ телце хвърляше на дъното сянка с причудливо разкривени форми на човешко тяло.

Отмести се малко по-напред по гладкото ледено огледало на езерото. Красивите папрати в ледения блок, облян в море от светлина, останаха зад нея.

Тук беше тя, страховитата пропаст. На местата, където ставаше особено стръмна, дъното се виждаше и всичко по него беше кафяво. Между оскъдната растителност в тинята щапукеше черно раче и мърдаше клещи — очевидно безсмислено, защото водата не се размътваше, а то не се придвижваше от мястото си.

На крачка от брега стената от кал почти отвесно се спускаше направо в черната бездна.

Тази страховита пропаст.

Ун се премести и пълзящата сянка я последва, изчезвайки точно над бездната, сякаш погълната вдън земя. Толкова внезапно, че момичето потръпна и едва подир миг проумя какво се бе случило.

Стори ѝ се, че е паднала във водата. За миг почувства световъртеж, но тутакси усети под себе си надеждния твърд лед.

Не беше приятно обаче да се гледа стръмната урва. Там сигурно намираха смъртта си онези, които не можеха да плуват. Ун се беше научила, но някога, когато още не умееше, беше се озовала на подобно място. Уж стъпваше по дъното, ала изведнъж под краката ѝ то изчезна и тя се бе вцепенила, чувствайки как нещо я тегли надолу. В този миг една здрава ръка я сграбчи за гърба и я тласна към безопасната суша, при радостната глъчка на приятелите.

Докато си припомняше тази случка, някаква ивица се стрелна изотдолу през тъмнината точно към нея. Една риба сякаш летеше право към лицето ѝ и момичето се отдръпна, забравяйки, че между тях има цял пласт лед. Мярна се сиво-зеленото плоско гръбче, сетне рибата се показа отстрани и неподвижното ѝ око за секунда се вторачи любопитно в нея.

Това беше. И пак изчезна в глъбината.

Ясно беше какво е необходимо на рибата. Човек лесно можеше да си представи как сега тя там долу, дълбоко под повърхността на езерото, разказва за мен на другите риби. Това е дори приятно.

Но любопитната рибка наруши очарованието, което я държеше тук. Пък ѝ стана и студено. Тя се надигна, затича се, ту се пързеляше, ту крачеше по гладкия лед. На моменти излизаше на брега, бързо пресичаше заострените издатини и пак се връщаше на хлъзгавата му повърхност. Постопли се и ѝ стана весело.

Дълго се беше скитала, а ѝ оставаше още доста до устието на реката.

Но се добра до него.

Водопада тя нито виждаше, нито чуваше, намираше се още по-надолу. Долавяше само плясъка на свличащата се вода, а горе при устието течението беше напълно спокойно и безшумно.

Тук от голямото езеро извираше огромно количество вода. Тя струеше изпод леда толкова равно и беззвучно, че движението ѝ беше почти незабележимо. Издаваше го само облакът от пара, който се кълбеше в студения въздух. Тя не знаеше къде се намира, беше като в хубав сън. А за хубавия сън са нужни такива прости неща.

Сърцето ѝ не се бунтуваше, че е тръгнала на непозволена разходка и че навярно ще ѝ е трудно да се върне. Спокойната вода край леда я изпълваше с тиха радост.

Разбира се, дори сега предишните мисли нахлуваха отново в нея, тласкайки я надолу, на дъното на яма, пълна със сенки, но в този прекрасен час те веднага отстъпваха пред онова, което се откриваше пред погледа ѝ, пред голямата река, която безшумно и плавно течеше изпод края на ледената пустош и сякаш обмиваше самата нея, сякаш я носеше с течението си, сякаш ѝ нашепваше онези думи, от които тя имаше нужда.

Толкова тихо беше наоколо, та ѝ се стори, че дочува водопада, неговия далечен тътен — там, където реката се спуска стремглаво от пропастта. В училището говореха, че оттук не можело да се чуе, но шумът му я достигаше съвсем отчетливо.

Там трябва да идеш. И *недей* да мислиш за онова, за другото. Сега имаш свободен ден.

Такава щеше да бъде целта и на училищната екскурзия. Водопадът. Грохотът му сподавяше мразовития въздух, тъй че тя наистина не би следвало да го чува.

Мека и черна, водата на езерото беззвучно се лееше изпод шлифованите ръбове на леда. Неизменно нова и *чиста*, тя се стелеше леко и плавно. Като в сън.

Разнасящият се отдалеч тътен на водопада ѝ напомняше, че се е запътила натам. Тя се отърси от вцепенението. Да можеше само да сподели с някого какво чувства в този миг... Ала добре съзнаваше, че няма да съумее да го стори.

Усети колко е премръзнала веднага щом поспря и остана на едно място. Студът проникваше през дрехите ѝ. За да се стопли, Ун побягна отново.

Досами устието на реката местността се снижаваше. Дотам безщумна, водата изведнъж започваше да шурти. Студът и парата, която се вдигаше от потока, бяха нагиздили речните брегове с удивителна ледена дантела. Водата се промъкваше до ледените висулки и ги облизваше.

Земята беше покрита с пирен и буци пръст, покрити подобно всичко наоколо със скреж, проблясващ като сребро под косите слънчеви лъчи. Сякаш се намирам в приказна страна, мислеше си Ун, подскачайки от буца на буца. В чантата ѝ потропваха учебниците и увитият за обяд сандвич.

Следваше малко по-стръмен склон. Тук реката се провираше между черни камъни, увенчани с корони от бляскав лед, и шумът на водата отекваше по-силно.

Ун знаеше, че никой не би ѝ позволил да се спуска по него. Дори си помисли, че всъщност не ѝ се иска много да го прави. Истината обаче бе, че все повече и повече желаше това...

Сега чуваше с особена яснота примамливия грохот по-надолу. Все още бе отдалечен и колкото по-силно я привличаше, толкова по-твърдо ставаше решението ѝ да се спусне до него.

Лудешкият бяг я бе сгрял. Дъхът ѝ я обкръжаваше с малки облачета, когато сегиз-тогиз поспираше. Да бяга в дебелилото палто, беше неудобно, стана ѝ много топло, очите ѝ заблестяха. Все по-учестено дишаше, стъпила на някоя буца, и многобройните облачета от горещия и дъх се кълбяха около нея.

Реката под стръмния склон шумеше по-силно, но глухият тътен на водопада — застрашителен и мамещ, все още идваше някъде отдалеч.

Тя си помисли с упорство:

Не искам!

Но го искаше. И това бе по някакъв начин свързано със Сис.

Ето единствено правилното решение, макар запретино и може би щуро. За нищо на света не можеше да се върне. Това имаше нещо общо със Сис и с всичко хубаво, което предстоеше. Поемеше ли сега обратния път, нямаше да стигне до онова, което бучеше там долу, и щеше да се прибере у дома, така да се каже, с празни ръце, усещайки дълбоката липса на нещо, което така и не е успяла да открие.

Грохотът се усилваше. Течението на реката набираше скорост, водата се изпъстри с жълти ивици. Ун хукна надолу по склона наравно с нея, тичаше по посребрен килим от пирен и буци кал. Понякога подминаваше и някое дърво.

Грохотът се усилваше все повече и внезапно пред нея се надигна звънтящ воден облак: беше се озовала на самия край на пропастта, над водопада.

Толкова бе неочаквано, че се закова на място — оставаше ѝ да направи само една крачка и щеше да падне в бездната.

Сякаш я връхлетяха две вълни: първо парализиращо студена, последвана от топла — тъй както става, когато очакваш да се случи нещо важно.

Ун бе попаднала тук за първи път. През лятото, когато се премести да живее в областта, никой не я беше водил на излет по тези места. Леля ѝ само мимоходом спомена, че недалеч има водопад, но нищо повече. Едва в късната есен дочу съучениците си да говорят за него, и то след като леденият замък се беше образувал и предизвикал интереса им.

И какво всъщност се разкри пред очите ѝ?

Та именно замъкът, но...

Слънцето внезапно изчезна. Ун бе застанала наскрел тесен проход с отвесни стени. Може би малко по-късно то пак щеше да изгрее, но в момента наоколо се стелеха ледена сянка и хапещ студ.

Пред момичето, в самите му крака, се простираше вълшебно царство е омагьосани кули, сводове, заскрежени куполи, изящни арки и пръснати в безпорядък снежни дантели. Всичко беше от лед, водата струеше между фигурите и продължаваше да гради нови. Ледът дълбаеше разклонения от водопада, които поемаха нови русла. Всичко искреше. Слънчевата светлина още не бе проникнала там и погледът обгръщаше среда, която преливаше в синьо-зелен и мъртвостуден блясък.

Водопадът сякаш пропадеше в черна пропаст, отвеждаща чак в недрата на земята. На самия край на бездната водата се придвижваше напред и струите ѝ променяха цвета си според нарастващата мощ на водопада — отначало черен, после зелен, жълт и накрая бял. От черните недра се разнасяше рев: водата се разбиваше о камъните и се превръщаше в бяла пяна. Във въздуха се издигаха валма мъгла — диханието на водопада.

Ун нададе радостен вик. Гласът ѝ обаче потъна в кипенето и рева тъй, както в студения воден прах изчезваха без следа топлите облачета на нейното дихание.

Пръските се издигаха като стена, а струите се разливаха встрани и нито за миг не прекратяваха своята бавна, но неотклонна работа, фантастичното си архитектурно творчество. Мразът изграждаше от водата стаички, коридори и улички, покриваше ги с ледени куполи, които ставаха все повече и по-големи. През целия си живот Ун не бе виждала нещо толкова сложно и великолепно.

Сега тя се вираше във всичко това отгоре. Но трябваше да го погледне и отдолу, взе да слиза по стръмния, заскрежен склон редом с водопада. Огромният леден замък я бе обсебил изцяло, струваше ѝ се тъй голям, прехласващо величествен.

Едва изотдолу обаче Ун го видя в онова великолепие, което замъкът би трябвало да разкрие пред погледа на едно малко момиче. Безследно изчезнаха всякакви угризения на съвестта. Оттук огромният леден замък ѝ се стори седем пъти по-голям и по-прекрасен. Наистина, много добре направи, че се бе отправила към него.

Гледката я прехласна: ледените стени се издигаха като че чак до небето, сякаш израстваха пред очите ѝ. Накъдето и да се обърнеше, съзираше всевъзможни прегради, надстройки, форми, чиито названия тя просто не знаеше. Ледът бе изпълнил всичко наоколо и само по

средата, където се спускаше водопадът, бе останало свободно пространство.

На някои места водата вече бе привършила своето строителство и се беше оттеглила, оставяйки блестящи и сухи градежи, други бяха изпълнени с воден прах и стичащите се капки тутакси застиваха в синьо-зелен лед.

Това беше вълшебен замък, замък-магия. В него човек трябваше да се опита да влезе — стига да имаше вход! Навярно изобилстваше със странни пътечки и вратички, през които можеше да се мине. Това, което се откриваше пред погледа ѝ, бе толкова необичайно, че Ун забрави всичко на света, обзета от една-едничка мисъл — да влезе в ледения дворец.

Но съвсем не беше толкова лесно. Неведнъж онова, което изглеждаше като вход, се оказваше всъщност само някаква вдлъбнатина. Тя обаче не се предаваше и в края на краищата намери цепнатина, подгизнала от вода и достатъчно широка, за да се промъкне през нея.

Сърцето ѝ заби силно, когато достигна първата зала.

Зелена, с греди от светлина, които я пресичаха тук-там. Пуста, само хапещ студ. По някакъв начин това будеше страх.

Тя се провикна, без сама да знае защо:

— Ехо!

Сякаш зовеше някого. Празното пространство я караше да го направи. Човек трябваше да вика в него. Не знаеше защо, макар да съзнаваше, че е сама.

Веднага получи отговор. „Ехо!“ — отвърна сподавено залата. Тя потръпна.

Уж безмълвна като гроб, залата беше изпълнена с нестихващия грохот на водопада, чийто шум проникваше през ледените стени. Играта на необузданата вода, която камъните по дъното на водопада разбиваха в пяна, тук преминаваше в тихо и плашещо бучене.

Ун постоя така, съвземайки се от уплахата. Нито знаеше защо бе извикала, нито пък кой ѝ бе отвърнал. Надали бе обичайното ехо.

А може би тази зала не е тъй голяма, както изглежда? Тя не извика отново, за да чуе отговора, а се опита да намери път, който да я изведе още по-нататък, в дълбината на замъка. Мисълта да поеме обратно, назад и навън, дори не ѝ хрумна.

Не ѝ беше нужно да търси по-дълго време — между полираните колони от лед се откриваше широк процеп.

Сега пък се озова в зала, която повече приличаше на коридор, но все пак си беше зала, изпробва това с възглас, не тъй силен, както предишният, и получи в отговор едно като че леко боязливо: „Ехо!“ Тя знаеше, че в замъците има такива покои — усещаше се очарована и омагьосана. Мислите ѝ бяха изцяло обсебени от замъка, а онова, което бе ставало преди, се губеше някъде далеч назад.

Тя не бе извикала „Сис!“ в този мрачен проход, бе извикала „Ехо!“ Неочаквано омаяна, Ун не мислеше за Сис, а за поредицата зали в зеления замък от лед и с нетърпение очакваше да премине през всяка от тях.

Студът я пронизваше до костите. Прииска ѝ се да види колко голям е облакът от пара, който издишва, но наоколо цареше плътен здрач. Боботенето на водопада се раздаваше сякаш изпод краката ѝ, но тя знаеше, че това е невъзможно. Всичко в този замък бе нереално и въпреки това човек го възприемаше като съвсем истинно.

Само дето тук беше толкова студено.

Тя мръзнеше дори в топлото си палто, купено от леля ѝ, когато през есента започнаха направо зимни студове. Но мисълта да влезе в следващата зала така я завладя, че момичето забрави за студа. Трябваше да я намери на всяка цена, защото бе тъй сигурно, че я има, както бе сигурно, че тя е Ун.

Така си и беше — изходът от тясната зала се оказа в другия ѝ край. Зелен сух лед, дълбока пукнатина, издълбана от водата.

От това, което видя в следващата зала, дъхът ѝ секна.

Намираше се на сред вкаменена гора. Ледена гора.

От водата, стичала се тук преди, се бяха образували ледени стволове и клонки. Между високите дървета бяха израснали и пониски. Личаха и причудливите очертания на форми, за които нямаше създадени названия, но тук си бяха на мястото, както всичко останало наоколо. С широко отворени очи Ун разглеждаше този непознат и приказен свят.

Тътенът на водопада ехтеше някъде отдалеч.

В залата бе светло. Слънцето не проникваше в нея, а и сигурно още не се бе издигнало над билото, затова пък дневната светлина,

странно мъждукайки, се процеждаше отвсякъде през ледените стени. Цареше невероятен студ.

Но какво означава студът, щом си тук. Та нали точно така следва да е в неговото царство. Изумена, Ун се взираше в гората от лед и отново — нерешително и сякаш за проверка — нададе глас:

— Ехо!

Този път не получи отговор.

Потръпна: наистина нямаше отговор.

Наоколо — твърд като скала лед. Всичко бе тъй странно. А и отговор не дойде. Нещо не беше в ред, тя отново потръпна и изпита чувството, че над нея е надвиснала опасност.

Гората стана враждебна. Залата бе удивителна с великолепието си, но също тъй неприятна и това я плашеше. Незабавно трябваше да намери изход, докато не ѝ се бе случило нещо. Не се замисляше вече накъде да поеме — дали напред или назад, бе загубила усещането си за посоките.

И отново се натъкна на пукнатина, през която можеше да се промъкне. Където и да се озoveshe, подобни пролуки сякаш по поръчка изникваха пред нея. Тя се промъкна и през тази, за да бъде посрещната от друга светлина, позната от предишния живот, от обикновена дневна светлина.

Озърна се, леко разочарована: над нея се разстилал обикновено небе! Вместо леден свод там горе се виждаше синьо и студено зимно небе. Ун се намираще в кръгла зала с гладки стени от лед. Личаха си следи от някогашни водни потоци, които се бяха отклонили в други посоки.

Да извика „Ехо!“, Ун не се решаваше: ледената гора бе потиснала желанието ѝ да го прави, но затова пък сега, на тази обикновена светлина, можеше да наблюдава облачетата пара, които изпускаше с дъха си. Току се сецаше за студа и всеки път изпитваше усилие да се усещане, че измръзва. Докато се спускаше към водопада, се беше позагряла, но от тази топлина не бе останало нищо и сега тя издишваше последните остатъци от нея с облачетата пара, които излизаха от устата ѝ. Пускаше ги едно подир друго, сякаш в гъсти прекъсвани редици.

И тъкмо щеше да продължи нататък, когато внезапно се закова на място: раздаде се „Ехо!“.

Откъм онази страна.

Тя се обърна. Нямаше никой.

Но не, не ѝ се беше сторило.

Тук сигурно е тъй: когато не вика човек, вика ледът. И Ун отвърна неохотно и тихичко, по-скоро с шепот:

— Ехо!

Веднага почувства облекчение, това ѝ вдъхна смелост и тя се зае да търси поредната пукнатина, през която да се промъкне, за да продължи напред.

Могъщият и плътен тътен на падащата вода ѝ подсказваше, че водопадът е съвсем близо. Трябва да върви нататък!

Момичето трепереше от студ, но бе така погълнато от онова, което му се случваше, че не го усещаше. Ето и пукнатината! Достатъчно бе да го поиска мислено, и пред нея тутакси се откриваше проход.

Бързо през него.

Но тук се натъкна на неочаквана гледка: в новата зала стените сякаш ронеха сълзи.

Едва-що се измъкна от прохода, толкова нисък, че трябваше да мине през него превита одве, когато усети как капка се отцежда върху шията ѝ.

Това беше зала на плача. Стъклените стени едва просветваха и от капките, които се стичаха по тях в полумрака, се създаваше впечатлението, че залата ридае. В нея още нямаше изградени ледени фигури, капките от тавана падаха с тих плясък, всяка в своето езерце от сълзи. И всичко това навяваше печал.

Капките се стичаха по палтото и зимната ѝ шапка. Нищо от това, но защо сърцето вътре в нея натежа като камък. То ридаеше. А защо ридаеше?

Трябваше да престане!

Ала не преставаше.

Напротив, като че зариде още по-силно. Водата се стичаше все по-изобилно, капките се процеждаха все по-учестено, сълзите се лееха като из ведро.

Стената се обливаше във вода. Сърцето сякаш нямаше да издържи и щеше да се пръсне от мъка.

Ун прекрасно разбираше, че това е чисто и просто капеща вода, но, така или иначе, залата плачеше. И защо тук мъката свива сърцето все по-силно и по-силно? Мястото е такова, че няма кого да повикаш, нито пък някой ще повика теб. За тътена на водопада вече дори не си и спомняше.

Капките по палтото ѝ се бяха вледенили. Дълбоко натъжена, тя понечи да избяга. Лутайки се между стените, изведнъж се озова пред изхода или пред входа, какво значение имаше?

Този изход бе най-тесният от всички досегашни цепнатини, но като че извеждаше към ярко осветена зала. Ун вече смътно я съзираше и изпита непреодолимо желание да влезе и в нея, сякаш от това зависеше животът ѝ.

Отворът обаче се оказа наистина прекалено тесен. Не успя да се промъкне през него. А трябваше да мине оттатък. Заради дебелилото палто е, помисли си и веднага свали раницата и палтото. Щеше пак да го облече, на връщане. Съблече се, без да мисли за студа, искаше на всяка цена да влезе в залата!

Този път успя, слаба и крехка, каквато беше, и с малко повече усилие.

Новата стая ѝ се стори истинско чудо. Ярка зелена светлина проникваше през стените и тавана, като внушаваше приповдигнато настроение у посетителя, до този момент угнетен от толкова плач.

Да! Изведнъж разбра и го видя ясно пред себе си: там, в онази предишна зала, бе плакала самата тя. Защо, не знаеше, но именно тя се обливаше в собствените си сълзи.

Нека не мисли повече за това. Сега бе застанала на прага на зала, сияеща от чистота и озарена от зеленикава светлина. От тавана ѝ не се отронваше и капчица, грохотът на водопада беше приглушен, тук човек можеше да вика на воля, ако имаше за какво, да *нададе* силен, отчаян възглас, молба за приятелство и утеха.

Тази молба се изтръгна от нея, Ун изкрещя:

— Сис!

Потръпна, когато веднага дочу, поне откъм три страни, отклика:

— Сис!

Не помръдна, докато ехото не се разтвори в шума от водопада. Сетне прекоси залата, мислейки за майка си, за Сис и за онова, другото — за всичко, и то само докато бе направила тези няколко крачки. Викът сякаш откряна пред нея врата, която сега отново се бе затръшна.

Защо съм тук? — почуди се тя. Обикаляше от стена до стена, не повече от няколко метра, но всяка крачка ѝ струваше все повече усилия и краката ѝ сякаш бяха нечии чужди. Защо съм тук? Зае се да търси отговор на тази загадка. Обикаляше залата, обзета от странна радост, някак объркана, без да е в състояние да проумее какво всъщност ставаше с нея.

Бе достигнала последната граница.

Върху ѝ се стовари ледена ръка.

Усещаше как се вцепенява от студа, проникнал у нея. Палтото си бе оставила някъде отзад, там е работата. И сега студът прави с нея каквото си иска.

Обзе я страх, тя хукна към стената, за да се върне обратно при топлата си дреха.

Откъде беше влязла тук?

Гладката ледена стена беше твърда като камък. Ун се метна към друга. Колко ли са тук? Накъдето и да се обърнеш, виждаш все гладки и твърди стени.

Тя изкрещя простички думи:

— Пуснете ме да изляза!

И веднага намери изход.

Но колко странен беше този замък: тя изобщо не се бе върнала при палтото си, а попадна на съвсем друго място и то не ѝ допадна.

Още едно помещение. Този път малко, с нисък таван, осеян с надвиснали ледени висулки, от които капеше вода, подът бе осеян със сякаш израснали от него ледени копия, стените пропукани и тъй дебели, та зелената светлина едва мъждукаше и се образуваха всевъзможни ъгли. Но шумът на водопада тук не бе сподавен, напротив, неочаквано проехтя съвсем наблизо или под теб или някъде наоколо — но ти сякаш буквално се намиращ *в него*.

Водата се отцеждаше по стените в тази зала и ѝ напомняше за онази, където бе плакала.

Сега обаче не плачеше. Студът спираше плача и правеше нещата неясни. Те преминаваха през нея като в мъгла, опитахте ли се да хванете нещо, се оказваше съвсем друго. Това, разбира се, беше опасно. Тя искаше да извика високо и предизвикателно, така както подобава в един леден замък:

— Ехо! Ехо!

Но не се получи. Някаква друга мисъл сякаш бе препречила пътя на вика и тя самата едва дочу собствения си глас. Викът не отекна надалеч, а отговорът бе неистовият грохот на водопада, който сподавяше всички други звуци. Е, няма страшно. Друга мисъл, нова вълна от студ — и викът беше забравен.

Тя се досети, че в този грохот би могло да се легне. Просто така, да се легне и той да те отнесе със себе си — надалеч, надалеч. Тази мисъл изчезна тъй бързо, както се бе появила.

Тук подът беше наводнен, а на места и заледен. Не, нямаше как да остане и Ун отново се зае да търси изход в неравните стени.

Това беше последната зала, от нея нямаше накъде да продължи.

Тази мисъл си изясняваше с усилие. Във всеки случай тук не се виждаше изход. Нищо не помагаше, каквото и да правеше. Имаше достатъчно пукнатини, но те не водеха навън, а само навътре към леда и към причудливите отблясъци на светлината.

Но нали беше влязла?

Нямаше полза от подобни разсъждения.

Сега трябваше не да влезе, а да излезе — нещо съвсем различно, мислеше тя, докато сновеше наоколо. Пролуката, през която се беше промъкнала, сега, естествено, бе неоткриваема.

Нямаше смисъл и да крещи. Грохотът заглушаваше всичко. Яма, пълна със сълзи, се разтваряше наготово пред нея, можеше да се гмурне и да потърси изход навън, но не посмя. Вече се бе наплакала другаде.

Да удря по стените?

Не, тук по тях не се удря. По ледените стени това е невъзможно.

Зае се да потърси сухо място. Най-сетне откри кътче, студено и недокоснато от влагата. Седна и подгъна крака под себе си, вече не ги и усещаше. Цялото ѝ тяло бе сякаш онемяло, безчувствено, дори студът не я терзаеше така силно. Започна да я надмогва умора. Ще

поседи така малко, после ще се захване сериозно с търсенето на изход, за да се измъкне оттук — към палтото си, при леля си и при Сис.

Мислите ѝ бяха все по-объркани. В нейното съзнание изплува образът на майка ѝ, но някъде бързо изчезна. Всичко останало се сля в някаква плаваща мъгла, която прорязваха ярки проблясъци. Нищо, ако се сети за нещо важно, ще има време да го обмисли.

Всичко ѝ се струваше тъй отдалечено, тъй отдавнашно. Колко изморена бе от тичането из този странен замък. Как хубаво е да поседи, когато студът не я мъчи толкова.

Седеше, здраво стиснала ръце. Защо, вече бе забравила. На тях беше нахлузила два чифта ръкавици.

Стори ѝ се, че дочува ромон от падащи капки. Отначало не чуваше нищо освен мощния тътен на водопада, но сетне долови съвсем отчетливото „кап-кап“. Капките неохотно се откъсваха от ниския таван и падаха върху израсналите нагоре висулки и в локвичките, пеейки монотонно и непрестанно: „кап-кап, кап-кап“.

Но какво е *това*?

Тя се изправи, обзе я страх, какъвто досега не беше изпитвала, започна да вика — откри у себе си внезапно тъмен и дълбок извор с викове, но успя да изтръгне само един.

Там, в леда, имаше нещо! Отначало безформено, то придоби очертания, докато тя викаше, и започна да свети като ледено око, вторачено в нея и спиращо всякакви нейни мисли.

Съвсем явно това беше око.

Огромно.

Вперено в нея, то става все по-голямо. Вътре в леда е и цялото свети.

Затова и бе извикала само веднъж. Като го поогледа, видя, че не е дотам страшно.

Сега мислите ѝ станаха по-простички. Студът ги сковаваше една по една. Огромното око в леда я наблюдаваше неотклонно, но в това няма нищо страшно, мислеше си тя: е, какво гледаш толкова? Това съм аз. Някак смътно ѝ хрумна онова, което обикновено идва наум в такива случаи: нищо лошо не съм сторила...

Няма защо да се бои.

Тя отново се сгуши както преди, подгънала крака под тялото си, и се огледа. Окото лумна по-силно, стана по-светло.

Просто едно голямо око.

Тук очите са големи.

Но тя усещаше, че то се вижда в нея от своя ъгъл, и затова вдигна лице, взря се също в него.

Това съм аз. Тук съм открай време. Не съм направила нищо лошо.

Постепенно звукът от стичащите се капки изпълни цялата зала и всяка от тях сякаш беше частица от обща песен. На фона на тежкия и възгруб тътен на водопада тънкият им капчук се разнасяше като светла музика. Тя ѝ напомни нещо отдавна забравено и в същото време познато и успокоително.

Светлината се усилваше.

Окото срещу нея ставаше все по-ярко. Но Ун смело пресрещаше погледа му, нека се вижда в нея колкото си ще, тя не се бои от него. Вече дори не усещаше и студа, смътно си спомняше, че доскоро я бе измъчвал вътре в замъка. Не се чувстваше добре, усещаше се натежала и отмаляла, искаше ѝ се да подремне, но окото нямаше да ѝ позволи да заспи.

Седеше неподвижна, без да помръдва и облежната на стената, с повдигната глава, за да гледа светещия лед. Между нея и окото се стрелкаха бързи падащи капки, които пееха своята монотонна мелодия.

Това огнено око се оказа само предвестник на ярък пламък, който избухна в залата и я потопи в заревото си.

Зимното слънце най-сетне се беше издигнало дотолкова, че лъчите му достигнаха ледения замък.

Макар окъсняло и студено, то пак притежаваше много сила. Лъчите му пронизаха дебелите ледени стени, ъглите, пукнатините и унилото помещение сякаш затанцува в причудливи многобагрени форми, образувани при пречупването на светлината. Ледените висулки — и онези, които надвисваха отгоре, и другите, дето бяха израснали отдолу, и капките се впуснаха в изненадващ вихрен танц наред това внезапно нахлуло море от светлина. Капките проблясваха и

замръзваха, проблясваха и замръзваха една подир друга и всеки път неголямата зала се смалвяваше с по една. Щяха да я изпълнят докрай.

Заслепяващо море от светлина. Сега за Ун съществува единствено това сияние. Окото, което я гледаше в упор, изгоря и започна да искри. Тя вяло помисли:

Колко много светлина.

Беше готова да заспи, а не се ли беше и стоплила? Във всеки случай вече не бе студено.

Странните фигури танцуваха по ледената стена, блясъкът ги открояваше по-силно. Горе и долу сменяха местата си, всичко се разтроши на частици от светлината, изпълнила помещението. Но на Ун това изобщо не се стори странно, а нещо напълно в реда на нещата. Надмогнаха я умора и сънливост, искаше да поспи и беше готова да потъне в сън.

II

ЗАСНЕЖЕНИ МОСТОВЕ

1

ИЗЧЕЗВАНЕТО НА УН

Беше ли това само странен сън?

Ун и аз ли бяхме снощи заедно?

Да!

Когато сънят се разсея, тя отчетливо разбра: това наистина се бе случило. И смущаващо, и радостно.

Днес я бе обзело едно-единствено чувство — желанието отново да види Ун. Днес щеше да иде на училище и да се срещне с нея, днес това е възможно, сега всичко ще бъде другояче.

Сис постана още в леглото, за да помисли за новото, което предстоеше. Придаде му тържественост, като си каза: завинаги ще остана приятелка с Ун. Направи го толкова интензивно и искрено, колкото можа.

Родителите ѝ не задаваха повече въпроси. Не пророниха и дума за нейното необичайно прибиране снощи. Вероятно щяха да изчакат ден-два и да я поразпитат внимателно, между другото. Така по принцип постъпваха почти винаги, когато искаха да узнаят нещо.

Но сега нищичко нямаше да разберат! То се намира отвъд границата. И думичка нямаше да изтръгнат от нея, що се отнася до Ун. Прекалено крехко бе онова, което светеше в нейния поглед, за него не биваше да се говори.

Утрото започна както всеки друг път. Сис се облече добре, за да не усеща хапливия студ, взе чантата си и се отправи към училище.

Коя от тях щеше да пристигне първа? Пътищата им се пресичаха почти пред училището. Но никога не се бяха срещали там.

Дали Ун ще се чувствава неловко днес, мислеше си Сис.

Този ден беше по-мразовит от всякога. Високо над коприненонежния сумрак на утрото небето просветваше стоманеносиньо. Сега покрай пътя не я дебнеше нищо страшно, сутрешният мрак бе дори приятен и постепенно се разпръскваше. Струваше ѝ се странно, че снощи направо бе загубила ума и дума от страх.

Какво ставаше с Ун?

Тя, разбира се, щеше да ѝ го каже. Не ми се мисли за това. Просто ми се ще да сме заедно. Дори и нищо да не сподели с мен. Ако е нещо лошо, не искам изобщо да го знам.

Ун не беше дошла, когато Сис влезе забързано в топлата класна стая. Повечето от съучениците ѝ вече бяха вътре. Някой я поздрави равнодушно:

— Здравей, Сис.

Тя не спомена пред тях нито дума за вчерашната среща. След онази размяна на бележки те тръпнеха от любопитство да узнаят нещо, но се сдържаха да питат. Щяха да изчакат да видят какво ще стане, когато се появи Ун. На Сис това беше ясно и тя бе решила за себе си, че веднага щом зърне Ун на прага на класната стая, ще отиде да я посрещне и по този начин ще покаже на останалите какви са техните отношения. Тази мисъл будеше у нея такава радост, че едва се сдържаше на мястото си.

Нима толкова се бе променила? Едно момиче от групата на нейните предишни приятелки я попита направо:

— Какво ти е, Сис?

— Нищо.

По всичко ли си личеше, че тя ги пренебрегва, очаквайки нетърпеливо идването на Ун?

Толкова ли зорки очи имаха? Да, да, но какво от това. Скоро всичко щеше да излезе наяве. Независимо от каквото и да било, ще се втурне към Ун, сияейки от радостта на приятелството им.

Нямаше ли най-сетне тя — новото в нейния живот — да се появи от сумрака?

Още не идваше. Почти целият клас се беше събрал. Дойде и учителят. Време бе да започне часът.

Учителят ги поздрави с добро утро.

Но нима Ун нямаше да дойде?

Отсъствието ѝ веднага бе забелязано от катедрата:

— Ун я няма днес.

Урокът започна.

Ун я няма днес. Спокойна констатация. Вярно, може би защото бе напрегната, Сис като че долови лека почуда в гласа на учителя. Това сигурно бе убягнало на останалите. Днес отсъства един, утре ще е друг. Това надали будеше особено вълнение. В обемистия дневник бе отбелязано, че Ун днес не е дошла на училище. И толкова.

Сис неспокойно се въртеше на чина.

Знаеше, че Ун никога няма да избяга от училище. Следователно бе станало нещо необичайно. Сис веднага направи връзка с вчерашната им среща. Ами ако Ун просто не желае да се вижда с нея след вчера? Нима е дотолкова смутена?

В междучасието Сис се опитваше да се държи както обикновено. И успя, защото никой не ѝ каза нищо. Никой не отрони и дума за отсъстващата, нея и бездруго я нямаше.

Училищният ден следваше своя ход. Късното зимно слънце се беше показало и огряваше докдето стигаше през прозорците. Сис само чакаше то да залезе и денят да свърши, за да разбере какво става с Ун. Струваше ѝ се, че времето тече бавно.

Следобед слънцето се скри зад мъглите. Още не беше изминало своя кратък път до хоризонта, а небето бе затулено от пелена, която бързо се превърна в сива и мъхеста обвивка от облаци.

Учителят от катедрата ги предупреди:

— Според прогнозата следобед времето ще се промени. Казаха дори, че може би ще завали сняг.

Сняг.

За пръв път тази година.

Дума кратка и наситена — „сняг“.

Самото ѝ звучене беше особено. А какво съдържаше, знаеха всички в класната стая. Голяма част от живота им. Сняг.

От катедрата учителят продължаваше:

— И студът, слава богу, ще си отиде. — И после: — Но пък снегът ще покрие леда.

За момент учениците се натъжиха. Сякаш бяха чули за погребение или за нещо друго, също тъй прискърбно. Така поне прозвучаха думите от катедрата. Езерото блести като бронирана стомана. За последен път. Вече толкова пъти те, въпреки студа, се бяха носили по него на кьнки. Но ето че днес на пързаянето им се слагаше край. От снега.

Когато следващият учебен час свърши, децата излязоха на двора, сняг още нямаше, но въздухът бе станал сив и ако си вдигнеш лицето, нещо невидимо го гъделичкаше. Огромната повърхност на езерото вече бе побеляла. Гладкото му огледало бе поело снежинките много преди земята да ги привлече.

Странно колко бързо всичко можеше да бъде заличено. Като равния, бял и мъртъв лед.

И ето че най-накрая отново стана дума за Ун. Следващият час започна с въпрос:

— Знае ли някой защо Ун отсъства?

Никой сигурно не забеляза как трепна Сис, ала тя тутакси се овладя. Учениците се спогледаха, но наистина нищо не знаеха.

— Не — гласеше единственият и най-достоверен отговор.

Учителят продължи:

— Чаках целия ден да се появи. Толкова нетипично е за нея. Може би се е разболяла.

Стана им ясно, че Ун тук е по-важна, отколкото бяха предполагали. Макар че сигурно осъзнаваха този факт, подминавайки го. Навярно често бяха чували колко умно отговаря тя в час, въпреки че странеше от тях и не търсеше близостта им. Ако все пак се случеше да се включи в игрите им, бързо и рязко се отдръпваше, заставайки настрана както дотогава. Дали пък не се надуваше, дали не искаше да се прави на недостижима.

Те впериха сините си очи към катедрата.

Чуха как учителят хвали Ун.

Той обхвана с поглед цялата стая, плъзна го между чиновете:

— Никой ли тук не другарува с Ун, никой ли не знае дали не е болна? Досега, от началото на учебната година, тя не е отсъствала нито веднъж.

Не получи отговор.

— Толкова ли е самотна? — настоятелно питаше учителят.

— Не, не е така!

Всички се обърнаха към Сис. Тя заяви, че Ун не е самотна, или по-скоро го извика. Сега седеше изчервена на мястото си.

— Ти ли се провикна, Сис?

— Да, аз.

— Познаваш ли Ун?

— Да.

По лицата на останалите се четеше съмнение.

— Добре, знаеш ли какво ѝ се е случило?

— Не съм я виждала днес!

Изразът на Сис бе дотам странен, че учителят счете за необходимо да продължи този разговор. Той се приближи към нея.

— Ти каза, че...

— Казах, че съм приятелка на Ун — прекъсна го Сис.

Нека го знаят, помисли си. Някой, който седеше близо до нея, я погледна така, като че искаше да попита: „И откога сте приятелки?“ Затова тя побърза да добави припряно:

— Снощи бяхме заедно, така да знаете.

— Скъпо дете — намеси се учителят, — ние с нищо не сме те обидили.

— Да, но...

— И снощи Ун се чувстваше добре?

— Да, всичко беше наред.

— Хубаво. Тогаво може би на път за вкъщи трябва да минеш покрай нея, за да разбереш какво се е случило. Знам, че тя си има свой маршрут, но ти би могла да направиш едно неголямо допълнително отклонение, нали?

— Да — каза Сис.

— Благодаря.

Всички я гледаха учудено, а в последното междучасие не спираха да я питат:

— Какво знаеш за Ун?

— Нищо не знам.

— Не ти вярваме. По държането ти личи, че знаеш нещо. Дори и учителят го забеляза.

Бяха малко заядливи. Още не бяха преглътнали факта, че Сис е отишла на гости на Ун просто ей така. Добре усещаха, че тя крие нещо, което не желае да сподели с тях.

— Ясно ни е, че знаеш нещо, Сис.

Погледна ги безпомощно. Внезапно се бе оказало, че около Ун витае мистерия, която единствено Сис бе разгадала.

Връщаха се към дома. Над тях бе надвиснало плоското небе. Все още само леко шумолене отгоре възвестяваше предстоящия снеговалеж. Сис предвождаше по-голямата част от групата, но добре разбираше, че всички ги занимава една-единствена мисъл: „Какво знае тя за Ун?“

Стигнаха до мястото, където Сис свиваше от пътя. Поспряха — днес обаче бе по-различно от друг път. Чувстваха се обидени и виновна за това беше именно Сис.

— Е, какво има? — попита ги тя остро.

Оставиха я да си тръгне. И тя забърза с всички сили по пътя към малката къща.

Ето че заваля и снегът.

Започна да натрупва. Привечер въздухът се постопли, както става при истински снегопад. Бели парцали се посипаха върху замръзналата корава земя, по скованите в лед склонове на планината. Наближаваше дома на Ун. Когато стигна, дворът на къщичката бе целият побелял.

Никой не се мяркаше.

Какво знам за Ун?

Те си мислят, че знам нещо.

И така да е, *то засяга само Ун и мен*. А може би и Бог, добави тя за всеки случай, загледана в снега, който се сипеше.

Една кратка и важна почивка по пътя.

Сред снежната виелица, когато още не бе минала през двора, Сис съзря лелята на Ун да излиза на прага. Господи, какво ли означава това? Тя усети, че нещо не е наред още докато вървеше към къщурката на Ун, а ето че сега и леля ѝ излиза на стълбата, загледана в пътя. Защо?

С няколко дълги скока Сис се устреми към къщата, докато снегът не преставаше да вали. Следите ѝ бяха първите по новия бял килим, който вече покриваше двора. През снежните парцали лелята, дребничка и самотна, ѝ се стори посърнала.

— Нещо случило ли се е с Ун? — почти извика тя, преди Сис да е стигнала до стълбата.

— Какво да се е случило? — изумено попита на свой ред Сис.

Нещо не бе както трябва. Всъщност беше го предполагала.

— Питам защo идваш сама тук, без Ун.
Повече нямаше как да прикрива страха си.
— Но нима Ун не си е вкъщи?

Тъмните отвори на опасенията внезапно се уголемиха като широко зинали прозорци на страха. Объркани въпроси от двете страни. Безрезултатно и трескаво претърсване на къщата и плевника.

Напрегнато и припряно суетене насам-натам. В дома, а и наоколо нямаше телефон, затова лелята се завтече при по-отдалечени съседи, за да се обади оттам.

— Ще се мръкне и няма да успеем да направим нищо — вайкаше се тя и хукна презглава.

Сис пък се втурна към дома си. Сега имаше нужда от своите родители, от всяка тяхна дума. Снегът се стелеше, мракът вече се спускаше.

Момичето отново трябваше да измине същото разстояние, сега тичешком. Затрупан от снега, пътят ѝ се видя чисто нов. Не срещна нито една кола, не видя никаква дия. Не мислеше за онова, което може би се спотайваше от двете му страни, а само за едно: да се добера по-скоро до дома, да разкажа, да предупредя.

2

БЕЗСЪННАТА НОЩ

Ун бе потънала вдън земя.

Стъмваше се.

Макар че не трябваше да се стъмва!

Ранният мрак не може да бъде възпрян от желанието да му се попречи, колкото и силно, колкото и необуздало да е то. Напротив, спуска се по-плътен и непрогледен.

Мъжете от цялата област вече бяха известени за случилото се и се събираха, за да се включат в издирването. Фенерите не достигаха, а тъмнината и снежните преспи превръщаха търсенето в безпомощно лутане. Отблясъците от фенерите и несекващите викове „Ун!“ затъваха в снега и във все по-гъстия и сгъстяващ се мрак. Хората се придвижваха в редици, пред тях се издигаше стената на нощта. Именно нея трябваше да сринат. Не се отказваха, рушаха я доколкото могат.

Ун бе потънала вдън земя.

— Ако този сняг беше паднал вчера — коментираха търсачите, — то днес щяхме да имаме следи.

Но уви, беше завалял прекалено късно и това само влошаваше нещата.

Сис също беше сред тази суматоха. Никой обаче в началото не обърна внимание на това. В гърлото ѝ сякаш беше заседнала буца. У дома бе водила кратка битка, за да получи разрешение да участва в издирването.

— Искам *и аз* да дойда, татко!

— Децата не бива да се скитат в нощта в такова лошо време — мърмореше баща ѝ, докато на бърза ръка се подготвяше да се присъедини към другите.

Тя обаче продължи да го умолява.

И ето че ѝ зададе естествения въпрос:

— А вчера, когато беше при Ун, случи ли се нещо необичайно?

— Не — категорично отсече Сис.

— Добре, но тя не ти ли каза нещо? — обади се майка ѝ. — Ти си дойде у дома някак странна. Какво си говорихте?

— Няма да кажа! — упорстваше Сис и в същия миг проумя, че е отишла твърде далеч, за което ще се разкайва. Майка ѝ разбра всичко от половин дума.

— Мили боже, тя нещо май ти е казала и ти знаеш защо сега я няма?

— Не, не знам нищо за това!

Слава богу, че задават въпросите си по такъв нелеп начин, та с чиста съвест може да им отговаря с „не“. Нали избягах оттам, когато Ун се готвеше да ми разкрие своята тайна.

Майка ѝ се обърна към баща ѝ:

— Аз бих я взела с вас. Не знаем за какво става дума. Нали виждаш как го преживява.

Сис тръгна с баща си. Отначало в издирването участваха много деца от класа ѝ, но после ги отпратиха да се приберат. Самата тя бе заела позиция в края на редицата и не я забелязаха.

Не след дълго падна нощта. Търсенето обаче не бе преустановено. Ун надали щеше да се намира някъде под открито небе. Ако се наложеше, щяха да я издирват цялата нощ.

Ала къде? Навсякъде. Нямаат нищо, от което да се ръководят. Домът на лелята се превърна в център, от който се насочваше издирването. Самата тя едва се държеше на крака. Неколцина мъже се обърнаха към нея с намерението да обсъдят положението. Губеха се в догадки.

— Във водата — предположи някой.

— Във водата? Достъп до вода тук има само при голямата река. Надали е отишла там.

— Пък и какво ли би правила там?

— Но какво ли би правила и другаде?

— Мисля си за *пътя*. За колите, които минават в двете посоки...

Тихият разговор секна. Въдвори се непродължителното и тягостно мълчание между хора, които с готовност са обикаляли навред в тъмнината, без да намерят нещо. Пътят. Вечно опасният и страшен път. За него не им се и мислеше дори.

— С всички от двете страни на пътя отдавна е направена връзка — бързо се обади някой.

— Но има нещо друго. Водопадът, по-точно огромната ледена камара, която се е образувала там... Учениците май се готвеха да отидат на излет до него. Дали пък Ун не е тръгнала сама и после да се е загубила?

Лелята се намеси:

— И да е избягала от училище заради това? Ун не би го направила!

— Но какво би направила тогава?

— Има ли приятелки?

— Не. Такава си е. Вчера у нас дойде едно момиче за пръв път, откакто племенницата ми живее при мен.

— Така ли? Точно вчера? Кое момиче?

— Ами тази, Сис. Но и тя не иска да говори. Питам я вече. Има нещо, което премълчава. Мисля си, че е някаква момичешка тайна. Усетих го, когато Сис си тръгна за къщи. Но едва ли е нещо сериозно.

Объркана, лелята тъпчеше в снега пред къщата и беше напълно непригодна да помогне на издирването. И все пак около нея се въртеше всичко.

— Защо завая сняг *после* — туюкаше се тя. — Точно след като...

— Обикновено така става — обезсърчено ѝ отвърна някой.

— Не, не — противеше се лелята.

Тази нощ всички къщи светеха. Пресният сняг по пътищата и по пътеките между домовете беше отъпкан. Фенерите примигваха едва-едва, заслепени от преспите в горичките и по полето. Виковете се извисяваха, но не достигаха надалеч. Непрогледната тъмнина ги възпираше.

Говореше се, че с настъпването на утрото съществува по-голяма надежда да открият Ун. Но никак не можеха да чакат дотогава.

Сис се добра до неголям храсталак и там ѝ се подкосиха краката. През цялото време бе вървяла така, че да вижда фенерите и да чува гласовете. Баща ѝ не я изпускаше от очи, но тя все гледаше да се придържа към края на веригата. И ето че при мисълта за Ун краката ѝ се подкосиха и тя падна в храсталака.

Къде е Ун?

— Ей! — раздаде се възглас отблизо, но тя вече не обръщаше внимание на подвикванията, които отекваха от всички страни.

Краката ѝ се подкосиха не от умора, а от мъка.

Дано не е станало нещо лошо с Ун...

Чу стъпки зад себе си. Обърна се и видя млад мъж с фенер в ръка. Зърна лицето му, озарено от чиста и искрена радост, загдето я беше видял.

— Ей ти!

При неговия вик тя се сви на топка. Но той вече я приближаваше.

— Ето къде си била! Сега вече няма да изчезнеш пак.

Тя почувства как две силни ръце я прегръщат и вдигат, готови да я смачкат в пристъп на радост.

— Сигурен бях, че ще те намеря, знаех си го!

Тя разбра.

— Но аз не съм Ун!

Той се разсмя.

— На друг ги разправяй тия. Впрочем, хайде стига и нека да...

— Но нали ти казвам, че не съм Ун! И аз я търся, тук съм заедно с останалите.

— Значи не си Ун? — попита момъкът и помръкна.

Приятно ѝ беше да го чуе, но трябваше да отговори:

— Не, аз съм Сис.

Силните ръце я пуснаха на земята тъй рязко, че тя падна и се удари болезнено в някакъв кол. Младежът измърмори сърдито:

— Какво се мотаеш тук тогава? Всички ще те вземат за Ун.

— Трябва да съм с вас. Аз съм нейна приятелка. Ние сме близки.

— Така значи — вече по-меко рече той.

И тя не му се сърдеше.

— Удари ли се? — попита.

— Ни най-малко.

— Май се удари, но наистина не исках да стане така.

Слаб лъч на радост в мъката.

— Но не се мотай наоколо, защото през цялото време ще те бъркаме с Ун. Не сме дошли тук за забавление. Хайде, върви си у дома — каза по-мрачно той.

Сис обаче не отстъпваше. Не искаше да се отнасят към нея като към дете, което пречи и от което искат да се отърват. Без да помисли,

повтори отново:

— Но аз съм приятелка с Ун. Ние бяхме заедно вчера.

Впечатли ли го това сведение? Не. Той попита направо, и то недоволно:

— Тогава ти знаеш нещо?

Тя го погледна. Фенерът светеше така, че те добре се виждаха. Младежът сведе очи и си тръгна.

Сис тепърва щеше да се разкайва за необмислените си думи. Хората бяха напрегнати. Тя внезапно се озова в мрежа, която сама бе изплела. Всички за миг разбраха, че деvojчето Сис знае нещо.

За хората от спасителната акция минутите бяха скъпоценни. Не след дълго я хванаха здраво за ръката. Пред себе си тя видя не младежа отпреди малко с добрите изпъкнали очи, а суровото лице на познат съсед. Лицето му впрочем бе сурово и разтревожено само в тази нощ.

— Ти тук ли си, Сис? Хайде, ела с мен!

Сис не можеше да помръдне.

— Къде?

— Трябва да се прибереш у дома. Тук няма какво да се пречкаш. Не само в това е обаче работата — заяви той и при тези негови думи момичето се разтрепери.

Мъжът я държеше здраво, беше принудена да тръгне с него.

— Но татко ми позволи да дойда, ти не знаеш това — съпротивяваше се Сис. — И аз изобщо *не съм* изморена.

— Хайде, давай. Ние искаме да си поговорим с теб.

Не бива! — помисли си тя.

Отидоха при други двама участници в издирването, които Сис също познаваше, бяха им близки съседи, а ръката, която я държеше, поохлаби хватката. Сис вече бе разбрала какво я очаква.

— Знаете ли къде е татко? — попита, за да си вдъхне смелост.

— Да, навярно е тук наблизо. Но *чуй*, Сис. Ти спомена, че знаеш едно-друго за Ун. Прекарали сте заедно миналата вечер.

— Така е. Бях й на гости.

— И какво ти каза?

— Ами...

— Какво знаеш за Ун?

Фенерът осветяваше три чифта очи, впити в нея. Нормални добри съседи. Сега обаче бяха притеснени и сурови.

Тя мълчеше.

— Отговаряй! Не е изключено от това да зависи животът на Ун!

Сис потръпна.

— Не!

— Но ти заяви, че знаеш нещо за Ун, нали така?

— На мен тя нищо не ми каза. Нищо не ми каза за онова...

— Кое онова?

— Ами че иска да отиде някъде.

— Дали пък не ти е споменала нещо, което би ни помогнало да я намерим?

— Едва ли.

— А какво точно ти каза?

— Нищо.

— Нима не разбираш, че работата е сериозна? Разпитваме те не за да те измъчваме, а за да намерим Ун.

— Ти каза, че...

— Ами аз просто така.

— Трудно е да ти повярваме. Виждам, че нещо знаеш. И така, какво ти каза Ун?

— Не мога да го кажа.

— Защо?

— Защото не беше, както си мислите, тя не говореше за *него*. И изобщо не спомена, че има намерение да се укрие.

— Хубаво де, но все пак...

Тя се разкрещя:

— Оставете ме на мира!

Мъжете се сепнаха от вика ѝ и прекратиха разпита. Явно не биваше да прекаляват с въпросите си, на момичето нещо ще му стане, ето как се разкрещя.

— Добре, прибирай се у дома, Сис. Съвсем си без сили. Сигурно майка ти те очаква.

— Не съм изморена. Разрешено ми е да съм тук. *Трябва* да съм тук.

— Трябва ли?

— Да, убедена съм в това.

— Не можем да губим повече време. Жалко, че нищо не искаш да ни кажеш. Това би ни помогнало.

Не, помисли си тя. Мъжете я оставиха.

Сис усети някаква странна пустота в съзнанието си. Трябва да се прибере, но не може да си тръгне, длъжна е да остане тук през цялата нощ. Тя се помъкна нататък, стараяйки се, както и преди, да бъде близо до фенерите, но така, че светлината им да не я разкрива. И пак я спряха. Сега беше друг мъж. Той бе прекалено погълнат от задачата по издирването, та дори не се учуди, като я видя.

— Слушай, Сис, нека те попитам нещо: как мислиш, щеше ли Ун да иде да види замръзналия водопад?

— Нямам представа.

— Нали планирахте училищен излет дотам?

— Да, планирахме.

— Не спомена ли, че предпочита да иде там сама? Нали много обича да ходи сама?

— Не, не спомена.

Мъжът не беше тъй настоятелен, задаваше въпросите си дори меко, но и това стигаше, за да премине границата, отвъд която вече бе Сис — тя не можа да издържи повече и снежната нощ се огласи от горчиво ридание.

— Ох, недей — опита се да я успокои мъжът, — съвсем не исках да се получи така.

— Там ли ще отидете? — попита Сис.

— Да, налага се, и то веднага. Особено щом сте говорили в училище за такава екскурзия. Съвсем възможно е — предположи мъжът — Ун да е решила да иде там и да се е загубила. Ще хванем пътя покрай реката надолу по склона.

— Добре, тогава...

— Благодаря ти за помощта, Сис. Не е ли по-добре вече да се прибиращ вкъщи?

— Не, и аз ще дойда при реката.

— Не знам. По-добре питай баща си, мисля, че го виждам ей там недалеч.

Баща ѝ наистина беше наблизо. Неспокоен и мрачен, като останалите.

— Искам да дойда с вас. Нали каза, че може.

— Не, ти беше дотук.

— Но и аз издържам на ходене като вас — извиси се гласът ѝ сред групата мъже и Сис усети как силите се завръщат в тялото ѝ.

— Да, тя ще се справи — подкрепи я някой, комуто бе допаднала нейната разгорещеност и упоритост.

Видът на Сис не позволи на баща ѝ да възрази:

— Добре, може би наистина ще се справиш. Аз обаче ще отскоча да се обадя на майка ти, която не спи и те чака.

Голямата група спасители се отправи през нощния мрак към реката. Придвижваха се покрай брега на езерото, образувайки верига, но без да се губят от поглед. Снеговалежът вече не бе така обилен, въпреки че снежинките не преставаха да се стичат по лицата, а снегът беше толкова дълбок, че затрудняваше придвижването. Сис обаче стъпваше с лекота, изпълнена с нови сили и надежда.

Почти всички носеха фенери. Едно голямо петно от светлина, което ту избледняваше, ту ставаше по-ярко, се придвижваше по хълмове и криволици на брега по посока към речното устие. Беше необичайна гледка, необичайно бе и да вървиш наред тази група, да си част от нея. Сис се беше заредила с нова енергия, изпълваше я надежда.

Езерото се разтваряше в нощта, подобно на бяла снежна равнина. Ледът беше здрав като скала, така че си стоеше непокътнат. Не мислеха, че Ун е закъсала, придвижвайки се по него. Газеха снега и напредваха. Сис вървеше редом с баща си, след като той се беше съгласил да ги последва.

Ето че стигнаха устието. Осветиха откритата тъмна вода, която се плъзгаше плавно покрай заледените си брегове без ни най-малък звук.

Мъжете се вторачиха в черната водна повърхност, която всяваше ужас. Не можеха да доловят красотата на гледката.

Някъде надолу беше водопадът, но от гълчавата шумът му не се чуваше.

Течението се носеше дълбоко и спокойно. Групата се бе разделила и пое едновременно по двата бряга.

Снегът заваля по-силно, биеше върху стъклата на фенерите, топеше се, разсейваше светлината и въобще създаваше само проблеми. В групата имаше един младеж, който беше прекалено нервен и възбуден, та направо се озъби, настървен на лошото време:

— Престани!

Изведнъж спря да вали. Като че чувалът сняг бързо се бе изпразнил. Младежът се сепна, почувства се неловко. Огледа се да види дали някой не е забелязал.

Никой не беше.

Сега, когато снегът престана да трупа, мъжете за първи път усетиха простора и спокойствието на нощта.

Сис стоеше до потока, който се лееше беззвучно изпод леда на брега. Можеше да погълне и отнесе всичко, което попаднеше в него. Не, не биваше да мисли за това.

Мъжете продължаваха надолу покрай реката, по брега и през хълмовете. Земята се накланяше, реката сякаш зина с уста и заговори.

Бързаха. Носеха се устремно напред, без да се съобразяват с терена, но зорко се оглеждаха на всички страни.

Две трепкащи и подскачащи вериги от фенери се придвижваха заедно по двата бряга, отблясъците играеха по коравите ледени дантели. По средата чернееше вода. Фенерите осветяваха само края на реката, оттатък светлика им дебнеше черна неизвестност. Някъде далеч надолу вече се долавяше тътенът на водопада.

Нищо не откриха покрай реката.

Така си и знаехме, че ще е, но... Така е при издирването.

Първият, който бе слязъл долу, извика:

— Насам!

И изведнъж всички го видяха. Видя го и Сис. Никой от мъжете не беше имал време да си направи приятна разходка до водопада, както се бяха канили през есента.

Напоследък леденият замък беше станал огромен. Студът постепенно бе превръщал водата в могъщ строител. Мъжете

протегнаха фенери нагоре към водопада и останаха поразени от гледката.

Сис се взираше в тях, в замъка, в нощта и във фенерите — никога нямаше да забрави това изживяване.

Групата се спусна от двете страни на водопада. Пълзеше върху ледените издатини, осветяваха се всички вдлъбнатини и кътчета, до които се добираха.

Замъкът изглеждаше двойно по-голям на тази мъжделива светлина. Водопадът беше доста висок и водата бе изваяла фигури от дъното до върха. Мъжете осветяваха гладките блестящи стени. Те бяха здрави и непристъпни, снегът не бе успял да се задържи върху тях и беше навалил в подножието им. Горе, на върха, обаче цепнатините между зъбците и куполите бяха запълнени със сняг. Отблясъците от фенерите играеха малко по-нагоре по стените — над светлината им обаче те сивееха в тъмнината. Дълбоко долу като свиреп звяр ревеше реката, затворница на самата себе си.

Замъкът беше тъмен и мрачен, от него не излизаше никаква светлинка. Спасителите не успяха да видят как изглеждат залите отвътре, тъй като фенерите им не стигаха дотам. И все пак бяха заплениени.

Водата гърмеше вътре в замъка, разбиваше се на пяна в скалите и прииждаше, пенлива и пръскаща, покрай кули и стени, събрала сили и превърнала се в мощен речен поток, забързал по-нататък. Към неизвестността, както изглеждаше в тази свръхнаситена с емоции полунощ.

Нищо не се виждаше освен замъка, реката — и величавостта.

Замъкът беше затворен.

Сис погледна към мъжете — дали са разочаровани. Не — по нищо не им личеше. Зависи какво се надяват да открият. Именно за това става дума.

Мъжете стояха, без да продумат.

Какво ли имаше там долу?

Сега никой не обръщаше внимание на Сис, оставиха я да следва баща си. Не й задаваха повече въпроси. Всички се суетяха, търсеха. Никой не можеше да стигне по-далеч от тях сред ледените блокове. Те се събраха тук от двете страни на реката, в снега върху куполите на

замъка и като се напържаха да заглушат шума, се съветваха гръмко какво да правят по-нататък.

Някой извика:

— Тук все пак има отвор!

Те забързаха. Малко по-надолу имаше прикрит вход между зелени стени. Двамата най-слабички от групата се промъкнаха вътре, носейки фенери.

И тук не я откриха. Само леден ветреца, който ги пронизваше до мозъка на костите. В замъка беше много по-студено. Навън бе поомекнало. Имаше само една зала, друга не откриха. Зад тях бучеше невидимият, безспилен водопад.

С викове констатираха, че тук няма никой!

Осветиха още веднъж пространството наоколо, откриха само цепнатина по-тънка от ръка, по чиито краища звънко шуртеше вода.

Нищо друго.

Провъряха се обратно при останалите.

— Празно е — съобщиха им.

— О, не...

Мъжете объркано се визираха в издигащата се във висините постройка от лед. Тази нощ всички са сериозни. Този сред тях, който се бе заел да ръководи издирването, отбеляза:

— Ще ни трябва още доста време.

Не знаеха точно какво има предвид, но всеки един от тях усещаше колко мистериозно и непостижимо е онова, което се случваше. Сис погледна баща си. Той изобщо не се опитваше да ръководи, беше редови участник.

Един от мъжете неочаквано се запъти към уморената Сис. Тя се беше поизтощила, дори доста, но бе толкова възбудена, че успяваше да прикрие умората. Погледна мъжа с уплаха, може би следваха нови въпроси.

— Ун спомена ли, че иска да дойде тук?

— Не.

Бащата се намеси и рязко отсече:

— Трябва да се сложи край на това! Никой повече да не притиска Сис.

Водачът веднага се приближи, заявявайки бързо и решително на човека, който беше попитал:

— Сис каза каквото знае.

— Това твърдя и аз — обади се бащата.

— Съжалявам, не исках да причинявам неприятности — измърмори смутено този, който бе попитал, и се отдалечи.

Сис погледна с благодарност двамата строги мъже. Водачът продължи:

— Нека обиколим всичко още веднъж. Има толкова много процепи, през които би могла да се подхлъзне — ако е била тук и е решила да разгледа.

Всички се съгласиха и подновиха търсенето. Непознатият леден замък силно ги привличаше. Дори в състоянието, в което се намираха, хората бяха запленени.

Подеха обиколката пак.

Сис стоеше в подножието и гледаше как леденият замък оживява. Мъжете се запътиха към него от всички посоки. Фенерите се поклащаха в лабиринта от вдлъбнатини и пукнатини, по стръмните завой нагоре към кулите, в зигзаги горе, между върховете и през дантелите от лед. Това не беше само някакъв си замък, а такъв, сякаш бляскаво тържество е в разгара си, макар да бе осветена само връхната му част.

Развълнувана от съпричастието със ставащото и изтерзана от страх за Ун, Сис, широко разтвори очи, попиваше с цялото си същество. Поплака си малко, без никой да я забележи, беше неизбежно.

Мислеше си, че трябва да издържи на всяка цена. Оттук нямаше да поемат за вкъщи. След двореца щяха да продължат надолу по реката, дотам, където тя се влива в друго замръзнало езеро. Не беше чак толкова далеч, водопадът се намираше почти в средата между двете големи езера.

Мъжете не спираха. Силите и светлината бяха на тяхна страна. Бяха се озовали в непозната крепост, която им се струваше крепост на смъртта. Ако някой удареше с щеката по някоя от ледените ѝ стени, усещаше я твърда като камък. Ръцете потрепераха от неуспешния удар. Никъде не се образуваше отвор, но те продължаваха да удрят.

3

ПРЕДИ МЪЖЕТЕ ДА СЕ ОТТЕГЛЯТ

Те не поемаха назад. Чакаха.

Не можеха да се откажат.

Непостижимата ледена постройка се извисяваше над тях; властваше, възправяше върхове в тъмнината и студения зимен въздух. Замъкът сякаш бе готов да остане така там цяла вечност, но това няма да стане, защото съвсем не след дълго, в един прекрасен пролетен ден ще рухне.

Тази нощ замъкът държи мъжете в своя плен. И те ще останат тук повече, отколкото е възможно при търсенето на изчезнал човек.

Навярно все още не го осъзнаваха. Бяха съсипани от умора, но в никакъв случай не могат да прекратят издирването, отново и отново се връщат на местата, където вече са били. В затворения леден замък имаше живот, който не ги пускаше.

А и те самите му бяха дали живот. Живот и светлина на мъртвата буца лед и на безмълвната глуха нощ. До момента на тяхното идване тук водопадът сляпо и с печален тътен изригваше своите струи, а леденият колос бе чисто и просто безмълвен мъртвец. И едва когато играта между царящата тук смърт и внесения от тях живот ги завладя, те разбраха какво са донесли тук.

Но не това бе главното.

Имаше някаква тайнственост. Обзеха ги спомени за всичко тъжно, което са изживявали, и те сякаш ги тласкаха в тази нощна игра със светлини и предчувствие за смърт. Предадоха се на тази игра и така им стана по-леко. Ето сега обикалят мистериозните кътчета, фенерите хвърлят треперливи отблясъци, които се свързват с отблясъците от пукнатините и ледените призми, за миг озаряват нови части на замъка, за да ги притулят сетне завинаги. Всичко това им е познато до втръсване. Тук е опасно, но тази опасност е привлекателна

и те нямат сила да се отклонят от нея. В замъка не е възможно да се влезе — онова, което е изглеждало вход, се оказва игра на сенки.

Трябва да се връщат, но не могат да заставят сами себе си да тръгнат.

Все още са в плен на играта с ледения палат.

Като че нещо ги е обсебило, трескаво търсят скъпо за тях човешко същество, изпаднало в беда, застигнала обаче и тях. Изнурени, тези сериозни мъже сякаш против волята си се поддават на магия и казват: то е *тук*. Със сурови напрегнати лица те стоят в подножието на ледения замък, затворен, мамещ ги, и са готови да подемаат скръбна песен — само трябваше някой измежду тях да я подхване, а всички останали щяха да запеят заедно с него.

Малката Сис е там и ги гледа с отворена уста, разбира, че нещо *става*. Вижда, че са готови да запеят. Баща ѝ също. И той би пригласял, докато Сис, треперейки от студ, щеше да ги слуша в очакване стените на замъка да се сринат. Тя с уплаха наблюдава възрастните мъже.

Но никой не се осмелява да започне песента, всички мълчат. Тези хора умеят да търсят, но и знаят как да държат затворени скривалищата на своите души.

Водачът предлага: „Да минем навсякъде още веднъж.“ Той самият е завладян от общото настроение и би могъл да извърши някаква неочаквана постъпка. Всички добре разбират, че времето е скъпоценно. С усилие се покатерват по гладкия лед върху покрития със сняг покрив на замъка, но не съзират нищо. Бездънната сякаш вода се плъзга покрай замъка и продължава надолу. И хората трябва да продължат. Водачът призовава: „Хайде, да вървим.“ Той самият би им пригласял в песента, тъжна и сърцераздирателна.

ИЗГАРЯЩА В ТРЕСКА

Застанала на прага, Ун гледаше навътре. Но тя не беше ли изчезнала? Не. Ун стоеше край вратата и се взираше в нея.

— Сис?

— Да, ела де...

Ун кимва и влиза.

— Какво има, Сис? — пита съвсем друг глас.

Тя се опомня, това изобщо не беше Ун, а собствената ѝ майка.

Сис лежеше в кревата в своята малка стая. Мислите ѝ бяха объркани. Привидя ѝ се Ун, ала се оказа майка ѝ. Тя се суетеше в мъглата.

— Не си добре, Сис. Имаш висока температура. — Майката говореше меко и търпеливо. Тя продължи: — Тази нощ в гората изчерпа силите си. Прибра се вкъщи болна.

— А Ун?

— Знам само, че все още не са я намерили. Всички продължават да я търсят. А ти се прибра при зори болна.

— Бях с тях цялата нощ!

— Да, но ти дойде пряко сили.

— Бяхме при замръзвания водопад, при реката, но нищо друго не помня.

— Ами ти просто се чувстваше много зле, когато баща ти те доведе, въпреки че ходеше сама. После дойде докторът и каза...

Сис я прекъсна:

— Но сега какво е? Вечер?

— Да, вечер е.

— А татко, той къде е?

— Навън с останалите, които търсят Ун.

Значи той все пак е по-силен от мен, помисли си Сис и това ѝ хареса.

Майка ѝ продължи:

— И съучениците ти се включиха днес. Училището беше затворено.

Прозвуча ѝ странно. Затворено. Училището било затворено. Лежеше, мислейки за това.

— Стори ми се, че преди малко видях Ун тук, край вратата. Не може да е отишла много надалеч.

— Това никой не знае. Но със сигурност не е била тук. Днес ти се привиждат много неща. И какво ли не наговори, бълнувайки.

Какво ли е говорила? Сис изведнъж се почувства, като че ли е гола, и придърпа към себе си пухената завивка.

— И какво говорех? — веднага трябваше да смени темата, да се прикрие зад нещо. — Ун е жива!

Майка ѝ отвърна търпеливо:

— Сигурно и скоро ще я намерят. Може би дори вече са я открили. — Тя хвърли предпазлив поглед към момичето. — И тъй като ти наистина...

Сис побърза да се престори на заспала.

И тя действително заспа.

Когато се събуди, треската беше попреминала. Вече нищо не ѝ се привиждаше. Едва бе успяла да се поразмърда, когато в стаята ѝ се появи майка ѝ, дочула шума.

— Доста си поспа. Късна вечер е. Сънят ти беше спокоен и дълбок.

— Късна вечер ли? Ами татко къде е?

— Продължава издирването.

— Още ли не са я намерили?

— Засега положението е непроменено. Не знаят къде да я търсят. Никой няма представа какво трябва да се направи, Сис. А и леля ѝ не може да окаже никаква помощ.

Ето пак същото. Няма да ѝ даде да живее, ще я държи непрестанно в своя плен, беззащитна е спрямо него. Но наистина не знае нищо, с което би могла да им помогне!

— Татко ти идва тук, докато ти спеше. Искаше да ти зададе някой и друг въпрос, но решихме да не те будим. Каза обаче, че е нещо

важно.

Майка ѝ вероятно и не подозираше, че тя е съвсем на предела на силите си, че след миг просто няма да бъде в състояние да издържи.

— Чуваш ли ме, Сис?

Дали да не заспи пак? Не бива. Какво ли съм казала, бълнувайки? И изобщо казала ли съм нещо?

— Сис, опитай се наистина да си спомниш за какво си говорихте с Ун. Какво сподели тя с теб?

Сис впи пръсти в завивката и почувства как я връхлита нещо чуждо и страшно. Майка ѝ продължаваше:

— Баща ти рече, че трябва да знае за какво сте си говорили. И не само той, а и всички онези, които участват в издирването. Не би ли могла да ги улесниш по някакъв начин?

— Вече казах, че не знам нищо!

— Но сигурна ли си в това, Сис? Докато имаше треска, наприказва куп странни неща, които издават обратното.

Сис се взря в майка си с уплах.

— Трябва да разкажеш всичко. Не смея сега да те насилвам, но е важно. Та нали всичко се прави само заради Ун.

Сис почувства как онова, страшното, е надвиснало над нея, притиска я.

— Но щом твърдя, че нямам какво да им разкажа, значи нямам!

— Сис...

Изведнъж ѝ причерня, от гърдите ѝ се изтръгна необичаен и ужасяващ вик.

Майка ѝ се хвърли към леглото. Сис извика:

— Тя нищо не каза, разбра ли!

След което всичко потъна в пълен мрак.

Майка ѝ, изгубила ума и дума, я разтърси. Сис се мятеше и стенеше.

— Сис, повече няма да те тревожим! Чуваш ли? Сис, не знаех.

В НАЙ-ДЪЛБОКИЯ СНЯГ

Къде беше Ун?

Като че нещо отвърна:

Сняг.

Сляпо и безсмислено.

В мъгла минава целият кратък ден. Вече не е студено, но снегът все още вали ли, вали. И вечерта настъпи с настойчивия въпрос:

Какво е станало с Ун?

Сняг, отговорът е приглушен.

Настана сурова зима. А Ун беше изчезнала безследно. Никакъв знак, никаква диря. Търсят я сляпо, като в непрогледна снежна пелена.

Но мъжете не се предаваха. Постоянно измисляха нови начини, за да я открият. Безполезно беше да бродят из горите или да газят наоколо в дълбоките снежни пресни. Започнаха да използват други методи.

Само за миг всички разбраха за изчезването на дотогава неизвестната на мнозина Ун. Във вестниците имаше нейна снимка, направена миналото лято, от която Ун въпросително се взираше в читателите им.

Голямото езеро се беше превърнало в застинала снежна равнина, от него не долиташе ни звук, сякаш то изобщо не съществуваше. Красивото открито устие, покрай чиито леко закръглени брегове бавно течеше реката, си беше пак там, макар и никой вече да не се запътваше към него. Някъде там долу се спотайваше и леденият замък, постепенно губейки очертанията си под нарастващите снежни преспи. Никой не напираше да се отправи на излет до него, и то на ски за дълбок сняг.

Търсачите обаче бяха запомнили нощта пред ледените му стени и таяха предположението, че Ун със сигурност е влязла в замъка, паднала е в реката и е била отнесена от течението ѝ.

Още диреха в реката, надолу по водопада, където имаше вирове. Канджите, с които я претърсваха, се заледяваха нощем, когато ги

оставяха, и сякаш се целеха в заснеженото небе. Нови пъртини се отпъккаха към къщата на лелята. Хората се събираха там, всички нишки сякаш се свързваха при угрижената самотна жена, единствената опора на Ун. Невидимите нишки не водеха доникъде, но се кръстосваха тук, при стопанката на дома, в суха и неовлажнявана от сълзи пресечна точка.

— Ясно — казваше тя. — Благодаря ви. Направихте всичко по силите си.

Опората на Ун в живота.

Една снимка от миналото лято. В очите на Ун се чете някакъв въпрос. Тя е на единайсет години. Поставена е на масата в къщата на лелята.

Жената изслушва разказа на онези мъже, чийто ред беше да продължат търсенето. Рибарските им канджи са оставени навън, докато те, уморени, разговарят с дружелюбната леля. Други пък я посетиха на разсъмване следващата сутрин. Снегът бе валял през цялата нощ. Зимата обещавахе да бъде много снежна.

Лелята изслушваше и другата, по-голяма група, която се опитваше да открие следи от живата Ун. Засега без успех.

— Благодаря ви.

Тя приемаше и хора, които идваха само за да я попитат за всичко, което би могло да внесе някаква яснота по случая. Но не знаеше нищо, което да ги упъти. Срецаха една възрастна, любезна жена. Със сигурност доста по-възрастна от майката на Ун. Забелязваха и снимката, която всички бяха видели.

— Правена е миналото лято, нали?

Лелята потвърждаваше с глава. Беше изморена от подобни въпроси. От първия миг изразът *миналото лято* придаде на снимката някаква притегателност. Неизвестно защо, но бе факт.

Мамещо беше да се предполага как се е променяла кожата на лицето оттогава, макар и да нямаше смисъл. От миналото лято. Гледаха снимката и нямаше да я забравят.

Още по-внимателно гледаха и лелята, която трябваше да понесе всичко. Нямаше вид на особено издръжлива, въпреки че се долавяше безгранична сила в спокойствието ѝ.

Неизбежен беше въпросът, на който отговаряше постоянно:

— Каква беше Ун?

— Аз я обичах много.

Това бе всичко.

Всеки, чул тези думи от устата на лелята, ги намираще за най-прекрасните. Независимо колко пъти бяха изричани... Все по-задълго приковаваха поглед върху снимката.

— Тя изглежда тъй, сякаш пита нещо?

— Да, и какво от това?

— Ами нищо... Просто така.

— Изгуби майка си в началото на пролетта. Най-близкият ѝ човек. Така че би било естествено да задава въпроси.

През прозореца се виждаше как навън се сипе сняг, сякаш да изличи Ун и всичко останало.

6 ОБЕТЪТ

Обет на Сис пред Ун, даден в най-дълбокия сняг:

Обещавам ти, че няма да мисля за никого друго освен за теб. Ще мисля за всичко, което знам за теб. Ще мисля за теб и у дома, и в клас, и на път за училище. Ще мисля за теб по цял ден и ако се събудя през нощта.

Обет, даден през нощта:

Струва ми се, че си толкова близо, та мога да те докосна, но не смея.

Струва ми се, че ме гледаш, когато лежа в мрака. Помня всичко и ти обещавам, че само за това ще мисля утре в училище.

За никого друго. И всеки ден, докато те няма.

Тържествен обет, даден в една зимна утрин:

Струва ми се, че стоиш на вратата и ме чакаш, когато ще излизам. За какво мислиш?

Обещавам, че няма да се повтори случката от вчера.

Тя е без значение! Дори и сега нямам никого освен теб. Никого, никого друго.

Трябва да вярваш в това, което ти казвам, Ун.

Повторен обет, даден от Сис на Ун:

Няма никой друг. Не ще забравя обещанието си, докато не се върнеш.

УН НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ЗАЛИЧЕНА

По този начин Ун никога нямаше да бъде заличена. Така реши Сис в своята стая. Там даде и обета си.

След седмица вече се вдигна на крак. Седмица със снежни преспи чак до прозорците и много будни нощи, през които не я оставяше чувството, че такъв сняг досега никога не е валил, но сега трупаше, за да засипе всяка следа от Ун. За да я унищожи напълно. За да не остави никакво съмнение в това, че тя никога не ще се върне. Че издирването е обречено на провал.

Тогава съпротивата ѝ ставаше все по-силна и непреклонна. Тогава даваше обетите. А и в моментите, когато вестите от търсачите все повече се разреждаха. Когато възникваше чувството, че всичко е сякаш напразно.

Тя ще се върне. Тя трябва да се върне. Това си повтаряше Сис, затворена в стаята.

Никой повече не я терзаше с въпроси. Някой бе запретил да я измъчват с тях. Безпокоеше се, че трябва да иде при лелята веднага щом оздравее — първото нещо, което щеше да направи.

Ако чакаха лелята да дойде да разпитва Сис, то чакаха напразно. Тя не се появи. Но Сис трябваше да я посети веднага щом се привдигне от леглото. Така ѝ бяха казали.

Ярката картина от нощите с висока температура: Ун е тук, жива е и стои наред своята стая както тогава.

— Здравей, Сис.

И ето че Сис оздравя. Утре щеше да тръгне на училище и се боеше от това. Днес имаше среща със самотната леля. Едва ли щеше да избегне нейните въпроси. Тръгва натам.

Светъл зимен ден. Майка ѝ малко предпазливо я бе попитала дали да не я придружи. Все пак предстоеше ѝ трудна среща. Като че майката на Сис се боеше да я пусне сама.

— Не, ще ида без теб — бързо отговори Сис.

— Защо да не дойда?

— Не искам никого с мен.

Баща ѝ се намеси:

— Най-добре е днес да идеш там с майка си, Сис. Не си ли спомняш колко зле се чувстваше, когато те разпитваха за това и онова.

Майка ѝ добави:

— Тя ще те пита за Ун.

— Не.

— Ще те пита. Ще пита за всичко, което си чула за Ун. Досега не го е направила, защото ти така и не остана насаме с нея.

— Ще ида сама — отрони Сис уплашена.

— Добре, чухме това — съгласиха се родителите ѝ. — Прави каквото искаш.

Сис чувстваше, че трябваше да позволи на майка си да я последва, че със своя отказ бе обидила родителите си. Но те не знаеха, че тя е длъжна да иде сама при лелята.

Запъти се бързо към усамотената къща. Дърветата наоколо бяха натежали от сняг. Домът изглеждаше пуст, макар че пътеката към входната стълба бе разчистена. Може би някой от мъжете бе изринал снега, лелята надали би се справила толкова добре. Някой се беше погрижил за нея и ѝ бе помогнал да разчисти снега. Може би и сега не беше сама? Сис боязливо прекрачи прага.

Лелята беше сама.

— О, ето те и теб — рече, когато Сис отвори вратата. — Добре че дойде, оздравя ли? Разбрах, че си се разболяла от търсенето край реката.

— Вече всичко е наред. Утре съм на училище.

Изведнъж страхът ѝ изчезна. Вместо това у нея се затвърди убедеността, че е направила много добре, дето е дошла тук.

Жената продължаваше:

— Да, знаех си, че не дойде, защото не си могла, а не защото не си смеела или пък си била притеснена. Но аз те очаквах.

Сис не отговори.

Лелята я остави малко така, после седна до нея.

— Ако те интересува нещо за Ун, питай — подкани я тя.

— Какво? — запита Сис, напрегната при мисълта, че самата тя ще отговаря на въпроси.

— Какво най-вече искаш да попиташ?

— Нищо — отвърна Сис.

— Толкова ли е тайно — настояваше лелята, но Сис не проумяваше. Възкликна:

— Нима няма скоро да я намерят!

— На това се надявам всеки ден, но...

Нима лелята вече не вярваше, че ще я открият? Нейните думи прозвучаха някак странно.

— Искаш ли да надникнеш в стаята ѝ?

— Да.

Лелята отвори вратата. Сис веднага забеляза, че всичко там си е, както го знаеше от предишния път. Огледалото, столът, леглото, албумът на етажерката. Всичко беше на място. Разбира се, тя бе идвала тук неотдавна, само преди няколко дни. Не е задължително някой да е променял нещо в стаята ѝ, мислеше си Сис. И всичко тук ще остане така, докато се върне. Лелята каза:

— Седни на стола.

Сис седна, както миналия път. Лелята се настани на ръба на леглото. Беше малко странно. И Сис не се сдържа:

— Защо Ун е такава?

— А каква именно? — попита предпазливо възрастната жена.

Двете преднамерено говореха за момичето тъй, сякаш с него нищо не се бе случило.

Сис каза предизвикателно:

— Тя е мила.

— Да, а също тъй и весела — в онази вечер, нали?

— И не само весела — изпусна се Сис.

— Не познавах Ун, преди да загуби майка си през пролетта — поде лелята. — Разбира се, бях я виждала, но не я познавах. А ти, Сис,

още по-малко я познаваш. Тя не може все да е весела, щом загуби майка си преждевременно.

— Да, но има и нещо друго.

Сис се стресна в момента, в който произнесе тези думи. Но късно. Така или иначе, бе засегнала опасната тема.

— А какво именно? — попита лелята сякаш нехайно.

Сис веднага започна да отстъпва:

— Не, *не* знам. Тя не сподели нищо с мен.

И ето я тук — в зловещата примка, от която не можеше да се изтръгне. Лелята се доближи до тайната на Ун. Сис беше сгорещена и нервна. Това, което Ун бе казала, беше предназначено за нея, а не за добрата сродница.

Възрастната жена се приведе към Сис и заговори:

— Бяха тук и ме разпитваха, докато почти ме изтощиха, Сис. За всичко, свързано с Ун. Знам, че и теб са питали. Трябваше да го направят и никой не можеше да ги спре.

Тя млъкна. Сис беше нервна. Знаеше си, че разговорът с лелята ще тръгне в тази посока, но... Трябваше да се овладее.

— Извини ме, че те разпитвам, но аз съм й леля и смятам, че е малко по-различно. Не знам нищо повече за Ун от това, което всички знаят и са видели. Тя изобщо не споделяше нищо с мен. А на теб каза ли ти нещо по-специално онази вечер?

— Не!

Лелята я погледна, Сис смело пресрещна погледа й. Лелята се отдръпна.

— Не, разбира се, че не знаеш нищо повече. Не е за вярване, че Ун би ти разказала с подробности за разни неща още при първата ви среща.

— Не, не е за вярване — съгласи се Сис, която вече се почувства съвсем уверена. — Ами ако тя не се върне? — попита след малко момичето и веднага съжали за думите си.

— Без подобни въпроси, Сис.

— Добре.

И все пак получи отговор.

— Трябва да знаеш, че и аз си го мислех. Ако Ун не се върне, ще продам къщата и ще отпътувам. Не смятам, че мога да остана тук, въпреки че с Ун живяхме заедно само половин година... Добре, добре

— продължи тя след малко, — нека не говорим за това. Ун може да се върне още двайсет пъти, няма значение, че досега не се е появила. Аз няма да пипна нищо тук, можеш да бъдеш сигурна.

Откъде можеше да знае *това*?

— Трябва да се прибирам — каза неспокойно Сис.

— Да, разбира се, че трябва. Благодаря ти, че дойде.

Лелята беше неизменно спокойна и любезна въпреки подозрението си, че момичето знае нещо, което не иска да сподели.

Сис забърза към къщи. Добре че това свърши.

8

УЧИЛИЩЕТО

На следващата сутрин Сис пое към училището. Както винаги през зимата, навън все още бе тъмно.

Щом пристигна, веднага я наобиколиха. Съучениците ѝ я обичаха.

— О, ето те и теб!

— Добре ли си?

— Лоша ли беше онази нощ?

— Ама и Ун — представи си! Никаква следа от нея!

Сис отговаряше едносрично. Оглеждаха я, но тя се стремеше да не им обръща внимание.

Още няколко надойдоха, така че кръгът около Сис се състяваше. Бяха не само момичета, а и момчета. Всички почти на една и съща възраст. В суматохата с удоволствие щяха да направят всичко, което Сис им кажеше. Виждаше радостта в очите им при тази нова сутрешна среща. Стана ѝ хубаво, но нито за миг не забрави тържествения си обет. Именно тук трябваше да устои.

— И ние участвахме в търсенето — заяви гордо някой от групата.

— Знам.

Произшествието с Ун беше изпълнило дните с напрежение и уплаха, тя бе в центъра на всичко като тъмна сянка. Но сега, когато те не участваха повече в търсенето ѝ, когато Сис се появи и застана сред тях както преди, на сърцата ѝ им поолекна. Радваха се. Имаше няколко деца, които Сис смяташе досега за равнодушни спрямо нея, но ето че и те се усмихваха. Докато ги гледаше, в съзнанието ѝ изплува споменът за толкова техни общи игри и забавления. Усети как в гърлото ѝ засяда буца при мисълта за обета, който си бе дала.

Беше напрегната независимо от дружелюбните лица, които виждаше около себе си. Нервите ѝ бяха опънати до краен предел.

Някой не се сдържа и зададе въпроса, чийто отговор всички искаха да чуят.

— Какво всъщност се случи?

Сис се стресна, като че я бяха нападнали с нож, ала беше прекалено късно да спре този, който беше започнал:

— Говорят, че Ун ти е разказала нещо, което ти не искаш да...

Тя обаче го скастри:

— Млък!

Но късно. Вече беше изречено. Изопнатите докрай нерви на Сис не издържаха и тя, без да знае какво прави, скочи напред — биваше я в това и в училище се възторгваха от пъргавината ѝ. Скочи напред и се развика в изблик на гняв, който не можеше да потисне:

— Не издържам повече!

Хвърли се в купчината сняг пред себе си и зариди.

Всички стояха безпомощно. Не бяха очаквали такова държане, тъй нетипично за Сис. Просната в снега, тя не преставаше да хлипа. Най-сетне едно от момчетата отиде и я побутна с ботуш. Останалите се споглеждаха или се взираха към небето. Времето и днес беше тежко, мрачно и като че изпълнено с тътен на надвиснала буря.

Но момчето беше съвсем добронамерено.

— Сис — обади се то ласкаво и лекичко я побутна с ботуша си.

Тя го погледна.

Този?

Преди винаги беше оставал на заден план, с нищо не се бе откроявал сред другите.

Сис се изправи. Никой не каза каквото и да било. Бързо изтупаха снега от гърба ѝ. За щастие в този момент пристигна учителят и започнаха обичайните занятия.

Той дружелюбно ѝ кимна, когато влязоха в класната стая. Сега се чувстваше по-уверена, повече нямаше да ѝ задават този въпрос.

— Вече си добре, нали, Сис?

— Да.

— Това е хубаво.

Размениха си само тези думи и изведнъж ѝ олекна. Мислеше и за момчето, което я беше побутнало с ботуша си. Седеше на чина пред нея и тя виждаше тила му. Обзе я благодарност, че тази сутрин мина по-леко, отколкото се опасяваше и отколкото предвещаваше тъжното ѝ начало. Колко крехко и нетрайно бе всичко!

Тя бързо погледна дали мястото на Ун е останало незаето. Да, никой не седеше там, макар чиновете да бяха подредени така, че обратното би било напълно естествено.

Никой не обезпокои Сис през останалата част на деня. Тя странеше от другите, облегната на стената, а те все още приемаха това поведение. Малко се срамуваха от сутрешната случка. Не се споменаваха за Ун и за търсенето, темата беше отшумяла и всички бяха изморени от нея. Появата на Сис бе възвърнало временно оживлението. А пък и Ун никога не бе дружила с тях, държеше се настрана, вдъхваше им уважение, но нищо повече.

Сис забеляза, че стои край стената точно като Ун, докато наоколо, както обикновено, децата тичаха и си подвикваха. Едно от момичетата, изглежда, бързо бе поело ролята на водач.

А аз ще стоя тук. Така съм обещахала.

Денят в училище продължи постарому.

Сис обаче мислеше за друго. Някак непривично и странно бе това, че стоеше встрани, но пък така си отдъхна от онова, което бе станало, преди да започнат часовете.

Дните се заредиха с обичайната бързина. Скоро дойде Коледа. Малко необикновена за Сис, защото тя си остана у дома и не покани никого на гости. Оставиха я на мира, защото всички постепенно бяха осъзнали до каква степен са изпънати нервите ѝ. Навън се сипеше сняг.

Преспите ставаха все по-високи, а Ун не си идваше.

Търсенето постепенно се преустанови — тук, сред дълбокия сняг, хората не мислеха вече за него. Снегът трупаше ли, трупаше връз всичко както отвън, така и отвътре.

Самотната леля остана вкъщи по Коледа. Мнозина наминаваха да я видят, но Сис не се решаваше да го стори.

Тя със страх очакваше да чуе, че лелята е продала къщата и ще се мести. Щом го направеше, значи я беше напуснала всякаква надежда.

Но лелята все още беше там.

Сис искаше да се обърне към майка си с въпроса, дали и тя е престанала да мисли за Ун.

Явно хората бяха започнали да забравят изчезналото момиче. Изобщо не го споменаваха. Сис не задаваше на майка си своя въпрос, но ѝ се струваше, че носи сама прекалено тежко бреме. Често през нощта мислеше за ледения замък, обкръжен от мъжете тогава. Щом напролет станеше възможно да се стигне до него на ски, тя възнамеряваше да иде отново там.

Сис все пак пристъпи към майка си и ѝ каза с упрек, макар и не направо:

— Вече *не* мислят за Ун.

— Кой?

— Никой не мисли! — промълви Сис, въпреки че предпочиташе да не уточнява. Но бе се стъмнило и тези думи просто се изтръгнаха от нея. Майка ѝ отговори напълно спокойно:

— Не можеш да съдиш за това, момичето ми.

Сис замълча.

— А и никой не я познаваше. И това, каквото и да се каже, променя нещата. Хората си имат толкова много други грижи. — Майка ѝ поспря, погледна я и добави: — *Но ти единствена можеш да си позволиш да мислиш само за Ун.*

Сис почувства, че е получила сякаш драгоценен подарък.

9 ПОДАРЪК

Нощ е сега — а какво е това?

Това е подарък.

Не разбирам.

Нощ е и аз съм получила един голям подарък. Получила съм нещо, което не знам какво е. Нищо не разбирам. Подаръкът ме гледа където и да съм.

Подаръкът чака.

Вече не вали, небето е ясно. Преспите са огромни, заличили са всички възможни следи, закътали са всички скривалища. Големи звезди са надвиснали над снега, а моят подарък стои навън и ме чака, но може би пък ще влезе у дома и ще седне до мен.

Чувствам, че съм го получила, но...

Вятърът също е утихнал. Ако отново задуха, снегът ще се надигне, ще закипи. Хълмовете ще завият, ще застенат, но моят подарък е при мен, в дома ми, мой си е и ме чака.

В къщата цари тишина. Тихо е и на тавана с мрачната капандура. Мисля, че подаръкът ми е точно там и гледа отвисоко, докато аз го разпознавам.

Следва ме навсякъде, където и да ида. Чувствам, че е голям подарък. Какво ще правя с него!

Глупаво е, че се страхувах: от двете страни на пътя няма никой. Ще поведе топлият вятър, ледовете ще започнат да се топят и Ун ще се завърне.

Тя ще се завърне и дори за това да е необходимо този вятър да духа хиляда пъти! Знам го и не желая да мисля за нищо друго, получила съм голям подарък.

10 ПТИЦАТА

Дивата птица със стоманени нокти витае като тъмна мълния между два планински върха. Не каца, а се издига нагоре, носейки се все по-надалеч, неуморно, без цел, непрекъснато в полет.

Отдолу се разстила зимна шир. Птицата се рее над пустошта. Очите ѝ я разсичат на ивици, от тях сякаш изскачат невидими късчета стъкло и светкавици, които прорязват мразовития въздух с погледа си.

Във висините тя е господар. Затова и наоколо няма други живи същества. Разперените стоманени нокти са леденостудени и разсичат със свистене въздуха.

Птицата разпределя пустошта на тесни ивици и спирали, сеейки смърт. Ако все пак някое живо същество бе оцеляло в храсталаците или в подножието на някое дърво, то мълнията от очите ѝ се спускаше мигновено и косо към него, за да го погуби. Един живот по-малко.

Птицата не съзираше никой, който да ѝ е равен.

Полетът над заснежените равнини бе за нея нещо обичайно, делнично. Тя летеше без прекъсване и не знаеше що е умора.

Живееше вечно.

Стремителна снежна буря се разрази над полята. На определени места земята се оголваше. Преспите се отделиха една от друга, времето не беше омеквало дори за малко. Вихърът навяваше огромни купчини сняг. След това настъпи ясно време със студено слънце.

Острото като нож око на птицата се вираше отвисоко в това преобразяване на пейзажа.

Сега се озова над ледения замък. Вятърът бе разпръснал снега отгоре му и палатът се показваше такъв, какъвто е. Птицата забеляза промяната и се спусна рязко надолу, прорязвайки въздуха с мълния. Направи рязък завой, описвайки дъга, и с позабавена скорост пое обратно, летейки покрай ледената стена. Сетне отново се издигна на

главозамайваща височина и се превърна в черна точица нейде в необятния простор.

В следващия миг обаче отново рязко се снижи. Пак пресече мразовития въздух досами замъка с поразителна точност. Това беше една свободна птица, която не признаваше препятствия и понякога, когато сама го поискаше, се поддаваше на изкушението да ги пренебрегва изцяло.

Не можеше да се отдели от това място. Не можеше и да кацне или да се отпусне за кратък отдих. Само прелиташе безспир покрай ледената стена, подобно на тъмен порив на вятъра. Ту се издигаше устремно към хоризонта или спираловидно достигаше небето, ту отново се носеше покрай ледената стена, там, където бе само преди миг. Не бе същата волна птица както досега, чиито метални нокти разрязваха вятъра, а сякаш бе здраво прикована *тук*, към това място.

Станала бе пленница на своята свобода. И не можеше да спре. А онова, което виждаше, я объркваше и омагьосваше.

Някога щеше да се нарани до смърт при собствените си резки движения — в ивиците, на които разсичаше пространството, твърди като стъкло и невидими. Те цепеха въздуха. Един ден щяха да пронизат и нея.

ЕДНО ПРАЗНО МЯСТО

Училището и зимата следваха своя ход. В междучасията Сис стоеше до стената. Съучениците ѝ вече бяха свикнали с това. Седмиците минаваха, досущ еднакви. Голямото търсене на Ун беше приключило.

Сис заставаше до стената според обета, който бе дала. Групата имаше нова водачка.

В една обикновена зимна утрин непознато момиче влезе в класната стая. На възраст бе колкото останалите и щеше да учи с тях. Родителите му се бяха преместили тук съвсем неотдавна.

Изведнъж се усети напрежение. Сис видя, за свое удовлетворение и радост, че станалото неотдавна не е забравено. Празният чин на Ун веднага се превърна в център на вниманието. Момичето стоеше, без да познава някого или нещо, и се оглеждаше. Останалите заеха местата си.

Новодошлата забеляза, че има свободен чин в средата на стаята, и направи няколко крачки към него. Спря и попита:

— Свободно ли е мястото?

Всички погледнаха Сис. Сис, която напоследък се беше променила. Сис, която мечтаеха да си върнат обратно. Сега можеха да ѝ покажат колко държат на нея. Това внимание тя усети като вълна, която я обля и се отдръпна, докато бузите ѝ поруменяха. Неочаквана мимолетна радост.

— Не — каза тя на момичето.

То изглеждаше малко учудено.

— Това място е заето завинаги — заяви Сис и целият клас се изправи зад чиновете, обединен от общо чувство, което момчетата и момичетата не подозираха, че изпитват: желанието да защитят мястото на Ун.

Гледаха с неприязън към невинната новодошла, като че тя им се беше подиграла.

Нямаше други чинове, така че момичето остана право до появата на учителя. Напрежението нарасна.

— Така, нека сега намерим едно място — каза той, след като се поздравиха с класа. Погледна към учениците, преди да посочи мястото.

— Седни ето там. Свободно е.

Момичето погледна Сис.

Тя стана.

— Не е свободно — запъна се.

Учителят срещна погледа ѝ и рече спокойно:

— Сис, трябва да използваме мястото. Вярвам, че така е по-добре.

— Не!

Учителят беше затруднен. Погледна класа и усети по лицата на децата солидарност със Сис.

— В коридора има чинове, които изобщо не се използват — добави Сис, която стоеше права.

— Знам добре това. Тук седеше момиче, което изчезна през есента. Навярно си чела за това — обърна се учителят към новодошлата.

— Неведнъж.

— И ако мястото ѝ не остане свободно, тя никога няма да се върне! — възкликна Сис и това нейно безразсъдно твърдение прозвуча в момента съвсем не нелепо. Класът потръпна.

Учителят каза:

— Смятам, че прекаляваш, Сис. Никой от нас не трябва да говори така.

— Но мястото може да не се заема, нали?

— Харесва ми, че си такава, Сис, но не бива да прекаляваш. Нима този чин няма да може да се използва отсега нататък? Естествено е някой да го заеме. С това положението няма да стане по-лошо?

— Ще стане — не отстъпваше Сис, която не мислеше за друго в този напрегнат момент. Вперила бе очи в учителя: нима той не разбираше *нищо*?

Непознатото момиче все още стоеше право и не помръдваше. Личеше ѝ, че ужасно много ѝ се иска да избяга от всичко това. Беше посрещната с открита неприязън, за която нямаше вина. Класът

застана твърдо зад Сис и тази подкрепа ѝ вдъхваше непонятно удовлетворение.

Учителят взе решение:

— Ще донеса друг чин.

Сис го погледна с благодарност.

— Не си струва да бъде унищожено нещо подобно — допълни той и излезе в коридора.

Веднага след това всички погледнаха новодошлата с други очи. Тя не им беше враг, щяха да я приемат радушно.

По някаква причина те се обърнаха към Сис, която се беше присъединила към класа:

— И повече няма да се делиш от нас, нали, Сис?

Тя поклати глава.

Не можеше да им разкаже за своя обет и за големия подарък, който бе получила. В този миг очакваше единствено учителя, който влезе, тътрейки чина. Искаше да се обърне само към него.

БЛЯН ПО ЗАСНЕЖЕНИ МОСТОВЕ

*Стоим, а снегът вали все по-силно.
Ръкавът на палтото ти белее.
Ръкавът на палтото ми белее.
Сякаш минават между нас
покритите във сняг мостове.*

*Но те са бели, вледенени,
а вътре тук е животворно топло.
Гореща под снега дори ръката твоя
приятно тегне върху моята.*

*Снегът се сипе, не престава,
върху мостовете смълчани.
Мостове, неизвестни никому.*

ЧЕРНИ ЖИВИНКИ В СНЕГА

Първият предвестник е олюляването на върховете на дърветата. Още няма вятър, а привечер през зелените върхари на боровете и смърчовете сякаш минава лека струя. Едва през нощта ще задуха по-силно: нощно въздушно течение.

И този ден валя сняг. Всичко е блестящо ново и бяло, но небето е натезало, облаците са надвиснали и са напълно гладки.

Ето че то започва. Тези, които са навън, го усещат и ускоряват крачка. Така че да стигнат навреме къщи.

Колко е меко и приятно, казва нещо вътре в тях. Иначе не изпитват нужда да говорят. То вече започва.

Полъхът набира сила и се издига все по-нагоре в хвойновата гора. Острите иглици на дърветата вадят езичета и запяват непозната нощна песен. Поотделно са тъй мънички, че песента не би се чувала, но сбрани заедно, те звучат тъй ниско и могъщо, сякаш биха могли да затрупат планинските възвишения и чукари, стига само да поискат. Но въздухът е топъл, снегът се разстила разкашкан и неподвижен, без да се извива във виелица.

Толкова е меко, казват окъснелите, забързани към домовете си. Те излизат от гората в откритите нивя, където ги облъхва същият възтопъл вихър. Омайва ги и го посрещат като приятелски вестоносец. Снегът се задържа дълго и сигурно скоро отново ще нахлуе студ. Но в този полъх те долавят мига, който най-вече биха искали да задържат. Влажният вятър в зимната тъмнина кара хората поне за миг да станат такива, каквито биха искали да бъдат, и те засияват.

Всичко си е на мястото, нищо особено не се случва, но очакването е вездесъщо — нали облаците вещаят промяна. Изпълнени от него, всички най-сетне се добират до домовете си, вече потънали в сън. И на другия ден никой не ще узнае, че в някакъв миг през нощта те са излъчвали светлина и са били различни.

На разсъмване времето ще бъде все още много меко. Ще се чува шум на листа и свистене на вятър. Когато се развидели, ще се окаже, че мокрият сняг е осеян от малки черни буболечки, които щъкат из всяка педя, и то на десетки мили наоколо.

Те са живи-живенички, движат се, сякаш искат да запълзят нанякъде. Наскоро бяха облак, носен от вятъра в нощта, лъскава частица от онова, дето става из големия свят, и подир следващата виелица им е съдено да се превърнат в тънка ивица.

ВИДЕНИЕТО ПРЕЗ МАРТ

Безоблачният март измести мрачния февруари. Утрото настъпваше по-рано, ясно и с рязка светлина. Снегът беше стегнат и подходящ за каране на ски. Време беше за ски походи. Време беше за излет до ледения замък. Март преваляше.

Класът се уговори за разходката в една събота, след часовете, когато всеки се готвеше да се прибира вкъщи. Щяха да се срещнат в неделя сутринта. Разходката обещаваеше да бъде необикновена, защото и Сис се бе съгласила да дойде.

Приятелките ѝ смятаха, че са я спечелили отново. Трите я увещаваха:

— Ела този път на излета, Сис.

Тези трите ѝ допадаха най-много.

— Не, няма — гласеше отговорът ѝ.

Точно тези трите. Останалите от класа знаеха кого да изпратят, за да я увещава. Не смятаха да се примирят с нейното първо „не“.

— Ела е нас, Сис. Не можеш просто да се държиш така, като че не ни забелязваш. Не сме виновни за нищо.

Съблазънта беше прекалено голяма. Тя и бездруго щеше да иде до замъка сама.

Едно от трите момичета, което се чувстваше най-уверено, направи крачка напред и каза тихо:

— Сис, искаме да дойдеш с нас.

И подир малко, още по-тихо, е опасно изкусителен глас:

— Сис.

Другите две момичета стояха неподвижно и правеха подканата още по-настойчива и неустоима.

А изкушението действително бе силно. То сякаш позасенчи обета, даден от Сис, и тя отвърна със същия коварен тон на изкусителка, какъвто подобаваше в случая:

— Добре, ще дойда. Но тогава ще идем до ледения замък.

Лицата им просветнаха.

— Така те искаме.

Сис се почувства гузна веднага щом остана сама. Но родителите ѝ толкова се зарадваха, когато чува новината, че това дори леко я разстрои.

На другия ден групата се събра и шумно пое на излета. Утрото беше ослепително ясно. Имаше малко мек сняг върху втвърдения от студа, както трябваше и да бъде, за да е най-добре за каране на ски. На всички хареса идеята да минат покрай водопада, пък и настроението като цяло беше приповдигнато, защото Сис бе с тях. Тя чувстваше топлината от това, усещаше се лека и волна. Ските я носеха безгрижно по дефилето, покрито с новонавалял сняг.

Всичко беше както трябва, но все пак не съвсем.

Поеха по маршрут, който щеше да ги изведе до реката точно под водопада. Течението ѝ беше спокойно, повърхността бе заледена и при желание можеше да се мине на откъдния бряг. Водопадът тътнеше в тишината, те се запътиха нагоре към него.

Всички бяха виждали ледения замък през зимата, така че не загубиха ума и дума при вида му, въпреки че им се стори огромен в цялата си величественост и странност. Сега всичко излъчваше светлина, а снегът беше спрял.

Мартенското слънце вече бе успяло да стигне дотам и ледените блокове искряха под лъчите му.

Тъй като помнеха много добре случилото се, децата не обелваха дума на опасната за Сис тема. Тя усети това и се почувства едновременно сигурна и неспокойна. Обзе я дълбок потрес при вида на мястото, което ѝ бе внушило, че между нея и замъка има връзка — неразривна от онази незабравима нощ. Прииска ѝ се да се отдели от спътниците си и да остане тук сама.

Те се нагледаха на замъка, наслушаха се на грохота на водопада, който скоро щеше да стане много по-силен, и бяха готови да продължат нататък.

Точно в този момент Сис спря запъхтяна. Случи се онова, от което се страхуваха, а именно че в даден момент тя ще се откъсне

отново от тях. И те също спряха, изчаквайки да чуят какво ще им каже.

— Мисля, че не желая да продължа нататък. Всъщност исках да дойда точно тук.

— Защо — обади се някой.

Едната от трите „изкусителки“ веднага заяви:

— Нека Сис реши за себе си. Ако не иска да продължи, няма да ѝ се бъркаме.

— Да, ще остана тук — оповести Сис с обичайния израз на лицето си, когато не приемаше възражения.

— Тогава ще останем и ние — отвърна с готовност групата.

Сис се разтревожи.

— Не, моля ви. Не мога да продължа според плана ви. Бих искала да остана тук за малко сама.

Те помръкнаха. Нима иска да се отърве от нас? — сякаш казваха погледите им. Молбата ѝ, която прозвуча почти тържествено, им припомни състоянието на Сис през цялата зима. Разочаровани, те мълчаха.

Сис разбра, че денят им е опропастен, но какво можеше да направи. Беше вече прекалено късно: обетът се издигаше между тях и нея като стена.

— Значи не искаш да си с нас до края на деня?

— Не, не искам. Не знаете как се чувствам. Става дума за нещо, което съм обещала! — сепна ги тя.

От думите ѝ те смътно разбраха, че е дала някакъв обет пред Ун — Ун, за която никой не знаеше дали е жива, или не. Доловиха нещо величествено и тревожно. Това ги караше да мълчат.

— Знаете добре, че сама ще намеря пътя към дома. Ще карам ски по собствените ни следи.

Тъй като им говореше със съвсем делничен тон, те се овладяха и дори в надпревара изразиха отношението си към онова, което бе рекла:

— Добре, но работата не е в това.

— През цялата зима стоиш настрана, до стената — осмели се да добави някой.

— И сега повярвахме, че всичко ще бъде както преди.

— Аз първа ще се прибера вкъщи — увещаваше ги Сис, която искаше да смени темата.

— Да, но ние повярвахме, че всичко ще е както преди.

— Вървете и не говорете така — помоли ги тя.

Те ѝ кимнаха и започнаха да се отдалечават. Събраха се на едно малко равно място, постояха там, като се съветваха, след което задружно потеглиха.

Сис, която изпитваше срам и горчивина, побягна на ски обратно към водопада и ледените стени. Грохотът я притегляше като зоващ глас.

Спомняше си мъжете. Те бяха толкова странни в онази нощ, като да бяха убедени, че можеше да се случи нещо неочаквано. Сигурно защото вярваха, че Ун е изчезнала някъде покрай водопада. Сметнаха го за съвсем допустимо, когато не знаеха какво да правят повече.

Тя си помисли: и аз не знам какво да правя. Точно както мъжете повтаряха много пъти на ден, без действително да си го мислят.

Засрамена и нещастна, тя избяга от приятелите си — в грохота на водопада, в ледения замък.

Еднакво застрашително висок и причудлив от която и страна да го погледнеш. Покрит с чист сняг, блестящ, обгърнат от студения вятър наред мекия мартенски въздух.

Под леда течеше реката, черна и дълбока, тя устремно се носеше надолу, завличайки всичко по пътя си.

Сис остана доста тук. Искаше ѝ се да постои по-дълго, подобно на мъжете, преди да тръгнат, малко преди да запечат своята тъжна песен.

Осветяваше ги треперливата светлина на фенерите, в чийто кръг изчезналото момиче сякаш аха-аха да се появи, за да им разкаже, че там няма да открият нищо. Ала Сис не го вярваше, не можеше да повярва.

Една голяма птица прелетя покрай нея тъй близко, че тя потръпна, после се загуби от погледа ѝ.

Нямаше какво да търси тук. Нямаше какво да намери. Но все пак остана. Заради онези възрастни мъже.

Тя искаше да бъде тук. Свали ските и закрачи по твърдия сняг нагоре покрай ледената стена.

Самият замък, създаден от водни струи и пръски, беше достатъчно привлекателен. Ледената постройка беше сега особено

здрава и твърда. Сис искаше да стигне до върха, да го обходи, просто да бъде там.

Когато се изкачи догоре, тя съзря хаос от ледени форми. Върху тях нямаше и снежинка — вятърът не бе позволил да бъдат покрити със сняг. Сис внимателно взе да се спуска по дълбоките улеи в леда, неизменно преследвана от подличката мисъл, че ледът може да поддаде, да не се окаже толкова устойчив. Дали не е било така и с Ун?

Одеве смутена бе изоставила приятелките си. Сега се срамуваше, че беше тръгнала с тях, сякаш бе извършила предателство. Бе забравила за обета, примамена от призивните погледи на своите приятелки, от идеята за разходка на ски. Не, не от разходката, но че ще бъде заедно с тях. Да се съпротивлява на подобно желание, ставаше все по-трудно и тя го правеше, докато имаше сила за това.

Обзе я дълбоко вълнение върху високия и неравно изрязан от лед купол. Тя се плъзгаше по вдлъбнатините, спускаше се по пукнатините и изненадващо се оказа върху осветена от слънцето малка издатина в самия край на замъка над пропастта. Сърцето ѝ биеше неудържимо. Насред издатината видя неголяма вдлъбнатина. Плътен и прозрачен лед. Слънчевите лъчи го осветяваха, украсявайки го със стотици шарки.

Внезапно момичето извика, защото там беше Ун!

Точно пред нея, загледана навън през ледените стени!

За миг ѝ се стори, че вижда Ун!

Сякаш дълбоко вътре в леда.

Яркото мартенско слънце грееше право върху нея, обграждайки я с блестящ ореол, е всевъзможни фигури, коси ивици и светлинни линии, чудати цветя, рози от лед и разкошна украса. Гиздеше я сякаш за най-голям празник.

Вцепенена, без да може да помръдне или да произнесе звук, Сис се взираше в леда. Разбираше, че пред нея е просто видение. Неведнъж бе чувала за хора, които имат такива видения, и ето че подобно нещо сега се случваше с нея самата. Явило ѝ се бе видение, явила ѝ се бе Ун. Беше съзряла мираж, видя Ун.

За кратък миг.

Но видението не изчезваше, стоеше си неподвижно и спокойно вътре в леда — ала Сис нямаше сили да го гледа повече. То я бе връхлетяло като ненадейно нападение.

Ун изглеждаше огромна зад закръглените ледени стени. Много по-едра, отколкото бе в действителност. Всъщност само лицето ѝ се открояваше на преден план, останалото личеше едва-едва и смътно.

Резки лъчи светлина, проникващи през незнайни пукнатини и ъгли, прорязваха образа ѝ. Красотата, окръжаваща Ун, секваше дъха, бе непостижима и непонятна. Сис не можеше повече да се взира в нея, отърси се от вцепенението и се премести на друго място, обсебена от една-единствена мисъл — да се скрие някъде. Прекалено дълго беше гледала видението, та цялата трепереше.

Когато дойде на себе си, вече бе далеко. Испита чувството, че и видението е изчезнало. Виденията обикновено изчезват бързо.

Това означаваше, че Ун е мъртва.

Да, разбира се. Ун е мъртва.

Щом осъзна това, Сис изведнъж рухна. До този момент тя изобщо не бе и допускала подобно предположение, беше си забранила да мисли за Ун като за мъртва, макар че в глъбините на душата ѝ през цялото време се таеше ужас, а сега тази смърт, за която хората сигурно съвсем открито говореха, се превърна в реалност и от нея не можеше да избяга, трябваше да я приеме.

Докато лежеше, проснато ничком върху леда, момичето дочу някакво свистене, което сякаш прорязва простора, усети силен порив на вятъра и съзря как нещо профучава във въздуха — всичко това наведнъж, съвсем близо.

Тя потрепери. Почувства студенината на леда, върху който лежеше. Започна да пълзи нагоре в гладката вдлъбнатина. Беше по-трудно да се придвижва по обратния път. В искрящите пукнатини под нея непрекъснато играеха преливащи се отражения на светлината. Понякога тя се подхлъзваше встрани и това можеше да завърши зле. Но Сис отново и отново успяваше да се добере до повърхността.

Когато се озова горе, всичко наоколо ѝ се стори изненадващо унило и печално. Тя стоеше, оглеждайки се, и у нея се прокрадна съмнение: дали действително бе видяла нещо?

Разбира се, че беше истина.

В същото време не я оставяше мисълта, че в някой пролетен ден цялата тази планина от лед ще се пропука и разбие на дребни късчета,

които бурното течение ще понесе и стрие на прах, ще ги изсипе в долното езеро и от замъка няма да остане и следа.

Сис си представи, че е на това място в този ден и че наблюдава как замъкът се руши.

За миг я споходи и мисълта, че точно сега се намира на самия купол на ледения замък, но тутакси я отпъди.

Не.

Намери ските си, но вместо да ги прикрепи към обувките, седна на гальовното дърво върху огрения от гальовното слънце хълм. Все още не беше се съвзела напълно, от съзнанието ѝ не изчезваше видението — Ун, нагиздена от леда.

Съвършено ясно ѝ бе само едно: никому и никога не бива да разказва за това. Никому в целия свят!

А защо бе го видяла?

Дали защото бе забравила Ун?

Нито дума на родителите ѝ, нито дума на лелята, нито дума на когото и да било.

Но дали бе видяла всичко това наяве? Дали просто не бе задрямала на припек, споходена от кратък сън. Когато, седейки на ските, обгръщаш с поглед облените в слънце склонове на планината, не е трудно да се убедиш, че вероятно е било само игра на въображението.

О, не. Не е тъй просто. Тресеше я цялата, а след кратка дрямка това не се случва.

С треперещи пръсти тя нагласи ските. Хвърли поглед към ледения замък и си помисли: навярно го виждам за последен път. Няма да се осмеля да дойда отново тук.

И се понесе по обратния път.

Прибра се у дома изнурена и запотена, беше карала ски в неударим бяг. Нещо е станало, предположиха родителите ѝ и ги обхвана силна тревога.

— Върна ли се вече? Лошо ли ти е?

— Не, всичко е наред.

— Но нали знаем, че всички останали няма да се приберат скоро, обаждахме се, питахме.

— След водопада аз си тръгнах веднага.

— Но защо?

— Просто така — отговори тя на тревожния им въпрос. — Почувствах, че няма да ми стигнат силите за целия поход, и затова побързах да тръгна обратно.

— Значи не си толкова издръжлива?

— Сега всичко е нормално. Но имаше момент, в който ми стана трудно.

Това не им се стори убедително. Не беше характерно за Сис да се предава тъй лесно и при това — първа.

— Жалко — рече баща ѝ.

— Утре щяхме да се радваме за теб — обади се майка ѝ, — понеже щяхме да сме сигурни, че вече съвсем си се справила. Мислехме, че отсега нататък всичко ще бъде както преди.

„Справила“, така се изразиха.

Нейните родители все се опитваха да ѝ втълпят, че според тях тя трябва да се „справи“. Лесно им е да говорят така, но как да стане, когато видението танцува пред очите ти?

Сис разбра, че опитите ѝ да заблуди родителите си са напразни — те бяха достатъчно проникателни. Но поне можеше да си мълчи. Много ѝ се искаше да ги зарадва по някакъв начин, но нищо не ѝ хрумваше. Гледаше майки си и мълчеше.

— Хайде, взemi си вана — рече майка ѝ — и после ще поговорим.

— За какво ще говорим?

— Добре де, върви сега. Има гореща вода.

Такъв бе обичайният и добре познат съвет на майка ѝ — когато се завръщаш у дома след тежък труд, влизай във ваната. Изкъпи се.

Лежеше в горещата вода и виждаше пред себе си лицето, обградено от искрящи ледени цветя и отблясъци. То я преследваше неотстъпно. Чувството за умора и спокойствие, обичайно след такава разходка, чакаше своя ред, за да дойде при нея, но пътят му беше отрязан. Пречеха ледените стени и четворно увеличените лица.

Нека това бъде най-съкровено кътче в душата ѝ, нека бъде сред онези мисли, които за нищо на света не би споделила пред другите. Тя единствена ще носи това тежко бреме.

Счу ѝ се: Сис...

Не, само ѝ се бе счуло.

През топлата благодатна пара се подаваше лицето на Ун.

Сис... Отново го чу. Паниката, която я дебнеше през целия обратен път до дома, сега, в банята, я обзе. Заобикаляха я ледени стени, очи...

— Мамо! — завика тя.

Майка ѝ се появи начаса. Мигновено, сякаш бе очаквала, че ще бъде извикана. Сис се почувства като съвсем малко момиченце. Но не каза нито дума за онова, което се бе случило.

ЕДНА ПРОВЕРКА

Обетът — какво означаваше той сега?

Какво те заобикаля? Шумоленето на вятъра, който ласкаво разрошва косите ти. Лекият, сякаш несръчен ветрец.

Ун никога не ще се върне, няма да дойде при мен, ние не ще се срещнем, както се казваше в обета. Какво да правя тогава, щом тя не е жива?

На другия ден Сис отново се изолира от съучениците си и се прибра у дома сама. Когато влезе вкъщи, отиде в стаята си и се затвори там. Видението в ледения замък не я оставяше, то бе непрекъснато пред очите ѝ и трябваше да се контролира напълно, за да не се издаде. Споменеше ли за него пред други, паниката отново щеше да я обземе.

Ето защо оставаше в стаята си, където четеше или се разхождаше сама. В очите на родителите си долавяше опасност: можеше да се поддаде и да сподели с тях всичко, което таеше у себе си.

Те впрочем очакваха нещо от нея и Сис добре го усещаше. Но нямаше сили да пристъпи към тях и да открие душата си. Веднъж се обърнаха към нея със свършено спокоен тон:

— Сис, рядко те виждаме.

— Ами да — отвърна тя.

С това разговорът им приключи. А нали те имаха властта да я заставят да говори. Не знаеше какво да прави.

Защо видях Ун?

За да не я забравя?

Безусловно.

На Сис започна да ѝ се струва, че в училище са забравили Ун. Никой не говореше за нея, името ѝ не се споменаваше. Нито у дома, нито в клас. Сякаш не я беше имало на белия свят, с възмущение си мислеше Сис.

Само аз я помня. А също и леля й, вероятно и тя не я е забравила. Не е продала къщата си и не е заминала оттук.

Кой още мисли за Ун?

Този въпрос не й даваше мира. Така я терзаеше, че тя реши да направи проверка.

Извърши я една сутрин в класната стая преди започването на часа. Всички, освен учителя, вече бяха заели местата си. Не й се искаше учителят по някакъв начин да повлияе на децата. Решението си бе взела трудно.

Набра смелост, стана и сякаш обявявайки нещо важно на всеослушание, гръмко изрече:

— Ун.

Само името и нищо друго. Друго не можеше да каже. Но те щяха да схванат.

Отначало, въпреки очакването й, не стана нищо. Естествено, всички се обърнаха към нея, глъчката стихна, възцари се тишина — и това беше.

Вероятно те очакваха още нещо. Но тя мълчеше и те взеха да се споглеждат. Все още никой не се обаждаше. Сис реши, че ги е изплашила. Плахо обгърна с поглед лицата на своите съученици.

Стена от неразбиране. От неприязън? Не няма никаква стена. Просто са объркани.

Объркана е и тя самата. Как можа да й хрумне всичко това!

Най-сетне получи отговор. И то не от момичетата, не от най-близките й приятелки, а от момче — от онова, което я бе побутнало с ботуша си. Сис бе забелязала, че напоследък той все по-често играеше главна роля в живота на класа. Сега произнесе рязко:

— Не сме я забравили!

Сякаш отсече с нож.

Едно от момичетата поде:

— Разбира се, че не сме. Ако това имаш предвид.

Сис поруменя от неудобство. Разбра колко дълбоко е грешила в своето старание да се държи настрана от своя клас. Запъвайки се, продума:

— Но не, аз просто...

И сведе глава, без да изрече онова, което бе възнамерявала, без да отправи горчив упрек.

III ТРЪБАЧИ

1

ЛЕЛЯТА

Не си само ти, която пази спомена за Ун, хората просто не говорят за нея. Защо? Защото не им е присъщо.

От време на време Сис потръпваше при мисълта, че лелята на Ун е продала къщата си и се готви да замине.

На другия ден, когато се връщаше от училище, тя мина покрай нейния дом.

Видя, че е обитаем както преди, разпозна вещи на лелята тук-там из двора.

Щом не е продала къщата си, значи продължава да се надява.

Веднъж Сис мина съвсем близо до дома на лелята на Ун и възрастната жена я видя. Тя отвори вратата и махна с ръка на момичето:

— Сис, ела!

Сис отиде при нея не особено охотно и изпълнена с някакво тревожно очакване.

Лелята рече:

— Бях обещала да ти кажа, когато реша да продам къщата си и да замина оттук.

— Да. Е, продадохте ли я?

Жената кимна.

Значи къщата е продадена. Да не би лелята да е узнала нещо? И в такъв случай кога — тогава, когато аз бях в ледения замък? Невъзможно! О, кажи още нещо, примоли се тя безгласно и лелята призна откровено:

— Сега съм убедена, че няма какво повече да чакам.

— *Знаеш* ли го?

— Не, не знам, но... Всъщност да, знам го. Затова и продадох дома си. Ще замина надалеч оттук.

Колкото и да бе странно, Сис сякаш беше сигурна, че лелята няма да я подхване с думите: „Сега, когато заминавам, ти не можеш ли да ми разкажеш всичко онова, за което не искаше да продумваш досега?“ Не, нямаше да я пита.

— Още утре ли тръгваш?

— Защо мислиш така? Защо да е утре? — Лелята ѝ хвърли бърз поглед. — Да не би някой да ти е казал?

— Не, но всеки ден си мисля, че утре ще заминеш...

— И ето че си отгатнала — наистина заминавам утре. Затова те повиках, колко хубаво стана, че те видях. Ако не бе минала оттук, аз довечера сама щях да дойда у вас.

Сис не каза нищо. Учуди се, като чу, че лелята ще заминава. Беше много печално. Възрастната жена също млъкна за миг, след което продължи:

— При това те повиках, защото и без това ще се разходя тази вечер. Последната вечер, в която съм тук. Би ли искала да се разходиш с мен?

Радостен вик.

— Да! Къде ще отидем?

— Никъде. Просто ще пообиколим малко.

— Но първо трябва да се отбия вкъщи, защото идвам направо от училище.

— Добре. Имаш време. Няма да тръгна, преди да се свечери. А вече не се мръква толкова рано.

— Тръгвам веднага.

— Предупреди родителите си, че ще се забавим — каза лелята, — но нека не се тревожат.

Сис беше в приповдигнато настроение, когато се прибра у дома. Лелята и тя щяха да излязат заедно. Щеше да бъде необичайна разходка.

— Ще закъснеем — съобщи Сис вкъщи, вече готова за излизане. — Каза да ви предупредя.

— Добре, можеш да закъснееш — без уговорки се съгласиха родителите ѝ.

Сис добре разбираше причината за тяхната готовност да я пуснат. Родителите ѝ се радваха, когато на нея нещо ѝ се искаше. Дори и вечерна разходка със страничен, чужд човек. Ето докъде ги беше докарала.

Мислеше за това през целия път до лелята.

А тя още не беше готова.

— Имаме време — рече ѝ. — Ще излезем, когато се стъмни. Ще се разхождаме само двете, така че никой няма да ни е нужен.

Колкото и печално да бе това, че тя заминаваше, сърцето на Сис бе изпълнено с радостно очакване.

Лелята продължаваше да се суети, да прибира и подрежда.

Сис се стараяше да ѝ помага, но главното беше вече опаковано. Къщата бе пуста, с голи стени, неуютна и сега сякаш много голяма.

Вратата към стаичката на Ун беше затворена. Това беше добре.

— Искаш ли да надникнеш?

— Не.

— Добре. Там сега няма нищо.

— Всъщност извинявай, но все пак ще надникна.

Отвори вратата. Стаята беше съвсем празна. Обхвана я странно чувство на неувереност.

Мръкнало се бе, можеха да тръгват.

Достатъчно беше да излезеш на прага и вече можеше да усетиш полъха на пролетта. И гальовният въздух, и преспите дори излъчваха пролетен мирис, макар че снегът още никъде не бе започнал да се топи. Небето беше тъмно и топло, покрито с ниски облаци. В такова време можеше да се разхождаш полека-полека. Време само за разходки. И те двете вървяха дълго, без да разменят и дума.

Постепенно всичко наоколо взе да губи очертанията си. От двете страни на пътя се мяркаха контурите на къщите. Прозорците им бяха осветени. Сис не продумваше. Лелята правеше своята прощална обиколка. Утре вече няма да бъде тук.

Скоро ще заговори.

Априлската вечер бе станала сякаш по-плътна, превръщайки всичко в неясна, неспокойна шарка, която плавно се плъзгаше от двете страни на пътя. Мътно проблясваше снегът, пътят се виждаше съвсем

ясно. Окоето с труд различаваше високите дървета, които изплуваха покрай пътя, сякаш протягайки предупредително ръце, а и надвисналите черни скали, напомнящи юмруци, вдигнати над челото ти.

Лелята на Ун правеше своята прощална обиколка. Тя не отиде да се сбогува със съседите: не общуваше много с тях, докато живееше тук, и винаги бе дружелюбна непозната жена, която никого не безпокоеше със своите проблеми и сама се оправяше с работите си. Но когато стана нещастieto — изчезна племенницата ѝ, — всички, като един, ѝ се притекоха на помощ. Сега Сис виждаше как лелята извършва прощалния обред посвоему.

И така, двете вървяха дълго, без да отронят и дума. Но тази разходка бе не само прощална. Сис чакаше и този миг най-сетне настъпи. Лелята спря и смутено отрони:

— Сис, поканих те *не само* за да се поразтъпча в приятна компания.

Момичето отвърна тихо:

— А аз и не си го помислих.

Как ще потръгне разговорът? Дано по-скоро свърши всичко. Не, не, нека стане, но...

Лелята отново тръгна по заснежения смълчан път. Напрежението, разтворено във въздуха, сякаш насищаше и думите ѝ.

— Макар да живея сама, все пак дочувам по нещичко. Дори се срещам от време на време с хора тук и там — поде лелята. — И знам, че и на теб ти е било достатъчно трудно и тежко през тази зима.

Тя замлъкна, сякаш да даде възможност на Сис да пообмисли отговора си.

Нито дума, реши за себе си Сис, готова да даде отпор.

— Дочух, че не си общувала с децата в училище, а донякъде дори и с родителите си.

Сис отсече припряно:

— За това съм дала обет.

— Да, досещах се, че е заради нещо подобно, и като близка роднина на Ун сигурно би трябвало да съм ти благодарна. Не искам да ми разказваш повече за това. Но обетът не бива да те кара да се чувстваш зле, още повече че с течение на времето такава обвързаност изгубва значението си.

Сис мълчеше и се опитваше да схване накъде бие лелята. Беше ѝ приятно да слуша какво ѝ казва.

— Ти беше болна — промълви възрастната жена.

— Те се опитваха да изкопчат нещо от мен, докато накрая не издържах! Задаваха ми въпрос, на който не можех да отговоря. Задаваха го пак и пак...

— Да, да, знам добре. Не бива да забравяш, че това бе в самото начало на издирването, когато, за да се намери някаква следа, трябваше да се опитат всякакви средства. Самата аз бях тъй объркана, че също, както си спомняш, положих усилия да изтръгна нещо от теб. Никой от нас не се замисляше, че силите ти няма да стигнат.

— Вече престанаха.

— Да, най-сетне бе сложен край, когато стана ясно, че положението се влошава.

Сис се беше вторачила в неясния силует на лелята.

— Престанали са? Сложили са край?

— Да, ти каза, че са престанали. Навярно отдавна не си чувала някой да споменава за това ужасно нещастие. По-точно пред теб. Докторът, който те наглеждаше, ги възпря. В училището също бяха предупредени да бъдат внимателни.

Сис беше изненадана да го чуе и попита с недоумение:

— Какво?

Помисли си, че е добре, дето двете не виждат ясно лицата си. Тогава не биха могли да разговарят така. Лелята беше избрала подходящия момент за техния разговор.

— Както знаеш, отнасяха се много сериозно към твоето състояние. Ти беше изпаднала в дълбока депресия. След като заминавам, считам, че трябва да ти го кажа. Би следвало да го знаеш.

Сис все още мълчеше. Много от онова, което не бе в състояние да си обясни, сега започваше да се прояснява. Лелята продължаваше:

— Сега, когато всичко е приключило, следва да знаеш истината. Когато повече няма какво да очакваме.

Сис я прекъсна:

— Всичко е приключило ли? Кое е приключило!

— Това имам намерение да ти кажа.

Сис усети как сърцето ѝ заби учестено. Но лелята пак подхвана същата тема:

— Не трябва да смяташ, че хората напълно са забравили тази, която търсеха. Не са, знам това. Толкова ми помогнаха, че сега, когато ще заминавам, аз се чувствам много объркана, а би трябвало да обиколя всички и да им благодаря. Но не мога да го направя, не съм така устроена.

— Да...

— Именно затова се разхождаме и по тъмно тази вечер. Напълно съм объркана: хем искам да пообиколя съседите, хем не смея да се покажа пред тях.

Лелята изглеждаше поизморена в настъпващата априлска вечер. Но не се чувстваше така.

— Да повървим малко, Сис. Мислех да направя пълна обиколка, преди да си легна.

Пътят отново минаваше покрай къщи и хора. Все още тук-там светеха прозорци. Сис усещаше колко добре се чувства на тази разходка с лелята. Запита се, защо никога не е излизала така с майка си? И не намери отговор. Колкото и силно да обичаше майка си, все пак се побояваше от нея. Да, малко се боеше и все пак не беше то, което я смущаваше. Боеше се и от баща си, макар по принцип да се разбираше много добре с него. Какво, за бога, я караше да се разхожда с тази малко странна възрастна жена, дори цяла нощ, ако това беше възможно?

Сис я попита:

— Сега трябва да ми кажеш какво е приключило, както спомена преди малко.

— Имах предвид, че е приключило за теб.

— О, не...

— И все пак така е. Няма какво повече да чакаме. Тя не е жива и няма да се върне.

Добре че беше тъмно.

Сис отрони с въздишка:

— Откъде си толкова сигурна?

— Не бих казала, че съм *сигурна*, както се изрази ти, но все пак го знам.

Сис усещаше, че моментът е важен. Лелята се прокашля, готвейки се да изрече решаващи думи:

— Чуй ме, Сис, преди да замина, искам да те помоля: опитай се да се върнеш към предишния си живот. Каза, че си дала обет. Но той не може повече да е в сила, тъй като ответната страна вече я няма. Само в нейна памет не бива да се обвързваш по този начин и да избягваш всичко, което е естествено за теб. Така само измъчваш себе си и другите, пък и никой няма да ти бъде благодарен, напротив. При това причиняваш болка и на родителите си. Чуваш ли какво ти казвам?

— Да, да!

— Добре, нека продължа: тя няма да се върне и ти можеш да нарушиш обета си.

Беше зашеметяващо.

— Да наруша обета, който съм си дала?

— Да.

— Ти би ли го направила?

— Да, смятам, че бих го направила още тук и сега.

В гласа на лелята прозвучаха повелителни нотки. Сис беше смутена. Испита безкрайно облекчение, но заедно с това и известно съмнение.

Лелята я сграбчи за ръката.

— Ще се договорим ли за това?

— Не мога обаче да знам дали е вярно — рече Сис.

— Дали е вярно? — гласът на лелята прозвуча обидено.

— Да, че *ти* можеш да ме освободиш от него. Защото, когато аз...

— Значи тъй далеч си стигнала, а, Сис? Но нали и ти самата си мислила за това неведнъж сега през пролетта?

— Така е, но...

— Тогава според мен всичко ще се оправи. И мога да замина малко по-щастлива.

— Ти си толкова мила — промълви Сис с благодарност.

Измина малко време, в което тя не се осмели да си отдъхне. Беше освободена от обета? Наистина ли бе така? За хубаво или за лошо? „Ти си толкова мила“, бе единственото, което можа да каже.

— Хайде да се връщаме — предложи лелята, — не бива да се прибираме вкъщи толкова късно.

— Мога да вървя още, но щом казваш.

Край тях се плъзгаха все по-неясните очертания на дървета, къщи и хълмове. Сегиз-тогиз се ширеха черни като сажди поля. Щом се зададеше такава гледка, сърцето на Сис сякаш спираше да бие от силна уплаха. Какво е това! И отново, и отново момичето се убеждаваше, че е просто игра на въображението, но сърцето му се разтуптяваше, напълнено с кръв. Всъщност ние се движим, а всичко останало си стои на мястото, казваше на себе си то.

Гласът на лелята:

— Пак ще повторя: ти трябва да се чувстваш освободена от обета, който си дала. Поведението ти е неправилно. То не ти съответства. Ти си съвсем друга.

Никакъв отговор. А и какъв би могъл да бъде. Но все едно от дъното на кладенец виждам как звездите блещукат. Необяснимо.

Разходката им приключи. Беше вече тъмна нощ. Лелята привърши своята обиколка. Първо стигнаха до къщата на Сис. Отвън светеше една-единствена лампа, която сякаш я чакаше. Не се чуваше никакъв звук.

— Ето че пристигнахме, бих искала да ти кажа... — започна лелята, но Сис бързо я прекъсна:

— Чакай. Аз бих искала да те изпратя до вас.

— О, не, остави това.

— Не се страхувам от мрака.

— Не, не е там работата.

— Мога ли да те придружа?

— Добре тогава. Да вървим.

Те продължиха. Спящият дом с чакащата лампа се скри от погледите им. Пътят беше безлюден. Двете почувстваха, че са се поизморили.

— Не е студено.

— Не, не е — съгласи се лелята.

Сис се осмели да я попита:

— Какво ще правиш, когато се установиш някъде?

За това, къде точно щеше да се установи тя, Сис нямаше и представа, възрастната жена не го бе споменала. Пък и нямаше навика да обсъжда работите си с други хора.

— О, ще се занимавам с това-онова, все някак ще се оправя — рече тя. — Нали сега продадох къщата. Изобщо не се тревожи за мен, Сис.

— Няма.

— Аз съм особен човек — продума лелята след малко.

Вече приближаваха къщата ѝ, а и минутата на тяхната раздяла. После тя продължи:

— Една наистина странна жена. Когато се случи нещастieto, хората тук направиха всичко за мен, а ето че сега аз обикалям в мрака, вместо да се сбогувам с тях, както се полага. — Как мислиш, Сис? — попита, тъй като момичето мълчеше.

— Не мога да кажа нищо.

— А ето че се разхождам и със задната мисъл, че щом ти си с мен тази вечер, ще им разкажеш, и наистина ще ти бъда признателна, ако го направиш. Знам, че нормалните хора не постъпват като мен.

Настъпи мигът, в който трябваше да се сбогуват.

Почти се бяха слели с тъмнината. Самите те не излъчваха светлина. Стъпките им не се чуваха. Само диханието. И може би биенето на сърцата. Те бяха станали частица от загадъчните нощни движения, леки като трептенето на дълги нишки.

— Аз да се боя от мрака?

Светлите тръбачи закрчиха от двете страни на пътя.

КАТО КАПКАТА И КЛОНКАТА

Кой е освободен от обета си?

Никой, но...

Никакъв радостен скок към другите: ето ме и мен! Никой не е освободен. Но в живота сякаш се втурнаха тръбачите.

Като капката и клонката денем. Голата влажна клонка с мокър сняг, който се процежда надолу, и прозрачната капка, отронена върху снега. Снежната преспа се разтапя, в средата ѝ тъмнее ивица — низ от черни буболечки, — просечена от вълнист пласт сняг, бягайки с него през хълмове и долини. Странен спомен: в продължение на десетки километри се сипе сякаш порой от черни буболечки, подобен на топла тъмна нощ между студовете. Сега обаче всичко се превръща в потоци кална вода от разтопен сняг и лед или в неподвижни жълти локви.

Здравей, Сис!

Далечен вик. Глас сякаш от друг свят.

Чувстваш се като капката и клонката. Не знаеш защо. Но живееш.

Обетът е отменен, ала още тегне върху ми. Нещо продължава да ме гнети. Не мога да обясня защо.

И изведнъж — събития, стихийни като пожар.

Майката, отново ободрена:

— Сис, можеш ли да свършиш нещо след училище днес?

— Да, мога.

Защо сега е по-различно? Видели ли са нещо? Или може би само така ми се струва?

Тя тръгна, за да изпълни заръката на майка си. Наоколо всичко беше голо. Ситен дъжд, вятър и свистене. Как мина училището днес? Не знаеше, не можеше да си намери опора. Да се втурна към него, не мога. Обетът ми беше някаква опора — здрава, макар и жестока. Сега вече я нямам и не знам как ще я бъде. А когато вечерният въздух ухае на пролет, съвсем се обърквам.

Някой се приближи отзад.

През вятъра и дъжда на пътя, откъм северния склон, се спускаше юноша.

Едно съседско момче, което Сис познаваше. Облечен бе топло, силно запотен. Момичето постепенно се съвземаше от уплахата.

— Ти ли си, Сис! — възкликна той и на нея ѝ се стори, че засия. — Най-сетне стигнах до главния път. Покатерих се по северния склон, където преспите са до колене. Затъваш в тях като в мокър пясък.

Сис му се усмихна.

— Толкова надалеч ли ходи?

— Да, надалеч! Но иначе снегът там се е разтопил. Ходих до реката — поясни момчето.

— Бил си чак до реката...

— Да, тя сега се размразява.

Стана ѝ ясно: някой все още продължава издирването. У нея нахлу вълна от нежност. Попита го:

— А дебелият лед все още ли се държи?

— Да — отвърна късо момчето. Като че беше спряло по средата на нещо и не желаше да продължи.

Но Сис искаше да узнае повече.

— Същият ли си е?

— Да, същият.

— Но навярно няма да се задържи още дълго?

— О, не, реката е повишила нивото си и то се надига все повече.

Какво чудесно момче и колко благодарна му беше за тежкия път, който бе извървяло. Това очевидно се изписа на лицето ѝ.

— Боботенето ѝ се чува от разстояние — разказваше той за реката с повече думи, отколкото отговаряше на нейните въпроси. — А ледът, нали знаеш, се вижда отдалече.

— Така ли?

— Да, и от едно възвишение наблизко. Искаш ли и ти да го погледаш?

— Не искам.

Настана тишина. Добре осъзнаваха, че говорят за изчезналата Ун.

— Сис — поде той бързо и приятелски.

Сега пък какво? — помисли тя.

— Възнамерявах да ти кажа нещо, когато някой път те срещна — започна той, замлъкна и после продължи някак неуверено: — Вече нищо не може да се направи, Сис.

Ето че го каза. Съвсем ясно. Сис не отговори.

— Помисли върху това.

Да, по-ясно не можеше да се изрази. Бе докоснал направо тънката и изопнатата до краен предел струна в душата ѝ, но странно, тя не изпита онази болка, която я измъчваше преди, у нея не се надигна вълна на протест и възмущение. Напротив, думите му ѝ прозвучаха приятно.

Тихо, почти шепнешком, тя промълви:

— Откъде знаеш, че е така?

— Извинявай — каза момчето. — Ама ти си имала трапчинки — добави сетне и замълча.

Тя бе вдигнала леко глава, лицето ѝ бе мокро от ситния дъждец. Капките се стичаха надолу по бузите и се събираха в трапчинките ѝ.

Сис бързо се извърна.

По-добре да не показва колко се изчерви. Колко щастлива беше.

— Довиждане — каза той, — отивам вкъщи да се преоблека.

— Довиждане — отвърна Сис.

Той щеше да поеме в обратна посока, така че нямаше да я последва. Живееше някъде на доста голямо разстояние от нея, имаше свой кръг приятели. Беше едър и почти зрял мъж.

Само заради това ли, което каза за трапчинките ѝ? Тези думи ли успяха толкова да я развълнуват?

О, да. Всъщност така си беше.

И все пак значи още имаше някой, който обикаляше покрай реката и търсеше, а сетне се прибираще капнал у дома. Обикаляше там сам.

Търсене, лишено от всякакъв смисъл, и то след като лелята беше заминала и нищо вече не бе както преди.

Време на сняг и смърт, време на затворената стая — и ето че всичко това някак се бе изместило встрани и надалеч, а на теб ти притъмнява от радост, загдето един младеж е казал: „Ама ти си имала трапчинки...“

От двете страни на пътя крачат тръбачите. Ти се придвижваш бързо-бързо и ти се иска пътят да не свършва.

Но пътят свърши и тя се прибра вкъщи прекалено рано. По вида ѝ личеше, че нещо се е случило.

— Приятно ли е навън? — попита майка ѝ.

— Приятно ли? Духа и вали.

— И въпреки това е приятно, нали?

Сис я погледна крадешком. Майката не зададе повече въпроси.

И тя си замълча.

3

ЗАМЪКЪТ ЗАТВАРЯ ВРАТИ

Леденостудени мълнии изхвърчават от всички пукнатини на замъка, пронизват опустялата земя, забиват се чак в небето. С настъпването на деня и в неговия ход те менят формите и посоките си, но едно остава неизменно: където и да е слънцето, замъкът удря с мълнии именно *там*. Стръмните склонове, над които се стрелка птицата, са на около и тя ги прорязва напъряко със своите стоманени криле. Но не се приближава до замъка повече от първия път.

Леденият замък не търси нищо, само изпраща светлина извън пропуканите си зали. Една игра, която хората изобщо не виждат. Те не идват тук.

Замъкът проблясва, а птицата все още не се е наранила гибелно.

Игра, която никой не вижда.

Тя и не бива да продължи прекалено дълго. Замъкът е обречен, ще се срути. Какво ще стане с птицата, никой не знае. Тя ще се извиси като точица в небето, уплашена до смърт, когато замъкът се сгромоляса.

Слънцето се издигна бързо и лъчите му станаха по-топли. Тогава и нивото на реката започна да се повишава. По повърхността на черната, плавно лееща се вода се преплитат жълти и бели нишки, тя по-смело обвива ледените дантели от двете си страни и когато най-сетне достига височината на водопада и се спуска надолу в подножието на замъка, от нея се разнася сподавен и груб рев. Замъкът започва да се разклаща, а това предвещава краха му.

Слънцето грее все по-силно всеки ден. Планинското възвишение до леда се оголва от снега. Стените на залите му са изложени на слънцето и вече не принадлежат на този свят, изоставени от снега, те се превръщат в безпомощни страници.

Замъкът бавно мени цветовете си. Лъскавият зелен лед избелява на слънчевата топлина. Прозрачните зали и куполите му са замъглени,

сякаш ги изпълва пара и те крият онова, което се намира в тях. Всичко става бяло и започва да се разпада. Отвътре замъкът запазва звънтящата си твърд. Ледът му сега не изпуска светкавици, но искри и белее, излъчвайки спокойна светлина. От огромния леден замък остава само бяла купчина лед върху кафявата и бледожълта пролетна земя. Той се свива под покрива си и затваря врати, като се подготвя за края.

ЛЕДЪТ СЕ ТОПИ

Сис се намираше сякаш сред разтапящ се лед. Надлъж и нашир около нея се простират сиви заледени поля, подобни на плаващи кристални късове. Една нощ върху дълбокото езеро се образува черно петно размразен лед и на сутринта водата продължително и дълбоко задиша през тази голяма пролука. За миг върху един заледен отломък кацна птичка и топна човка във водата. Не след дълго се появиха още петна от размразен лед, огромните ледени блокове се размърдаха, но без да се придвижват нанякъде: устието още не се бе прочистило.

Сис мислеше за замъка-водопад. Онова, което се бе случило с нея там, сега, след разговора с лелята на Ун, получаваше нов смисъл — сигурно всичко ѝ се бе привидяло. Толкова бе разстроена тогава, че без съмнение е била в състояние да приеме миража за действителност.

Замъкът бе станал по-различен и след плахите реплики, разменени с момчето. Това беше пробудило у нея ново желание да отиде там. Разговорът с младежа се беше записал в съзнанието ѝ с неизличими букви. Не че се стремеше на всяка цена да го опознае, но все пак.

Младежът беше променил замъка, също както мъжете, застанали край него в онази незабравима нощ. Ето, пак участниците в спасителния поход изплуват в паметта ѝ.

Той беше казал, че течението е силно. Замъкът е бял. Скоро ще рухне.

Леденият замък трепереше под натиска на течението. Щеше да изчезне без остатък. Нещо я тласкаше да се отправи натам.

Междувременно видя как в дълбокия сив лед върху езерото една след друга се образуват размразени пътечки.

Водата се ширеше мътна наред голата кафеникава суша. Все още не се бе подала ни една тревичка. Планината е отрупана със сняг, който при топенето си ще рухне надолу в още по-силен поток. Тогава

замъкът щеше да се срути. Тази мисъл ѝ се стори едновременно тъжна и отрадна: ще дойде ден, наситен с нови ухания и с лека омара, земята ще се разтърси.

В училище за сближаване със съучениците още не можеше да става и дума, макар във въздуха да витаеше предчувствие за предстояща промяна. Първата крачка трябваше да направи Сис, а тя се държеше отчуждено както досега.

И тъй като сама не предприемаше нищо, един ден на чина си намери бележка:

Ще стане ли скоро както преди, Сис?

Тя не искаше да се оглежда наоколо, за да открие кой я е написал. Вместо това се приведе колкото можеше повече над чина.

Май бяха удържали скромна победа.

Наблюдаваха Сис скришом. Но не закъсня и пряката атака: момчето с ботуша застана пред нея една сутрин.

Може би го бяха изпратили, а може би правеше това по собствено желание.

— Сис...

Тя не го погледна с неприязън.

— Има ли нещо? — попита.

— Да, все още не е както преди — отговори момчето и я погледна право в очите.

Тя изпита желание да го отстрани или най-добре беше сам да се махне. Но никой от двамата не посмя да го направи.

— Да, наистина не е тъй, както беше — каза Сис. Гласът ѝ прозвуча отчуждено, но тази отчужденост не беше изписана на лицето ѝ. — Та нали знаеш защо.

— Донякъде, но все пак може да е както преди.

Харесаха ѝ думите му. Тя се усмихна така, че трапчинките ѝ да изпъкнат, но бързо се сепна и застана както обикновено.

— Изпрати ли те някой? — попита Сис глупаво и несъобразително. По-скоро трябваше да зададе въпроса: „Дойде, за да

ми кажеш това от името на останалите ли?“

— Не! — каза той обидено.

— Сигурно е така.

— Направих го по собствено желание.

— Да, знам.

Но той сериозно се ядоса, не искаше да каже нищо повече и си тръгна.

Това беше незначителната случка, която я накара да се замисли. Трябваше веднага да предприеме нещо. Да направи тази крачка, да преодолее чувството за срам, макар и да беше странно, че се срамува. Във всеки случай тя се беше изолирала от останалите. Добре беше в този момент да се опре на думите на лелята на Ун.

Замъкът на водопада ѝ даде възможност да покаже на своите съученици как се чувства. Тя самата искаше да подхване забранената тема.

„Ледът е готов да се разбие на парчета“, беше ѝ казал младежът и тя изпитваше силно желание да види как реката го поглъща.

В събота, когато всички се бяха събрали в училищния двор, Сис решително се приближи към съучениците си, застина в напрегнато очакване, и им каза:

— Знаете ли, имам едно предложение. Хайде утре да се разходим до ледения замък! Чух, че скоро ще се сгромоляса.

— *Нима го искаш?* — обади се някой тихо, изразявайки учудването и вълнението на всички. Останалите му зашъткаха.

Спогледаха се изумени. Значи до ледения замък, до онова най-опасно място, за което не биваше и да говорят. Лицата на всички сякаш питаха: „Какво е станало със Сис?“

— Но защо? — попита някой.

Сис отговори спокойно и уверено, след като вече беше започнала разговора:

— Би било забавно да го видим още веднъж, преди да се срути. Може да рухне в някой от близките дни, както ми каза някой. Мисля, че сега е още по-удивителен — заключи тя.

В класа имаше един водач или бяха станали двама. Двама, които вземаха думата при подобен повод. Изненадана, Сис видя, че единият

от тях е момчето с ботуша, което веднъж се появи пред нея като че от неизвестното и ѝ показа благоразположението си. Сега се оказа, че той е станал водач. Другият беше момичето, веднага поело функциите на Сис. Именно тя бе и говорител.

— Да не би да се шегуваш с нас, Сис? — попита тя, което вече беше прекалено.

— Разбира се, че не се шегувам.

— Предложението ти е неочаквано — каза момчето, за да покаже каква позиция заема.

— Знам.

— Не можем веднага да бъдем сигурни, че ще се върнеш при нас — поде момичето, — но щом така твърдиш...

Когато децата се връщаха от училище след края на учебния ден, Сис крачеше в средата на групата. Вървяха тихо, а Сис бе в центъра. Приятно ѝ бе. Странно е устроен светът, прибираш се спокойно у дома, а в душата ти е ведро.

Вкъщи я попитаха уж между другото какво се е случило. Развълнувана от сближаването си с другите деца, Сис им разказа всичко.

Вечерта забеляза, че родителите ѝ седнаха от двете ѝ страни. Пръв заговори бащата:

— Чакахме деня, в който ще се прибереш щастлива вкъщи.

Майката добави:

— Знаехме, че този ден трябва да дойде. Иначе нямаше да можеш да издържиш тази зима.

Сис изпитваше душевна болка. Родителите ѝ не казаха нищо повече.

Биха могли да добавят, че усещат промяната в нея, и с това да я накарат да се почувства още по-неловко.

Беше им причинила немалко страдание тази зима. Но тя го осъзнаваше и нямаше защо да ѝ го напомнят. В дома им сега беше ведро, но все още ѝ бе трудно да разговаря с родителите си.

ЕДИН ОТВОРЕН ПРОЗОРЕЦ

Само добрата дума не носи облекчение. Късно бе в съботната вечер и градусът на възбуда от прибирането със съучениците беше спаднал.

Сис се въртеше в леглото, опитвайки се да се подготви за следващия ден, но толкова се вълнуваше при мисълта за него, че нито можеше да заспи, нито ѝ хрумваха полезни идеи. Обхващаше я ту радост, ту тревога. Лампата ѝ светеше.

Тя лежеше с широко отворени очи, извърната към прозореца, закрит с тънка бяла завеса. Изведнъж видя как едно от крилата му се разтваря. Разтваря се в мрака. Какво беше това? Продължи само миг. Леко движение на завесата от течението, подобно на свиване на нечий стомах, и всичко застина отново. Ни полъх. А вятър все пак трябваше да подухва. Може би е забравила да прикрепи това крило на прозореца за куката, която го придържаше, макар добре да помнеше, че го затвори както трябва. При това стаята ѝ се намираше на втория етаж.

Прозорец, който се отваря от само себе си посред нощ — неволно си мислиш, че не е станало просто така.

Изведнъж като че ноктеста лапа сграбчи сърцето ѝ и Сис беше готова да нададе вик. Но се въздържа.

Нека не тревожи родителите си, без да има защо, да не нарушава радостта им от промяната в нея. Тъй и тъй не могат нищо да сторят, нека си спят спокойно.

През отворения прозорец нахлуваше нощният въздух като студен водопад. Сис погледна сковано към черната бездна, която се прокрадваше зад завесата. Щеше ли да дойде някой? Не. Не беше това. Никой не влизаше така през прозорците, а те просто не се отваряха сами.

Тя си вдъхна кураж с мисълта: това е измама, лежа си и го знам дълбоко в себе си. Прозорецът не може да се отвори просто така, въобразявам си. Няма никаква кука, вятърът е, на който не съм обърнала внимание.

Но все пак е неприятно да видиш как едното крило на прозореца се разтваря без причина. И да не знаеш кое е истина и кое — не.

Сис лежеше едновременно напрегната и спокойна. Не беше вцепенена от страх, по-скоро готова да преживее това, което предстоеше. Не можеше да го спре, след като всичко отново си беше както преди.

Тя се напрегна. Утре е последният ми ден, мина ѝ през ума. Затова се отвори прозорецът. Ще се случи нещо, свързано с ледения замък. Утре при замъка ще се случи нещо. Страхът хрущеше, подобно на лед в замръзнало езеро. Странно, не чувстваше крайниците си.

Аз им предложих тази разходка и те се съгласиха.

Но утре при ледения замък ще се случи нещо лошо.

Днес е последният ден. Огромната купчина бял лед се тресе. Реката се хвърля към него, за да го погълне.

Ясно вижда как именно ще стане. Цялата група, развълнувана, обикаля наоколо — и все пак никой от съучениците ѝ не бе преживял това, което бе сполетяло нея. Те искат да стъпят навсякъде, да се покатерят на покрива, по ледените куполи. Тя им крещи, заглушавана от силния грохот, че е опасно! Но викът ѝ не се чува, те стигат до покрива, самата тя също се озовава там, и то преди тях.

С отчаяни жестове си известяват, че е опасно, ала се катерят все по-нагоре и дълго пълзят по стръмнината — но настъпва мигът, който бе известен предварително и който не ѝ дава нито миг покой! Тъкмо него чакат замъкът и реката, раздава се страхотен трясък. Те стоят там горе, реката ги завлича с пороя си в този кошмар, замъкът се срива под краката им, олюлявайки се, рухва напред под напора на пенещата се вода и с всички деца, застанали на върха му. Това е краят. Сис го бе знаела през цялото време. Още оттогава, когато мъжете бяха обкръжили замъка, готови да подхванат своята жалейна песен.

Всичко това Сис виждаше през отворения прозорец и си представяше без ни най-малко усилие какво ще се случи в утрешния ден. Картината просто сама се рисуваше пред очите ѝ. Не усещаше паника, а само гледаше като страничен наблюдател, макар че бе участничка в събитието.

Ще го направя ли утре?

Ще дръзна ли?

Не! Не!

Долови полъх на студ откъм неподвижния отвор отсреща. Тя не стана да затвори прозореца. Вече не се боеше от тъмното, но пък и не й се искаше да отиде до прозореца.

Не се страхувам от мрака, беше казала тя, сбогувайки се с лелята, и още в същия миг наистина вече не се страхуваше.

И все пак май ме е страх, затова няма да стана, за да го затворя.

В гардероба й бяха окачени две палта.

Тя ги извади и метна върху кревата, за да се заледяват на течението от зиналия прозорец. Не можеше да му обърне гръб, нито пък да загаси лампата. Не можеше да си представи, че ще стои на тъмно с отворен прозорец, така лежеше и гледаше право към него, докато сънят не я обори.

6

ТРЪБАЧИТЕ

Неделната утрин беше ясна и хладна, преди слънцето да напече по-сериозно. Застиналата вода по избледнялата земя леко се пропукваше, когато Сис излезе от къщи. Бяха се уговорили да се срещнат на разсъмване, за да се отправят на път към водопада и замъка.

Сис не се обръщаше и не поглеждаше назад към дома си — ужасната безсънна нощ вече не ѝ изглеждаше чак толкова страшна. Моят последен ден? Глупости. Утрото беше настъпило и сега мислеше друго.

И все пак усещаше напрежение.

Замръзналата вода образуваше тънка сребриста ципа в студените ясни априлски нощи. *Водата* — истинската вода, бе вездесъща и в непрекъснато движение. Тя изпълваше природата, живота, струеше навсякъде в различни русла и ромонът ѝ се чуваше най-отчетливо именно в притихналото неделно утро.

Голямото езеро, обкръжено с черни брегове, бе сякаш препълнено догоре с прясна димяща вода, в нея плаваха ледени късове — по-големи и по-малки. Неуде надалеч бучеше голямата река, чийто рев не стигаше дотук.

А сега — към този познат грохот, с трепет в сърцето.

Непрестанно движение само напред. Опияняващото пробуждане на природата. Замайващият лъх на влажна пръст. От всичко това сърцето започва да бие учестено. Бяха пристигнали кротките тръбачи на пролетта и мелодията на техните тръби опияняваше Сис, вплиташе я в своето тъжно и радостно очарование.

Ние сме тръбачите, нас ни привлякоха неща, на които не можем да устоим.

Навсякъде е голо и ново. Планинско възвишение се издига наред течащата вода. Прилича на неподвижна, вдигната във въздуха

брадва и разсича времето, за да можем бързо да стигнем напред. Нас ни очакват. Малка залутана птица се удря във възвишението и пада в пирена, но отново излита и изчезва завинаги.

Нас ни очакват.

Озоваваме се между бели стволоче на брези още преди да се опомним.

Насам сме се запътили. Тук ни очакват. *Тук е краткият ни живот.*

Прелита птица. В езерото се врязва нос, обрасъл с брези. Нашият кратък живот.

Сис каза на себе си:

Днес ще се върна при останалите.

Значи заради това?

Заради кое, кое *това*? Въпросът бе сякаш насочен към стената.

Сама не знаеше.

Сис излезе толкова рано, защото искаше да стигне първа до мястото на срещата. Така щеше да й бъде най-лесно. Щеше да се върне при останалите, след като се беше изолирала от тях. Затова искаше да ги срещне един по един според реда на идването им. За да тръгне направо към цялата група, й трябваше повече смелост, отколкото може би притежаваше.

Но се оказа, че още някой е искал да пристигне най-напред и вече беше там. Когато Сис дойде, мълчаливото момиче-водач вече чакаше на уреченото място.

Без да каже нито дума и без никой да знае защо, беше заела мястото на Сис веднага след като тя бе започнала да страни от съучениците си. Енергична и пряма, тутакси бе одобрена от останалите.

Сис наблюдаваше промяната през цялата зима и мечтаеше да се сдружи с нея, но не смееше да предприеме нещо, за да се сблизат. Сега тя пристъпи напред и спокойно й кимна с глава за добро утро. Сис попита:

— Вече си тук?

— Виждам, че и ти.

— Мислех, че ще е хубаво да съм тук, когато се съберат всички — добави Сис.

— Да, така би било най-добре за теб. Досетих се за това и тръгнах по-рано, защото много исках да те срещна насаме.

— За какво?

Сис зададе въпроса, макар че знаеше отговора му.

— Ами мисля, че знаеш.

Погледнаха се изпитателно. И двете забелязаха, че са приятелски настроени. Сис отново бе обзета от желанието за приятелка, но засега го потисна. Нека мине известно време. Тя чувстваше, че другото момиче не ѝ отстъпва по нищо. Сега лицето му, инак винаги гладко и спокойно, беше непривично напрегнато.

— Толкова вълнуващо бе, когато те изпратихме вчера, Сис. Всички се радваха.

Сис мълчеше.

— И на теб ти личеше.

— Да — рече тихо.

— Но не можеш да се измъкнеш с това — каза момичето, опитвайки се да придаде твърдост на гласа си.

— Да се измъкна от какво?

— О, смятам, че се досещаш. Но нека го назовем, преди другите да са дошли.

Тонът ставаше по-строг. Момичето продължи:

— Не беше толкова добра тази зима, Сис.

Сис се изчерви.

Момичето не спираше:

— Защо се държеше така?

— Не беше насочено към никого. Не съм била против... — подхвана Сис объркано.

Щеше да добави, че е дала обет, но се усети.

Останалите го знаеха прекалено добре. Всички навярно бяха чули за обета ѝ. Но това не помогна сега. Настойчиво, момичето продължаваше:

— Имахме чувството, че бе насочено сякаш *срещу нас*. Ти можеше да не страниш, нали?

Погледът на момичето бе станал остър. Сис отговори срамежливо:

— Не мислех, че мога да остана с групата, и затова не идвах.

— Но ти зае точно мястото на другата.

Сис трепна.

— Не я споменавай! Ако кажеш нещо за нея, то...

Сега бе ред на момичето да се изчерви, то посърна и взе да заеква:

— Добре, няма. Не беше нарочно...

Тя бързо се съвзе от смущението. Знаеше, че групата, на която беше водач, нямаше никаква вина в тази цялата история. Това беше разбрала и Сис, беше си взела поука.

Момичето отметна глава и погледна спокойно Сис.

Тя видя как то сияеше, почувства силата му, която преди не се усещаше, но бе излязла наяве именно през зимата. Също както при момчето с ботуша.

— Не се сърди, че ти го казах — поде момичето.

— Не се сърдя.

— Сигурна ли си?

Сис кимна.

Трябва да се сдружим, помисли си.

Момичето попита предпазливо:

— Какво искаш да ни покажеш на разходката?

— При водопада?

— Да, сигурно има нещо там.

— Има, но не мога да го кажа — отговори Сис безпомощно. — Трябва сами да го видите.

— Ще бъде интересно, щом го казваш.

— Да, останалите не са го видели! Не бяха там онази нощ.

— Така е — съгласи се плахо момичето.

Разговорът секна. Стояха една до друга и мълчаха.

— Сигурно скоро ще дойдат — добави то.

— Да.

— Какво ти е?

Сис беше нервна и променена. Гледаше това като че непознато момиче да стои там. На нейната възраст. Можем да се огледаме заедно в едно огледало, помисли си тя напосоки. „Какво ти е?“ — въпрос, зададен точно в подходящия момент, когато едновременно си свободен и заплепен, защото сега се случва същото, което вече беше.

Сис рече:

— Аз съм...

Момичето чакаше.

Сис пак започна:

— Навярно разбираш, че в тази история има толкова невъзможни неща.

— Да, Сис.

И нищо повече: само „Да, Сис“. Като удар право в сърцето. Трябва да се сбlijим.

Изведнъж една блуждаеща сянка се изпречи помежду им. Сис се изплаши и неочаквано рече:

— Но ти не трябва да се приближаваш до мен!

— Какво?

— И аз не трябва да се приближавам до теб!

— Какво?

— *Иначе всичко ще остане както преди* — провикна се Сис не на себе си.

Момичето я сграбчи.

— Не се отделяй от нас сега — ние сме с теб. Не сега. — Сис почувства само здравата прегръдка. — Чуваш ли ме?

— Да.

Силното момиче я пусна. Стигаше толкова. Сис се извърна наполовина, откъсна една върбова клонка и започна да рони пъпките от нея. Дочу се шум от стъпки и гласове в горичката, който двете посрещнаха с облекчение, въпреки всичко.

Строгото момиче каза припряно:

— Радвам се, че най-сетне идват.

— Аз също.

Вниманието им бе погълнато от трима-четирима съученици, които дойдоха при тях усмихнати.

— Добро утро, Сис.

— Добро утро.

Планът на Сис да ги срещне един по един стана на пух и прах. Другото момиче го беше осуетило.

Всички се събраха и се отправиха на път.

Мълчаливото момиче не каза нищо повече, само се смеси с групата. Най-отпред вървеше момче. Сис го виждаше добре. Без да

осъзнава, след миг тя крачеше редом с него. Той я бе побутнал с ботуша си в един неприятен ден. И от този ден нататък беше станал водач. Бяха се срещали и по друг повод, но не и като тогава.

Пълзяха наоколо между куполите и в процепите. Усещаха донякъде опасността и знаеха, че ако някой възрастен беше с тях, никога нямаше да се качат там. Сис беше спряла с предупрежденията, бе сред тях. И гледаше странно. Изведнъж замъкът се пропука.

Чу се трясък под тях в основата.

Трясък, удар или нещо подобно. Би могло да се сравни с удар с чук върху часовник, за да проработи. Но това беше пропукване. Пропукване, преминало в трясък. На места от ледения замък в налудничавото напрежение, в което се намираше, се бяха отчупили парчета. Това бе първият предвестник на смъртта.

Високо над шума от водопада.

Всички с побелели лица се добраха както могат до зелената повърхност. Нямаха никакво намерение да полетят надолу с леда, когато стана напечено. Искаха да живеят.

Не, не! — мислеше Сис от безопасното място, на което бе застанала. Но беше толкова близо до видението от миналата нощ.

В безопасност на земята те спряха, за да видят пълния разгром. Но нищо не последва. Нищо не последва. Ледът не помръдваше. Само този трясък! И вътре отново стана тихо. Реката преливаше отгоре му все по-обилна, но замъкът удържаше на натиска.

Малко изплашени, те се спуснаха надолу по склона, самоуверени, след като се бяха отървали. Имаха какво да разказват за в бъдеще. Но не бяха приключили мисията си тук. Леденият замък все още не ги пускаше. Очите им все искряха.

Насочваха блясъка към Сис, но тя не можеше да го посрещне от там, където беше застанала. Лудостта от преди малко беше преминала, не усещаха ли, че това място е невъзможно. Не, навярно не усещаха, пък и нямаха основание затова. За тях случката беше едно приключение.

Бяха ли прочели мислите ѝ и дали ѝ се сърдеха? Но тогава бяха разбрали колко невъзможно е това място. Вечният грохот на водопада тук изпълваше земята и небето, но не можеше да изпълни една простишка празнина. Те не знаеха това, а търсеха приключението със смеещи се очи.

След малко Сис се изправи и каза:

— Не мога да остана тук.

Никой не попита защо. Водачката се приближи до нея.

— Отиваш ли си?

— Не, ще се отдалеча само малко.

— Добре, скоро всички ще тръгваме.

Самите те бяха поразени от това могъщество и въобще от всичко.

Сис не преставаше да мисли за мъжете, които бяха стояли тук.

Тъжна песен се носеше на фона на грохота. Всичко се беше променило с времето: но тя ясно си спомняше песента им.

Сега всичко беше изчезнало. Като че захвърлено? Не, не беше захвърлено, никога нямаше да бъде забравено от тези, които бяха тук в онази нощ.

Скоро леденият замък ще се сгромоляса, ще остане само лудият водопад, който не се смущава от нищо, изпълва въздуха и разтърсва земята до безкрай.

Тук нищо няма да се промени, Сис. Някой я дръпна за ръката — там, където стоеше, попарена от мисли, от които не можеше да се отърве.

— Сис, не искаш ли да хапнем?

— Аз тръгвам.

Но ето че се опомни и видя кръг от приятелски лица.

Всички бяха сигурни, че искат да е с тях. Приповдигнатото настроение беше изчезнало.

След малко щяха с пълна скорост да се заизкачват към купола на леда. Нагоре по стръмния склон във водната пара. Там видяха как замъкът се беше вкопчил с ледени нокти в земната повърхност между камънаци в дупки и дървета.

Въпреки това водопадът щеше да бъде достатъчно силен, за да го срине. Вече беше започнал да полага усилия и достигнал върховната точка, макар и невидимо. Едно дърпане на въже, което не можеше да се заснеме, защото не спираше и за минута.

На върха ледът беше като на другите места. Бял и разяден от слънцето, без нито едно прозрачно петно.

— Може ли да се качим отгоре! — извика някой в хаоса от звуци. Сис трепна и си спомни какво рисуваше въображението ѝ, докато лежеше вкъщи.

— Не трябва, опасно е — каза тя, но никой не я чу поради грохота на водопада.

— Да, може! — извика момчето и с един скок се озова горе пред очите на Сис.

Тогава всички се втурнаха натам. Преди да се осъзнае, и Сис ги последва. Но в мига, в който стъпи там, усети трептенето на огромната планина.

— Не го ли чувствате! — викаше тя колкото й глас държи. Те не чуваха нищо. Всички крещяха един през друг еднакво високо. Пълна суматоха.

— Здравей! — отекна отнякъде нечий самотно откъснат вик, като че те стояха върху отцепилия се леден замък и плаваха надолу по кипящата струя. — Здравей!

Очите им искряха необичайно.

Тя поиска да каже нещо:

— Ти ли знаеш най-прекия път?

— Да — отсече той.

— Често ли си минавал оттук?

— Не — отговори той смутено и сухо.

Сис се забави малко след него.

Как трябва да се държа днес?

Вървяха като лъчи през гората. Разпръсваха се и се събираха.

Сис забеляза срамежливо как я превръщаха в центъра на групата. Но това не будеше у нея чувство на напрежение. Строгото момиче се бе оттеглило настрана, без да използва авторитета си на водачка. Останалите вървяха с удоволствие близо до Сис, без да говорят много, защото разходката беше необикновена, искаха да покажат, че участват в нея.

Всеки крачеше безшумно. Ако някой понечеше да каже нещо, беше спиран, посрещнат от познатото упорито мълчание. Досещаха се, че това е една възпоменателна разходка.

Знаеха, че леденият замък означава нещо специално за Сис. Тя искаше да я придружават и беше важно. Осъзнаха го, оттук идваше и тържествеността.

Ето че стигнаха до първата долина.

Бяха преминали през малки долчинки. Слънцето набираше мощ и сгръваше пирена и пожълтялата ланска трева. Миришеше като в блажена утрин от детството, а сега тази миризма се наслаждаваше в душата на човека. И то още преди да я долови. Тя носеше частица и от необикновената атмосфера. Вървяха тържествено, макар и ниският тон на тръбачите да замъгляваше погледа им.

Сис беше по средата. Опита се ли да се отмести настрана, те отново я заобикаляха. Гледаше към строгото, умълчано момиче и си мислеше:

Защо го правят?

Достигнаха първата долина. Изкачиха се на планинския склон, откъдето знаеха, че в далечината се вижда водопадът. Именно затова и се разбързаха нагоре.

На върха видяха отдалеч огромния леден замък, който се белееше в тъмна рамка от пролетна земя. Недокоснат от силното течение на реката.

Сис усети погледите върху себе си и попита:

— Няма ли да отдъхнем малко тук?

Тя не настояваше, не настояваше и никой от енергичната група, но поседнаха за малко, вперили взор към замъка и водопада.

Не беше ли всичко така, както трябваше да бъде?

Лидерът седеше до нея и попита полугласно:

— Ще се връщаме ли?

Тя подскочи.

— Да се връщаме?

Беше ли я разбрал правилно? Единствено към далечината ли искаше тя да поеме? От какво се страхуваше? Не беше сигурна.

— Защо питаш? Няма да се връщаме.

— Добре — съгласи се момчето, — тогава да продължим.

— Разбира се.

Групата все още не се беше отърсила от напрежението, продължиха пътя си както преди в плен на загадъчността. Така малката върволица стигна до втората долина. Склонът се спускаше стръмно надолу. Гледката като че изведнъж изчезна. Правеха го заради Сис.

Вървяха тихо и безмълвно. Ако ги видеше човек, нямаше да повярва, че това са същите деца от училищния двор.

Оставаше още малко...

До какво?

Сис беше обхваната от силно вълнение във втората долина. Тя познаваше този път, нямаше връщане назад и осъзнаваше, че иска да е там, където се намираше. Непрекъснато си повтаряше нервно какво предстои да се случи:

Сега ще се върна при останалите.

Тази долина бе пресечена от рекичката, която трябваше да прескочат. Това ги накара да потръпнат. Не трябваше да спират, бързаха да стигнат до върха, за да видят отново целта, която се приближаваше.

Вместо да вървят тържествено, те полутичаха, защото нямаша време и искаха да се изкачат, преди леденият замък да се срути. Една нервна надпревара.

Ето, че чува грохота на водопада, не толкова силен на гребена на планината, а като хармонично кръжене, дошло да ги посрещне. От края все повече се белееше замъкът.

Все още оставаше в далечината, но беше огромен. Той не принадлежеше на този свят, но имаше още един нетърпелив миг. Живот. Изправен пред Сис.

Всички бяха върху Сис, макар и поразени от гледката. Момичето, което ги водеше, се приближи до нея и тихо попита.

— Искаш ли да се върнеш?

Всички бяха убедени, че Сис се бои. Този въпрос ѝ бе зададен за втори път.

— Не, защо?

— Не знам, малко странно изглеждаш.

— Въобразяваш си. Всички ще отидем там.

— Това е *твоят* излет, ти го знаеш.

— Да — трябваше да признае Сис.

— Затова бихме се съгласили да се върнем. Наистина изглеждаш така, като че ти най-много го искаш.

— Не, не искам.

Сис погледна безпомощно упоритата водачка, която не знаеше нищо за спомените ѝ при ледения замък.

— Добре, така да бъде.

Момичето се обърна към останалите и каза, че ще продължат към водопада и там ще направят почивка за обяд.

И се запътиха към третата долина. Никой не тичаше напред. Но приповдигнатото настроение се беше запазило.

Спускането не беше лесно. Третата долина беше труднопроходима с блата и храсталаци. Малко се раздалечиха един от друг, докато си проправяха път напред. Рекичката течеше и тук с вирове и малки шапки от пяна.

Сис поизостана зад едно блато, когато някой изведнъж се приближи към нея. Беше момчето, което вървеше начело, но не и сега. Тя го погледна в очите и видя необичайна искрица в тях.

Попита го запъхтяно:

— Какво искаш?

— Не знам — каза то.

Тя не спираше да следи очите му. Момчето продължи:

— Тук никой не ни вижда.

Сис отговори:

— Не, съвсем никой.

— Можем да прескочим реката — предложи то.

Хвана я за ръка и заедно прескочиха реката. Беше странен и кратък миг. Момчето поддържа кутрето ѝ няколко стъпки след скока.

Вълнуващо бе. Усети как пръстът ѝ се заби малко в дланта му. Ей така, от само себе си. Забързаха, заобиколиха блатото, за да се смесят с останалите.

Бяха в подножието на замъка. Той се извисяваше величествен. Обвита в мъгла бяла ледена маса и падащият водопад. Духаше студен вятър. Стигнаха възможно най-близо. Дрехите им бързо добиха сребристосивкав оттенък от водните пръски. Облакът стоеше върху средната част на замъка и капките се стичаха надолу. Въздухът се тресеше.

Стояха зяпнали един срещу друг, без да чуват нито дума. Упорито отваряха уста, за да кажат нещо. Беше прекалено влажно и въобще всичко бе прекалено, оттеглиха се настрани, за да могат да си говорят.

Обкръжиха Сис. Бяха я довели дотук, и то по най-красивия начин, такова бе изражението на лицата им.

Сис закрачи ситно между дърветата, където обратният път ги очакваше.

Не, няма да ги изоставя.

Отивам при тях.

Минаваше между дървета и блата. Седна върху един камък. Широколистната гора беше все още гола. Стволовете на изящните дървета проблясваха един до друг в далечината. Сис седеше под една стръмнина, която приглушаваше водопада, но не спираше трептенето на въздуха от мощта му. Луд и неудържим. Вечно нов и вечно напред.

Тя мислеше как останалите ѝ бяха засвидетелствали уважението си днес. Когато дойдат, трябва да се опитам да се държа по-различно. Но как?

Седеше върху камъка и размишляваше. Очакваше да чуе трясъка там, отзад, с който замъкът се сгромолясва. Но той не идваше, долавяше само монотонното бучене.

Вероятно вече е паднал.

И всичко е свършило, трябва да свърши.

Днес сериозно се разделям с обещанието си. Правя го заради лелята, заради нея ще успея да го направя. Макар все още да не съм убедена, че трябва.

Но искам.

Благодарна съм на лелята на Ун.

Ще ѝ пиша, когато разбере къде се е преместила.

Сис не поседя дълго сама. Групата не дойде, по една суха клонка изпраща върху меката земя и две тънки следи се очертаха в нея: бяха момичето и онова момче.

И двамата се приближиха.

Почувства, че нещо я повдига. Стана. Лицето ѝ леко се изчерви.
Оттам се задаваха те двамата.

ЗАМЪКЪТ СЕ СГРОМОЛЯСВА

Никой не може да бъде свидетел, когато замъкът се сгромолясва. Става през нощта, когато всички деца са си легнали.

Никой не е чак толкова дълбоко замесен, за да присъства. Вълна от беззвучен хаос разсича простора чак до отдалечените спални, но никой не се събужда и не пита: какво е това?

Никой не знае.

Замъкът рухва във водопада, понесъл всичките си тайни. Тежко е, но след миг всичко е приключило.

Луда бъркотия в безлюдната полусветла и полустудена пролетна нощ. Трясък към небитието, от най-вътрешните опори, които се изпълват.

Обреченият на смърт леден замък се жалва в последния час, преди да загуби опора и да полети. Той се надвесва и натежава, като че казва: *тъмно е при нас*.

Пропуква се под напора на водата и се свлича в бялата пяна на водопада. Големите парчета лед се блъскат едно в друго и се разбиват на по-малки късчета, така че водата още по-лесно ги поглъща.

Прегражда бента на реката, разпръсква вира и се преобръща надолу покрай бреговете, носени от широката водна бразда, не спира никъде и скоро бива погълнат със замах. Целият замък изчезва от лицето на земята.

Бреговете на реката са издълбани и насечени, с преобрънати камъни, изтърбушени дървета и меки клонки само с обелена кора.

Ледените маси се преобръщат бързо в езерото и скоро ще се загнездят в недрата му, преди някой да се е събудил и да е видял каквото и да било. Там напуканият лед ще изплува на водната повърхност, ще се носи по нея, докато се стопи и изчезне.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.